

MILIEU-EN NATUURRAAD VAN VLAANDEREN

Jaarverslag 2002

2003 | 1

D/2003/7080/AI

Overname wordt verwelkomd, mits bronvermelding

© 2002 Milieu- en Natuurraad van Vlaanderen
Kliniekstraat 25, 4de verdieping
1070 Brussel
tel. 02-558 01 30
fax 02-558 01 31
e-mail: info@minaraad.be
internet: www.minaraad.be

Overzicht

Art. 4, § 5 van het decreet van 29 april 1991 tot instelling van de Milieu- en Natuurraad van Vlaanderen schrijft voor dat de MiNa-Raad een jaarverslag moet opmaken. Dit moet de Raad voorleggen aan de Vlaamse regering en het Vlaams Parlement. Het huishoudelijk reglement van de Raad bepaalt dat het ontwerpverslag opgemaakt moet worden door het Bureau. Dit jaarverslag van de activiteiten in 2002 omvat volgende onderdelen:

Woord vooraf 5

- 1. De Milieu- en Natuurraad van Vlaanderen 7**
 - 1.1. Taakstelling 7
 - 1.2. Samenstelling 8
 - 1.3. Werking 9
 - 1.4. Terugblik 9

- 2. Kort overzicht van de werkzaamheden 2002 15**

- 3. Adviezen 2002 17**
 - 3.1. Strategische krachtlijnen 17
 - 3.2. Krachtlijn planning en duurzame ontwikkeling 17
 - 3.3. Krachtlijn betere milieuregelgeving 22
 - 3.4. Krachtlijn milieu en economie 28
 - 3.5. Krachtlijn natuurbeleid 34
 - 3.6. Krachtlijn ruimtelijk beleid 39
 - 3.7. Krachtlijn doelgroepen en gemeenten 41
 - 3.8. Krachtlijn Europa en internationaal 43

- 4. Nevenactiviteiten 2002 48**
 - 4.1. Communicatie 48
 - 4.2. Hoorzittingen 49
 - 4.3. Externe vertegenwoordiging 51

- 5. Interne milieu- en energiezorg** 54
 - 5.1. Situering 54
 - 5.2. Overzicht van de maatregelen in 2002 54
 - 5.3. Inpassing van de aandacht van het secretariaat van de MiNa-Raad binnen de projecten geïnitieerd door de Vlaamse overheid 56
 - 5.4. Effecten van de genomen maatregelen 56

- 6. Financieel beheer 2002** 57

- 7. Bijlagen** 58
 - 7.1. Oprichtingsdecreet 58
 - 7.2. Huishoudelijk reglement van de Milieu- en Natuurraad van Vlaanderen 61
 - 7.3. Samenstelling secretariaat in 2002 70
 - 7.4. Aanwezigheden Raadszittingen 2002 71
 - 7.5. Rapport bedrijfsrevisor 74

Woord vooraf

Geachte lezer,

Het oprichtingsdecreet van de MiNa-Raad schrijft voor dat de Raad elk jaar een jaarverslag moet opmaken, en dit moet voorleggen aan de Vlaamse regering en het Vlaams Parlement. Met genoegen kan ik U dan ook het jaarverslag 2002 voorleggen.

In 2002 vestigde de MiNa-Raad andermaal een productierecord: we stelden 51 adviezen vast. De Raad sprak zich uit over vier belangrijke beleidsplannen die met milieu te maken hebben en gaf een vijftiental adviezen over nieuwe natuur- en milieuregelgeving. De Raad formuleerde heel wat bedenkingen en suggesties bij het energie- en klimaatbeleid en ging in op milieuaspecten van de ruimtelijke ordening, de mobiliteit en de havens. De Raad had het over het kerntakendebat, publiekprivate samenwerking, over regionale landschappen en over milieu- en natuurverenigingen. Tenslotte ging de MiNa-Raad driemaal in op de Wereldtop voor Duurzame Ontwikkeling, die in augustus 2002 plaatsvond te Johannesburg, en behandelde de Raad zeven internationale verdragen die een milieuaspect bevatten. Om deze inhoudelijke werking goed te onderbouwen organiseerden we ook een groot aantal degelijke hoorzittingen. In dit jaarverslag vindt U een uitgebreid overzicht van de inhoud van deze activiteiten en producten.

2002 was niet alleen een productief, maar ook een moeilijk jaar. De sociaal-economische partners, die in de Raad zetelen, besloten vanaf september 2002 zich grotendeels te onthouden bij het overleg en omzeggens niet meer op te dagen op de raadszittingen. Aanleiding hiertoe waren een tweetal regeringsvoorstellen (één in verband met energiebeleid, één in verband met milieubeleid) die de sociaal-economische partners verontrustten. De Raad moest de gewaardeerde inbreng uit sociaal-economische hoek duidelijk missen. Een en ander legde hoe dan ook een hogere druk op de overige raadsleden en het secretariaat. Inmiddels werken de sociaal-economische partners terug mee, althans voor de onderwerpen die ze niet in de SERV wensen te behandelen. We durven te hopen dat er in de toekomst een goede modus vivendi gevonden wordt.

“Woorden wekken, voorbeelden strekken”, zegt een oude spreuk, en daarom is het goed te kunnen melden dat we zelf meer aandacht zijn gaan besteden aan interne milieu- en energiezorg. In 2002 heeft het secretariaat een 20-tal bijkomende maatregelen genomen inzake interne milieu- en energiezorg. Hierbij gingen de promotoren binnen het secretariaat ervan uit dat “goed beheer” en “het uitlokken van gedragswijzigingen” op termijn de grootste invloed hebben. Het resultaat mag gezien worden: door de genomen maatregelen is er procentueel gezien zeer veel elektriciteit bespaard, in deze fase zonder bijna één

enkele euro extra uit te geven. U vindt hier meer informatie over aan het einde van het jaarverslag.

Met dit jaarverslag wordt andermaal aangetoond dat de MiNa-Raad ook nu reeds zijn rol als strategische adviesraad voor het milieudomein waarmaakt. We nemen onze kerntaak – het milieudomein – met enthousiasme ter harte; we “kijken over het muurtje” – treden met name op in de andere beleidsdomeinen – wanneer we daar vanuit milieuoogpunt iets relevants kunnen melden. We zijn er ook dit jaar in geslaagd onderbouwde, gedragen en beargumenteerde adviezen af te leveren. Ik durf dan ook te stellen dat U met het lezen van dit jaarverslag een mooie staalkaart verkrijgt van de beleidsontwikkelingen in Vlaanderen die voor het milieu relevant zijn.

PROF. DR. R.F. VERHEYEN
voorzitter MiNa-Raad

I. De Milieu- en Natuurraad van Vlaanderen

De Milieu- en Natuurraad van Vlaanderen of kortweg de MiNa-Raad is een adviesorgaan van de Vlaamse regering. De Raad heeft een algemene bevoegdheid inzake studie, aanbeveling en advies voor alles wat verband houdt met milieu en natuur. Sinds het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid hebben “milieu” en “milieubeleid” een brede betekenis. Zo komt het dat de Raad zich ook bezighoudt met thema's als duurzame ontwikkeling, ruimtelijke ordening, energie, infrastructuur, grondstoffen, enz. De adviezen die de Raad verstrekt, zijn niet bindend. De bewindvoerders beslissen of de aangereikte argumenten en opmerkingen al dan niet geïntegreerd worden in hun beleid.

1.1. Taakstelling

De taakstelling staat omschreven in art. 4 van het oprichtingsdecreet van de MiNa-Raad (zie bijlage 1). De Raad kan adviezen, aanbevelingen en studies uitbrengen op verzoek van de Vlaamse regering of na eigen beslissing. Sinds 18 mei 1999 is ook het Vlaams Parlement gemachtigd advies te vragen.

In een aantal gevallen is de Vlaamse regering niet alleen gerechtigd, maar bovendien ook verplicht om het advies van de MiNa-Raad in te winnen. Deze plicht betreft voorontwerpen van decreet inzake leefmilieu of natuurbehoud, het te voeren milieubeleid en het begrotingsbeleid; milieukwaliteitsnormen en uitvoeringsbesluiten rond energie- en mobiliteitsbeleid; sommige afzonderlijke beleidsplannen zoals bv. het milieubeleidsplan, het milieujaarprogramma, de uitvoeringsplannen bij het afvalbeleid, afbakeningsplannen bij het natuurbeleid en het ruimtelijke structuurplan; en tot slot een aantal convenanten en erkenningen. Voor milieureglementen of beleidsvoornemens inzake milieubeleid bestaat meestal geen adviesvraagplicht, maar kan het desondanks toch nuttig zijn om hierover advies te vragen. In het verleden is dat al verschillende malen gebeurd. De Vlaamse regering of het Vlaams Parlement kan daarnaast nog algemene vragen voorleggen aan de MiNa-Raad, los van een beleidstekst. Ook dit gebeurde reeds.

De Raad mag ook aanbevelingen, d.w.z. adviezen op eigen initiatief, uitbrengen. Het gaat dan over onderwerpen die naar de mening van de Raad actueel of prangend genoeg zijn om er een uitspraak over te doen. Milieukwesties die raakvlakken hebben met andere niveaus zoals de Europese Unie, de federale overheid, de provincies en gemeenten, worden hierbij niet uit de weg gegaan.

De MiNa-Raad vult zijn bevoegdheid tot studie op drie manieren in. In de eerste plaats worden er studieopdrachten uitgegeven – met een gemiddeld ritme van één bescheiden studieopdracht per jaar. Daarnaast voert het secretariaat zelf studies uit, veelal op basis van eigen onderzoekwerk. Tenslotte worden er regelmatig studiedagen en colloquia georganiseerd, waarvan de resultaten gepubliceerd worden.

De Raad heeft naast het adviseren, ook een bepaalde functie inzake “intrinsiek overleg”: de Raad bundelt immers zowel de milieupijler als de sociaal-economische component van de maatschappij. De uitdaging bestaat erin de diverse belangen te verzoenen bij de behandeling van de afzonderlijke adviesonderwerpen. Slaagt de Raad daarin, dan weten de beleidsmakers welke oplossing een draagvlak heeft. Slaagt de Raad daar niet in, dan levert de Raad aan de politieke besluitvorming de argumenten die bij een bepaald vraagstuk kunnen aangebracht worden. Dit leidde de MiNa-Raad tot de stelregel: *consensus waar mogelijk, een duidelijke weergave van onderling tegengestelde standpunten waar nodig.*

1.2. Samenstelling

De MiNa-Raad telt 24 stemgerechtigde leden en zeven deskundigen zonder stemrecht. De samenstelling wordt omschreven in het Oprichtingsdecreet (zie bijlage 1).

Prof. dr. Rudi Verheyen

Hubert David

De voorzitter en ondervoorzitter worden benoemd door de Vlaamse regering. Sinds december 1995 is prof. dr. Rudi Verheyen voorzitter van de MiNa-Raad. Hubert David neemt reeds van in het prille begin van de raadsactiviteiten (1991) onafgebroken het ondervoorzitterschap waar. Beiden hebben stemrecht.

Omdat de milieu- en natuurbenadering centraal staat, zijn twaalf zetels voorbehouden voor vertegenwoordigers van Vlaamse milieu- en natuurverenigingen. Momenteel betreffen het zes mensen van Natuurpunt en zes van de Bond Beter Leefmilieu (BBL). BBL is de koepelorganisatie van de milieu-

en natuurverenigingen en draagt zijn vertegenwoordigers rechtstreeks voor. De andere plaatsen worden ingevuld vanuit de verenigingen en na advies van de BBL.

De sociaal-economische partners hebben recht op zes vertegenwoordigers. Ze worden gekozen op voordracht van de organisaties die lid zijn van de Sociaal-economische Raad van Vlaanderen (SERV). De volgende zes organisaties leveren elk één stemgerechtigde vertegenwoordiger: het Algemeen Belgisch Vakverbond (ABVV), de Algemene Centrale der Liberale Vakbonden van België (ACLVB), het Algemeen Christelijk Vakverbond (ACV), de Boerenbond (BB), de Unie van Zelfstandige Ondernemers (UNIZO) en het Vlaams Economisch Verbond (VEV).

De vier groene “sectorraden” hebben elk één stem in de MiNa-Raad. Het betreft de Vlaamse Hoge Raad voor Natuurbehoud (VHRN), de Vlaamse Hoge Bosraad (VHB), de Vlaamse Hoge Jachtraad (VHJ) en de Vlaamse Hoge Raad voor de Riviervisserij (VHRR). De inbreng van deze adviesraden is voornamelijk technisch en sectorgebonden. Zij vertegenwoordigen de verenigingen en experts die begaan zijn met of rechtstreeks gebruik maken van natuurwaarden.

De Raad doet ook beroep op de expertise van zeven niet-stemgerechtigde leden. Zij worden voorgedragen door de Vlaamse Raad voor Wetenschapsbeleid (VRWB), de Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten (VMSG) en de Vereniging van de Vlaamse Provincies (VVP). De VRWB dragen vijf wetenschappers voor, de overige twee organisaties vaardigen elk één deskundig lid af. Zij helpen de adviezen te toetsen aan hun wetenschappelijke en administratieve haalbaarheid.

1.3. Werking

1.3.1. Het Bureau

Het Bureau bestaat uit de voorzitter, de ondervoorzitter, vier leden aangeduid onder de raadsleden en de directeur van het secretariaat. Het stelt de agenda van de raadszittingen vast, volgt de werkgroepen op, mandateert het secretariaat, en neemt de belangrijkste organisatorische beslissingen. Het Bureau vergadert minstens 10 maal per jaar en beslist, in tegenstelling tot de Raad, met unanimititeit.

1.3.2. Het secretariaat

Het secretariaat telt één wnd. directeur, zeven adjuncten van de directeur, drie deskundigen en één medewerker. Het is de taak van het secretariaat om de voorzitter en het Bureau bij te staan bij het uitvoeren van de genomen beslissingen. Dit komt neer op de praktische en inhoudelijke voorbereiding van alle activiteiten van de MiNa-Raad. De inhoudelijke werking omvat de voorbereiding van discussienota's, ontwerp-adviezen, het beleggen van vergaderingen en studiedagen; de verwerking van de resultaten van vergaderingen in de verslagen en adviezen; het doorsturen van vastgestelde adviezen naar de bevoegde overheid; de verspreiding van de standpunten van de Raad; het verzamelen van informatie over het milieubeleid; het opstellen van een ontwerpjaarverslag; de vertegenwoordiging van de Raad op externe vergaderingen, na mandaatverlening; (deels) het personeelsbeleid en de logistieke ondersteuning van de Raad; en het beheer van de werkingsmiddelen die aan de Raad toegekend worden.

1.3.3. De werkgroepen

Om ontwerpadviezen voor te bereiden of om bepaalde beleidskwesties, die voor de MiNa-Raad van belang zijn, permanent op te volgen, kan de MiNa-Raad werkgroepen instellen. De werkgroepen gelden als de motor van de raadsactiviteiten. Ze belichamen de overlegprocessen die men in een adviesraad mag verwachten. Binnen de werkgroepen snijdt men de voorgelegde problemen ten gronde aan, gaat men voor het eerst in op de discussiepunten, en komt men tot ontwerpadviezen. De werkgroepen bestaan uit raadsleden, plaatsvervangende raadsleden, en eventueel door hen aangeduide experts. De plenaire raadsvergadering duidt de werkgroepvoorzitter aan. Elke werkgroep wordt bijgestaan door minstens één lid van het secretariaat.

1.4. Terugblik

Vele decreten, instellingen en bedrijven betreffende milieubeleid en natuurbehoud stammen uit het begin van de jaren '90. De Milieu- en Natuurraad van Vlaanderen past in dit rijtje. Deze adviesraad werd immers opgericht bij decreet van 29 april 1991, als opvolger van de Vlaamse Raad voor Leefmilieu (VLARALE). De "installatievergadering" van de Raad vond plaats op 8 november 1991, de eerste echte zitting ging door op 28 november 1991. Hierna puren we enkele algemene lijnen uit de tientallen raadszittingen en honderden werkgroepvergaderingen en de vele adviezen, die al dan niet eenparig vastgesteld werden.

1.4.1. De pioniersjaren (1991-1992)

De eerste adviezen werd vastgesteld op 16 december 1991 onder leiding van voorzitter prof. dr. Aviel Verbruggen en ondervoorzitter Hubert David. Het ging over VLAREM en over de subsidiëring van de milieubeweging. De eerste bureauvergadering vond plaats op 6 februari

1992. De discussies in het eerste werkjaar draaiden voornamelijk rond de voortgang van de werkzaamheden. Werkgroepvergaderingen konden toen nog niet belegd worden bij gebrek aan een volwaardig secretariaat. Ondanks de vele praktische moeilijkheden bracht de Raad toch al enkele adviezen uit, onder andere over VLAREM, de groene hoofdstructuur, natuur- en milieueducatie, convenanten met bedrijven en gemeenten en over een beleidsbrief van de minister. Het secretariaat van de MiNa-Raad werd toen waargenomen door enkele medewerkers van het Instituut voor Natuurbehoud. De leden zelf ondersteunden in de mate van het mogelijke de werking van de werkgroepen. In de loop van september 1992 werd het eigenlijke secretariaat van de MiNa-Raad opgestart – het bestond op dat moment feitelijk uit één “adjunct vaste secretaris”, vier “attachés”, één “hofmeester”, één “boekhouderrevisor” en één “programmeur”. De voorlopige huisvesting van het secretariaat gebeurde in enkele lege lokalen van het kabinet leefmilieu. Eind 1992 breidde de MiNa-Raad voor het eerst zijn werkterrein uit tot buiten het Vlaamse milieubeleid in de strikte zin van het woord: de Raad adviseerde over het 5de Milieuactieprogramma van de E.G. en over de afschaffing van de “opvulregel” en andere wijzigingen aan de wetgeving inzake ruimtelijke ordening. De Raad keurde zijn eerste huishoudelijk reglement goed op 2 december 1992.

1.4.2. De bal raakt aan het rollen (1993-1994)

Begin 1993 verhuisde de Raad naar zijn eerste officiële adres in St.-Joost ten Node. In dit werkjaar ontplooidde de Raad zijn volle werking. Vooral de adviezen inzake duurzame ontwikkeling sprongen hierbij als vernieuwend in het oog, met wellicht als koninginnestuk het extensieve advies over Agenda 21 (Rio 1992) en de toepasbaarheid ervan in Vlaanderen. In 1993 volgden er voor het eerst uitvoerige en systematische adviezen over onderdelen van het voorontwerp kaderdecreet van de Interuniversitaire Commissie tot Hervorming van het Milieurecht (de zgn. Commissie Bocken): milieuplanning, bodemsanering, aansprakelijkheid, milieueffectenrapportage (MER). Ook over het nieuwe ontwerp afvaldecreet stelde de Raad een advies vast. De MiNa-Raad evalueerde tevens voor de eerste keer de milieueffingen. Er volgen twee adviezen over het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen en een aantal betekenisvolle adviezen over natuur, bos en landbouw. Over de Groene Hoofdstructuur werd unaniem een uitgebreid advies vastgesteld. De Raad gaf nog een drietal adviezen bij het Belgisch Europees Voorzitterschap van dat jaar, en naar aanleiding daarvan ging de Raad ook in op het energie- en klimaatbeleid. De Raad behandelde eveneens het gemeentelijk en het provinciaal milieubeleid. Op 15 en 16 juli 1993 organiseerde de MiNa-Raad, op voorstel van ondervoorzitter Hubert David en met de medewerking van de Brusselse en Waalse collega-adviesraden, voor het eerst een conferentie van alle milieuadviesraden in Europa. Dit initiatief zou later aanleiding geven tot de oprichting van de EEAC – de feitelijke vereniging van de European Environmental Advisory Councils.

Net zoals 1993 was ook 1994 een kwalitatief en kwantitatief topjaar. Er volgden andermaal teksten over duurzame ontwikkeling, waarbij veel aandacht uitging naar de indicatoren. Op 27 oktober 1994 organiseerde de MiNa-Raad het colloquium “Duurzame ontwikkeling als concept bij de werking van overheidsinstellingen”. De advisering over decreten betrof vooral het Decreet Algemene Bepalingen Milieubeleid, maar ook de bedrijfsinterne milieuzorg, het rivierbekkenbeleid, de ruimtelijke ordening en een Dijkendecreet. De Raad behandelde voor het eerst plandocumenten uit het milieubeleid, o.m. het synthesesedocument van de sectorale milieubeleidsplannen – een soort *try out* voor het latere Milieubeleidsplan. Verder volgden nog adviezen over het AWP II Dender en Mark, over het ontwerp-slibafvoerplan, over het uitvoeringsplan bouw- en sloopafval en over een beleidsnota inzake het RWZI-slib. Over het Langetermijnplan Bosbouw bereikte de Raad een unaniem advies. 1994 was ook het eerste werkjaar waarin de Raad moest adviseren over de uitvoering van de federale milieutakswetgeving; een branche die tot vele adviesvragen en tal van moeilijke discussies

zou leiden. Ook het Mestdecreet veroorzaakte moeilijke discussies. Minder makkelijk te catalogiseren adviezen waren deze over genetisch gewijzigde organismen en een zestal erkenningsdossiers voor milieuverenigingen. Daarnaast werd de studie “*Samenstelling en werking van de gemeentelijke milieudviesraden*” uitgebracht door Geert Bogaert (HIVA). In het verlengde daarvan organiseerde de MiNa-Raad een studiedag en volgde er een advies over deze milieudviesraden.

1.4.3. Minder maar niet onbelangrijke adviezen (1995-1998)

De Raad nam drie strategische initiatieven in 1995: het unanieme memorandum aan de Vlaamse regering, het unanieme advies betreffende bestrijdingsmiddelen en het omzeggens unanieme advies over drinkwaterwinning en de groene hoofdstructuur. Voor het overige werden adviezen uitgebracht over VLAREM II, het risicobeheer, voor het eerst adviezen over uitvoeringsplannen in het afvalbeleid (het GFT- en groenafval, oud papier), mest, bodemsanering, dijken, natuurbehoud, energieheffingen, de gewenste ruimtelijke structuur, natuur- en milieueducatie en de uitvoering van de milieutakswetgeving. In dat zelfde

jaar verhuisde de MiNa-Raad naar de Kliniekstraat in Anderlecht. Op 18 december 1995 vond een eerste hersamenstelling van de MiNa-Raad plaats. Van dan af nam prof. dr. R.F. Verheyen het voorzitterschap waar; het ondervoorzitterschap bleef ongewijzigd.

In 1996 nam de Raad opnieuw het thema “duurzame ontwikkeling” op; een unaniem advies over indicatoren voor duurzame ontwikkeling was het resultaat. Een advies werd vastgesteld bij de beleidsbrief van de nieuwe leefmilieuminister, Theo Kelchtermans. Op 7 maart 1996 organiseerde de MiNa-Raad een lustrumcolloquium, met als kernthema de implementatie van Agenda21 vijf jaar na Rio. De kernactiviteit van dat werkjaar was het dubbeladvies over het ontwerp Milieubeleidsplan 1997-2001. In een ander strategisch advies pleitte de Raad voor harmonisatie van milieuvergunning en bouwvergunning. Er werd ook geadviseerd over het decreet betreffende het natuurbehoud en het natuurlijke

milieu en er volgden adviezen over de gemeentelijke milieuconvenant, de afvalwaterheffing en de Benelux-structuurschets. Op 23 oktober 1996 ging een colloquium door over “het maatschappelijk draagvlak voor het milieubeleid en de rol van adviesorganen daarbij”. Ten slotte stelde de Raad adviezen vast bij de ecotakswetgeving en de erkenningen.

De hervorming van het milieurecht stond in 1997 centraal: milieueffect- en veiligheidsrapportage, handhaving en veiligheidsmaatregelen alsook herstel van milieuschade werden allemaal uitgebreid geadviseerd. De Raad pakte ook een tweetal plannen aan: het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen en het Uitvoeringsplan Huishoudelijk Afval 1997-2001. Tevens vond de bespreking plaats van VLAREA en van de milieubeleidsvereenkomsten over vervallen geneesmiddelen en over reclaimedrukwerk. Op 11 april 1997 organiseerde de MiNa-Raad een conferentie over “De mogelijkheden en ervaringen met nationale pesticiden reductieprogramma's in de Europese Unie”, waarna een advies volgde. Een ander initiatief betrof de inrichtingsmaatregelen ten behoeve van natuur. Tot slot telde 1997 drie adviezen bij de ecotakswetgeving, drie adviezen bij de programmadecreten en twee adviezen over het provinciaal milieubeleid.

Begin 1998 formuleerde de MiNa-Raad een algemeen advies over de hervorming van het milieurecht. In dezelfde lijn waren er adviezen over integraal waterbeleid, milieuhygiënische normen en vergunningen, milieueffect- en veiligheidsrapportage en over toezicht en sancties. De Raad organiseerde op 21 oktober 1998 de studienamiddag “Op weg naar een nieuw decreet betreffende de milieuvergunning: buitenlandse ideeën en Vlaamse knelpunten”. Andere adviezen gingen over de voorontwerpdecreten inzake ruimtelijke ordening en openbaar-

De MiNa-Raad is gevestigd op de bovenste verdieping.

heid van bestuur. De Raad adviseerde daarnaast voor de eerste maal over het Milieu- en Natuurrapport (MIRA) en over het Milieujaarprogramma (MJP). Ook voor het eerst werd uitgebreid en gedocumenteerd ingegaan op mobiliteit en infrastructuur. Tevens werden enkele milieutaksdossiers en een milieubeleidovereenkomst behandeld. Op 6 oktober 1998 bracht de Raad eigen criteria voor duurzaam bosbeheer uit. Andere onderwerpen waren mestbeleid, natuur- en milieueducatie en het beleid gericht op een breder draagvlak. In 1998 maakt prof. dr. Aviel Verbruggen in opdracht van de MiNa-Raad de studie “Onderzoeksrichtlijnen Milieu en Economie in Vlaanderen” op.

1.4.4. Het beleid stelt terug meer adviesvragen (1999-2000)

De MiNa-Raad ontving adviesvragen over dossiers die uitvoering gaven aan Europese of multilaterale regelgeving: de beheersing van de risico's bij zware ongevallen met gevaarlijke stoffen, de opwekking en distributie van elektriciteit, de grensoverschrijdende luchtverontreiniging, plattelandsontwikkeling en het integraal waterbeleid. Hubert David fungeerde in 1999 en in 2000 als voorzitter van het *Steering Committee* van de EEAC. In 1999 verschenen de eerste studies die puur door het MiNa-secretariaat gemaakt werden. Luc Goeteyn behandelde in zijn bijdrage de langetermijndimensie. Hierover werd tevens een studiedag belegd op 16 december 1999. Bea Kayaerts maakte de studie “De horizontale maatregelen in het decreet betreffende het natuurbehoud en het natuurlijke milieu”.

Daarnaast stelde de Raad nog adviezen vast over het onderzoeksbeleid rond milieu en economie in Vlaanderen en rond het NME-beleid. De Raad behandelde één milieubeleidsovereenkomst en twee afvaluitvoeringsplannen. Ook over het mestbeleid werd geadviseerd. In 1999 volgde eveneens het “Sociologisch onderzoek naar het draagvlak bij het maatschappelijk middenveld voor de ontwikkeling van het milieubeleid in het Vlaamse Gewest”, door Saskia De Groof en Marc Hooghe. Een uitbestede studie heette “Gij en wij? Geen Punt! Feiten, meningen en suggesties over de integratie van het milieubeleid van provincies en gemeenten in Vlaanderen” – de titel spreekt voor zich – door Claudia Mulders, Pieter Leroy en Joan Janssens. Op eigen initiatief adviseerde de MiNa-Raad over het gebiedsgericht beleid inzake bos- en natuurgebieden, over plattelandsbeleid en over de gewenste natuurlijke structuur. In hetzelfde jaar stond trouwens de erkenning van regionale landschappen voor het eerst op het programma. Op 18 mei 1999 werd het oprichtingsdecreet van de MiNa-Raad gewijzigd door het decreet betreffende de raadpleging van adviesorganen door het Vlaams Parlement. Op 24 december 1999 volgde een tweede hersamenstelling van de MiNa-Raad – het voorzitterschap en het ondervoorzitterschap bleven ongewijzigd, het Bureau werd echter uitgebreid.

Een thema dat een tijd verwaarloosd werd, werd in 2000 terug opgenomen in de programmatie, met name duurzame ontwikkeling. De MiNa-Raad adviseerde over het Federaal Plan Duurzame Ontwikkeling en over het 6de Europese Milieuactieprogramma, en stelde bovendien een oriëntatienota vast betreffende de lange termijn voor Vlaanderen. De Raad ging ook in op het nakende Belgisch Voorzitterschap van de Europese Unie, op de intergemeentelijke samenwerking en op communicatieve instrumenten voor het milieubeleid. Wat de klassieke milieuhygiëne aanging, passeerden dioxinenormen voor verbranding van houtafval, genetisch gewijzigde organismen, gasolietanks, stedelijk afvalwater, bodemsanering van tankstations, milieukwaliteitsnormen voor oppervlaktewateren, gebruikte elektrische en elektronische toestellen de revue. In februari 2000 schreef Francis Noyen een studie “Bedrijfsmilieuzorg – normering, certificatie en accreditatie”. Voor de open ruimte en het natuurbehoud ging het in 2000 andermaal over plattelandsbeleid, over de implementatie van de habitatrictlijn, over de bescherming van landschappen en over het mestbeleid. Ook in 2000 werden onderwerpen van ruimtelijke ordening en mobiliteit aangepakt. Een nieuwe activiteitenlijn in dat werkjaar was het klimaat- en energiebeleid, waarover vier adviezen vastgesteld werden. Tenslotte lagen er enkele erkenningsadviezen voor op de Raadszittingen. Na een grondige zelfevaluatie, wijzigde de MiNa-Raad op 5 oktober 2000

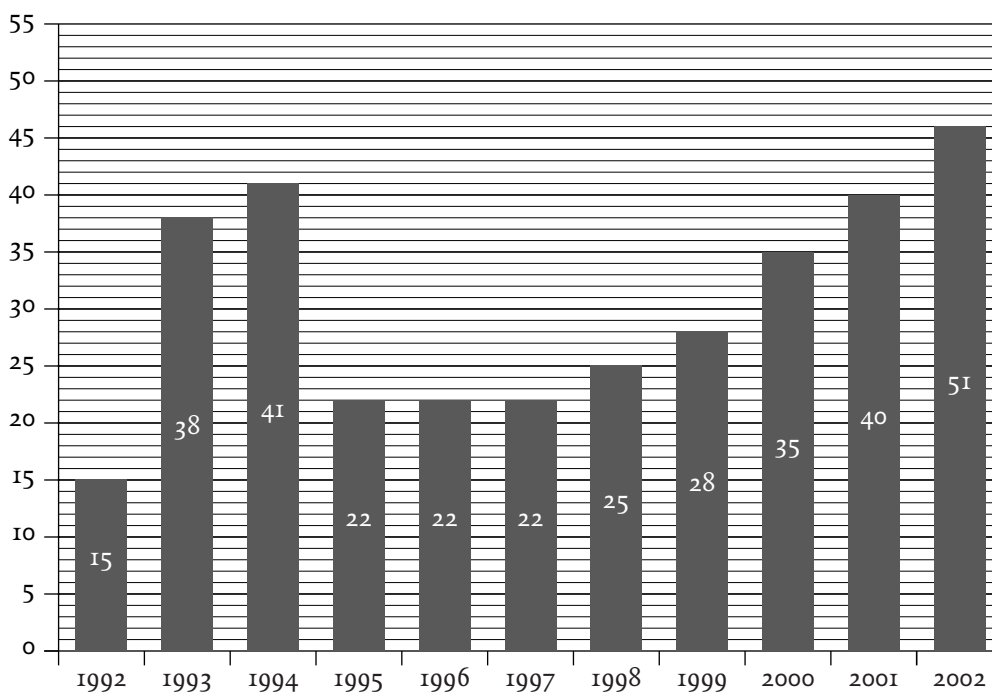
zijn huishoudelijk reglement, en op 7 december 2000 stelde de Raad een advies vast m.b.t. de eigen toekomst en werking. De Vlaamse regering keurde de reglementswijziging goed op 7 september 2001. Op 17 maart 2000 ondertekenden MiNa-Raad, de AAD van LIN (Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap) en AMINAL (idem) een protocol betreffende het personeelsbeheer en het logistiek beheer van het secretariaat van de MiNa-Raad.

1.4.5. Records sneuvelen (2001-2002)

In 2001 werden 40 adviezen vastgesteld. De Raad adviseerde over een uitgebreide reeks onderwerpen: milieu en gezondheid, integratie van milieubeheersrecht en instrumenten voor het af te bakenen Vlaamse Ecologisch Netwerk, de Europese duurzaamheidsstrategie, zonevreemde woningen, de NMBS, klimaat- en energiebeleid, plattelandsbeleid, de Beheersmaatschappij Antwerpen Mobiel (BAM), VLAREBO, geïntegreerd beheer van kustgebieden, oppervlaktedelfstoffen, enz. aan het einde van het jaar vond de EEAC-conferentie rond milieu-indicatoren en duurzame ontwikkeling plaats in Gent. De MiNa-Raad stond in voor de organisatie van dat gebeuren. Mede dankzij het Belgische EU-voorzitterschap werd 2001 voor de MiNa-Raad als een heel intens en productief jaar afgesloten.

In 2002 vestigde de Raad een record: 51 adviezen werden vastgesteld. De Raad sprak zich uit over het derde milieubeleidsplan, het uitvoeringsplan huishoudelijke afvalstoffen, het Vlaams klimaatplan en het mobiliteitsplan. Betreffende regelgeving gaf de MiNa-Raad 10 adviezen uit, onder meer over integraal waterbeleid, openbaarheid van bestuur, de milieu-audit, bodemsanering, de stilzwijgende milieuvergunning, gasolietanks en over milieubeleidovereenkomsten. Ook het klimaatbeleid en het daaruit voortvloeiende energiebeleid ontlokten adviezen, onder meer over het CO₂/REG-decreet, de benchmarking- of maatstafconvenants, verhandelbare rechten en over het ontwerpsamenwerkingsakkoord rond klimaat. Natuur, bos en landbouw bleven vaste onderwerpen in de Raad. In 2002 werden het decreet natuurbehoud, het mestdecreet, de erfgoedlandschappen, duurzame landbouw, regionale landschappen en successierechten in verband met het VEN behandeld. Wat ruimtelijke ordening en infrastructuur betreft ging de Raad in op de wijziging van het Decreet Ruimtelijke Ordening, de herziening van het Ruimtelijk Structuurplan

Aantal adviezen per jaar

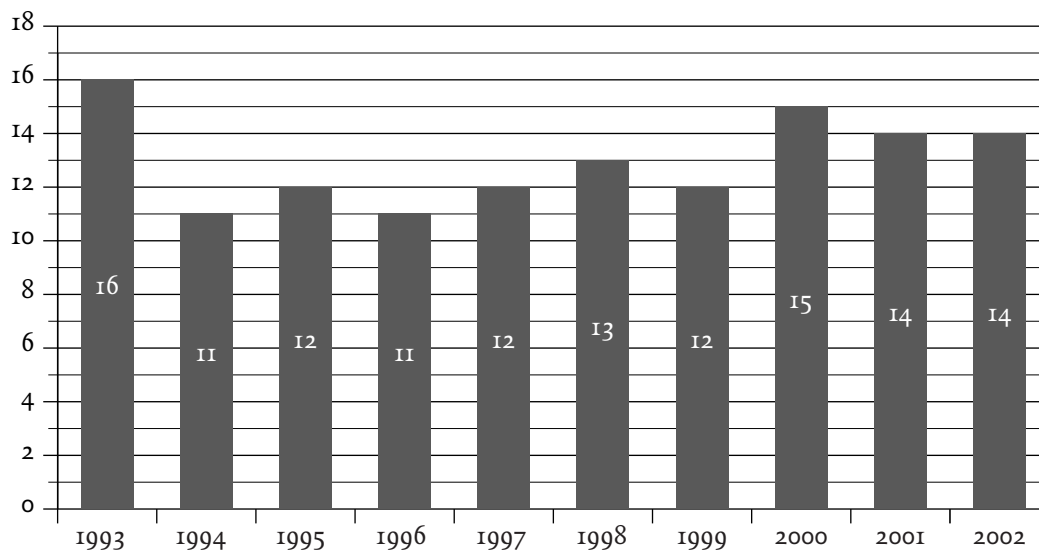
Vlaanderen, en de lange termijnvisie voor het Havenbeleid. Binnen het kader van lokale besturen en doelgroepen betreft, had de MiNa-Raad het over het kerntakendebat, over publiekprivate samenwerking, en over de erkenning van verenigingen. Tenslotte ging de MiNa-Raad driemaal in op de Wereldtop voor Duurzame Ontwikkeling, die in augustus 2002 plaatsvond te Johannesburg, en behandelde de Raad zeven internationale verdragen die een milieuaspect bevatten.

Tevens startte de MiNa-Raad in het najaar van 2002 met de uitwerking van de adviesvraag omtrent de eerste fase van de afbakening van het Vlaams Ecologisch Netwerk (VEN). In het gewijzigd Natuurdecreet duidde het Vlaams Parlement de MiNa-Raad aan als instantie die de Vlaamse regering zou adviseren bij de bezwaarschriften uit het betreffende openbaar onderzoek. Tijdens het openbaar onderzoek, dat liep van 23 september tot 21 november 2002, ontving de MiNa-Raad 8968 bezwaarschriften. Met het oog op een zo groot mogelijke maatschappelijke betrokkenheid, richtte de MiNa-Raad een Bijzondere Werkgroep op ter voorbereiding van het advies. Volgende acht stemgerechtigde delegaties – allen vertegenwoordigd in de MiNa-Raad – maakten er met gelijke stem deel van uit: (1) Natuurpunt vzw, (2) de Vlaamse Hoge Raad voor Natuurbehoud, (3) de Bond Beter Leefmilieu vzw, (4) de Vlaamse Hoge Bosraad, (5) de Vlaamse Hoge Jachtraad en de Vlaamse Hoge Raad voor de Riviervisserij (beiden samen één zetel), (6) de Boerenbond, (7) de Werkgevers (VEV en UNIZO) en (8) de Werknemers (ABVV, ACV en ACLVB). Prof. A. Draye werd gekozen als externe, onafhankelijke voorzitter.

II. Kort overzicht van de werkzaamheden in 2002

In 2002 werden 51 adviezen vastgesteld in 14 raadszittingen, wat op een hoge productiviteit wijst.

Aantal Raadszittingen per jaar

Het aantal werkgroepvergaderingen liep op tot 93, een gemiddeld cijfer.

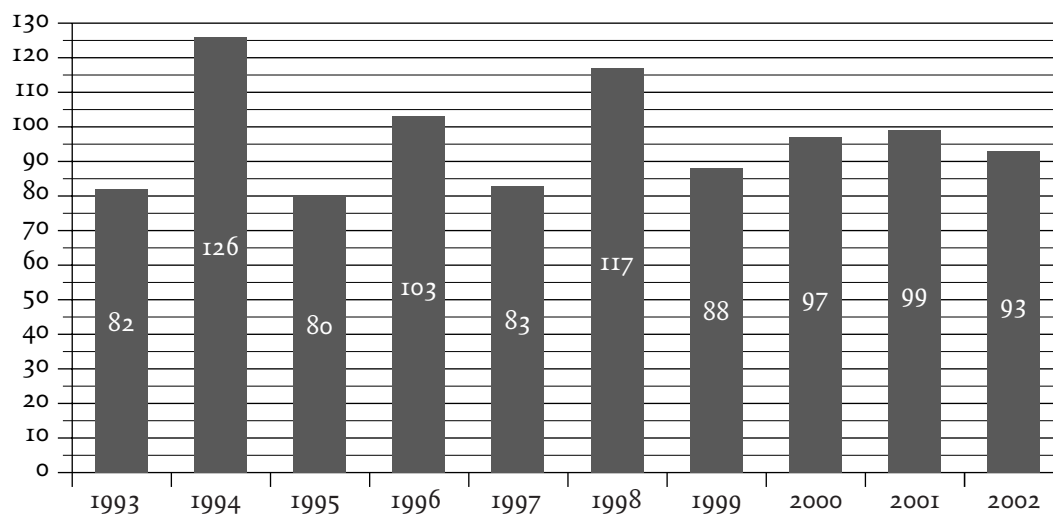
Het Bureau vergaderde elf keer in 2002, een lichte daling ten opzichte van de voorbije jaren. In combinatie met de voorgaande cijfergegevens omtrent de vastgestelde adviezen, wijst dit op een verhoogde vergaderefficiëntie.

De Raad trad vijfmaal op in commissies van het Vlaams Parlement om vastgestelde adviezen toe te lichten. De secretariatsleden namen deel aan 48 externe studiedagen. Daarnaast zetelde de Raad ook in de stuurgroep van het EEAC, de Europese koepelorganisatie voor milieuraden. Het secretariaat van de Raad was vertegenwoordigd op PrepCom IV in Bali, ter voorbereiding van de wereldtop duurzame ontwikkeling die in september 2002 doorging in Johannesburg. Het secretariaat zorgde ook zelf voor een vertaling in het Nederlands van het lijvige actieprogramma dat in Johannesburg vastgesteld werd.

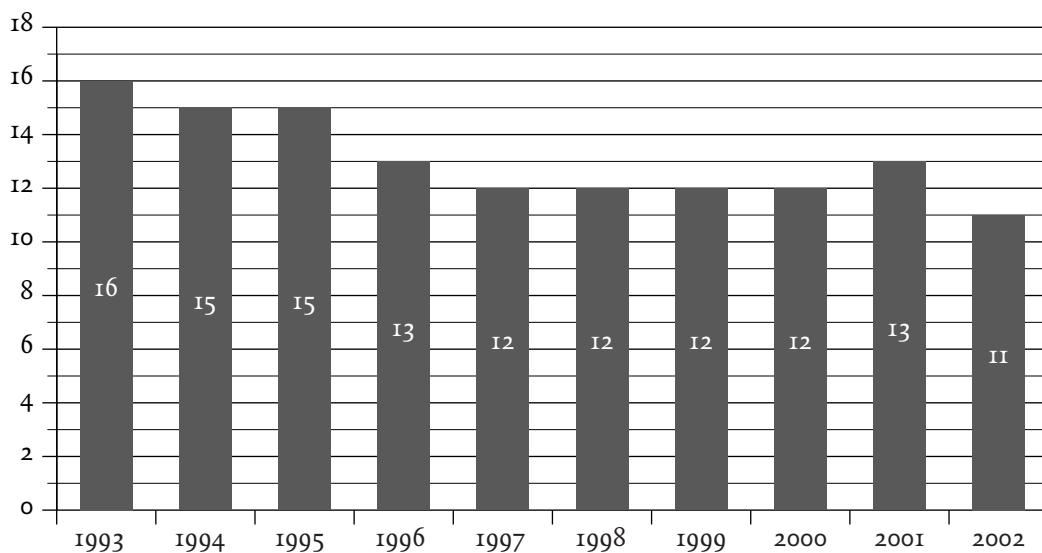
Naast het vele vergaderen en vaststellen van adviezen, organiseerde de Raad nog acht hoorzittingen. De MiNa-Raad bracht vier uitgebreide publicaties en 22 persberichten uit in 2002.

Sinds 2001 besteedt de MiNa-Raad meer aandacht aan de interne milieu- en energiezorg. Dit resulteerde in 20 nieuwe bijkomende maatregelen in 2002.

Aantal werkgroepvergaderingen

Aantal bureauzittingen

III. Adviezen 2002

3.1. Strategische krachtlijnen

Om zijn prioriteiten te bepalen onderscheidt de MiNa-Raad zeven inhoudelijke krachtlijnen in de eigen werking. Een dergelijke krachtlijn loopt over meerdere jaren werking van de MiNa-Raad en vertegenwoordigt een inhoudelijk samenhangend “beleidsveld” waarin de Raad zich (verder) wenst te profileren op basis van zijn opgebouwde deskundigheid. De zeven krachtlijnen waren in 2002 de volgende: planning en duurzame ontwikkeling; betere milieuregelgeving; milieu en economie; natuurbeleid; ruimtelijk beleid; doelgroepen en gemeenten; Europa en internationaal.

3.2. Krachtlijn Planning en duurzame ontwikkeling

De bedoeling van deze krachtlijn is het ter harte nemen van de milieucomponent van duurzame ontwikkeling en het tot ontwikkeling brengen – vanuit dit langetermijnperspectief – van een sterk profiel bij de beoordeling van plannen en beleidsvoornemens.

3.2.1. Advies op hoofdlijnen van 6 juni 2002 over het ontwerp van Mobiliteitsplan

In een volgende fase zou de Vlaamse regering naar verluidt een krachtlijnennota goedkeuren met korte termijn beleidsprioriteiten en -keuzes. Er zou rekening worden gehouden met de aanbevelingen van SERV en MiNa-Raad. Voorlopig is dit nog niet aangekondigd. Op dit ogenblik is het dus nog onduidelijk in welke mate het advies heeft doorgewerkt.

Gelet op het belang van de mobiliteitsproblematiek en de belangrijke implicaties ervan op het vlak van milieu en natuur, heeft de Raad niet gewacht op de adviesvraag om zelf al een advies uit te brengen over het voorontwerp van Mobiliteitsplan. Vijf ambitieuze hoofddoelstellingen lagen aan de basis van het mobiliteitsplan met name bereikbaarheid, toegankelijkheid, veiligheid, verkeersleefbaarheid en het terugdringen van de schade aan milieu en natuur. Het Vlaams Parlement van zijn kant leek voornamelijk de nadruk te willen leggen op het aspect veiligheid en bereikbaarheid. De Raad benadrukte het belang van een evenwaardige positionering van de hoofddoelstellingen en drong erop aan om ook oog te hebben voor de milieudruk die de mobiliteit teweegbrengt. Volgens de strategische milieueffectenrapportage (MER) bij het mobiliteitsplan beperkte het plan trouwens onvoldoende de schade aan de natuur en het milieu. Zelfs in het meest duurzame scenario slaagde men er nauwelijks in de milieuschade tot een aanvaardbaar niveau te beperken.

In het ontwerpplan heeft men vele maatregelen opgelijst om te komen tot een geïntegreerde aanpak van het toekomstig mobiliteitsbeleid. De Raad wees er in dat verband op dat een strategisch beleidsplan keuzes moet maken inzake de door het beleid te volgen strategieën en in te zetten instrumenten, duidelijke beleidsprioriteiten moet vastleggen, een haalbaar tijdspad moet aanreiken voor de realisatie van de maatregelen en duidelijkheid moet scheppen over de financiering. Op het terrein ziet de Raad vier types van strategieën die elkaar aanvullen en die telkens een positieve invloed uitoefenen op de doelstellingen: men moet ingrijpen op inefficiënte verplaatsingen, op de vervoerskeuze, op verkeerssystemen en op de voertuigen. De Raad “stelde dat” het integraal mobiliteitsbeleid in een decreet moet vastgelegd worden, en duidde op de nood aan een goede afstemming met andere plannen, andere beleidsdomeinen en andere beleidsniveaus. De Raad wees er tot slot op dat de relatie tussen de doelen en de instrumenten nogal vaag was in het ontwerpplan. De Raad stelde daarbij vast dat er in het plan onvoldoende plaats was ingeruimd voor de MOBER (mobiliteitseffectenrapportage) of voor een sturend prijsbeleid waarin alle externe kosten meetellen. Het advies werd unaniem goedgekeurd door de Raad.

3.2.2. Advies van 4 juli 2002 over het voorontwerp van milieubeleidsplan 2003-2007

Het advies van de MiNa-Raad is grondig verwerkt in het overwegingsdocument dat de planningsgroep na het openbaar onderzoek eind 2002 heeft opgesteld. In april 2003 was nog niet duidelijk welke beslissing de Vlaamse regering m.b.t. het ontwerp Milieubeleidsplan 2003-2007 en de bijbehorende adviezen zal nemen.

Op 16 april 2002 ontving de MiNa-Raad de adviesvraag van de Vlaamse regering over het voorontwerp van milieubeleidsplan 2003-2007. In tegenstelling tot het MINA-plan 2 sloeg dit ontwerpplan op het hele milieubeleid. Wegens de omvang van het plan spitste de MiNa-Raad zich toe op drie prioritaire invalshoeken: de doelstellingen, de strategische keuzes en het beleidsproces. De MiNa-Raad gaf opbouwende kritiek en wees op de belangrijkste knelpunten. Het eerste knelpunt behelsde de doelstellingen. Het Milieubeleidsplan hanteerde vier soorten doelstellingen: langetermijndoelstellingen, duurzaamheidsdoelstellingen, plandoelstellingen en operationele doelstellingen. In het algemeen stelde de MiNa-Raad vast dat de lange termijn te weinig in de doelstellingen vervat zat. Een tweede knelpunt situeerde zich op het vlak van de financiering. Het ontwerpplan bleef volledig in gebreke qua budgettaire onderbouwing. Dat maakte het onmogelijk om in te schatten in welke mate het voorgenomen milieubeleid budgettair een haalbare kaart was en of op dat vlak de juiste prioriteiten gesteld werden. Daarbij aansluitend merkte de Raad op dat in dit plan de mogelijkheden van de economische instrumenten onderbenut gebleven zijn. Tenslotte zag de Raad wezenlijke knelpunten in het voorbije planningsproces. Zeker binnen de thema's bouwde het ontwerpplan niet uitdrukkelijk voort op de milieu- en natuurrapportering (MIRA). Het heeft ook een te vrijblijvend karakter, wat de daadwerkelijke uitvoering in gevaar kon brengen.

Het belangrijkste procesprobleem was volgens de Raad echter dat er nog onvoldoende politieke wil was voor het ontwerp. De Vlaamse regering had immers wel kennis genomen van het ontwerp maar had de krachtlijnen ervan nog niet onderschreven. Het was dus niet zeker dat de Vlaamse regering de politieke wil zou hebben om voor het milieubeleid van de komende jaren de noodzakelijke keuzes te maken en die ook te financieren. De Raad keurde het advies goed met de onthouding van de Boerenbond, de unizo en het vev. Het abvw onthield zich bij sommige onderdelen van het advies.

“Begin 2003 moet het Milieubeleidsplan 2003-2007 in werking treden. Dit betekent dat de Vlaamse regering in het begin van het politieke werkjaar snel tot een consensus moet komen over de in het ontwerpplan voorgestelde beleidslijnen en over het (nog niet ingevulde) prijskaartje dat daaraan verbonden is”.

3.2.3. Advies van 24 september 2002 over het ontwerp Uitvoeringsplan Huishoudelijke Afvalstoffen 2003-2007

De resolutie van het Vlaams Parlement van 11 december 2002 sluit dicht aan bij het advies van de MiNa-Raad. Zo wordt er bijvoorbeeld verwezen naar het systeem van verhandelbare verwerkingscertificaten.

Het Uitvoeringsplan Huishoudelijke Afvalstoffen werd op 18 december 2002 door de Vlaamse regering goedgekeurd.

Op 31 juli 2002 ontving de MiNa-Raad van de Vlaamse minister van Leefmilieu en Landbouw formeel een vraag tot advies over het Ontwerp Uitvoeringsplan Huishoudelijke Afvalstoffen 2003-2007. De MiNa-Raad stelde vast dat het afvalstoffenbeleid de doelstellingen in de vorige planperiode in belangrijke mate gerealiseerd heeft of zelfs overtroffen heeft. De MiNa-Raad onderschreef daarom het nieuwe ontwerp uitvoeringsplan, en formuleerde enkele suggesties om de beginselen ervan verder in de praktijk om te zetten. De MiNa-Raad vroeg dat het uitvoeringsplan een bijsturing van Vlarea en de milieubeleidsovereenkomsten zou programmeren. Verder pleitte de Raad voor bijkomende aanvaardingsplichten voor tapijtafval, houtafval, landbouwfolies, plantaardige en dierlijke oliën en vetten, meubelen en matrassen.

Het ontwerpplan stelde tegen 2007 een gewijzigde taakverdeling voor op het vlak van de coördinatie en organisatie van de afvalverwerking. De MiNa-Raad

betreurde hierbij dat het ontwerpplan belangrijke voorafnamen deed op de resultaten van het kerntaken-debat. Bovendien had men het voorstel voor de gewijzigde taakverdeling niet onderbouwd met objectieve argumenten.

“De kosten die toewijsbaar zijn aan de vervuiler dienen integraal door de vervuiler betaald te worden”.

Het ontwerpplan stelde enkel dat het intercommunale niveau te klein was geworden gezien de huidige hoogstaande en dure vormen van afvalverwerking. De Raad kon echter niet instemmen met de voorgestelde herverdeling van de taken op het vlak van het afvalbeleid. Bovendien achtte de MiNa-Raad de schaal van de intercommunales niet te klein voor het beheer van voorbehandelinginstallaties en roosterovens. Verder vond de Raad het noodzakelijk dat het beheer van de hele afvalbeheersketen in handen bleef van de overheid en van een zelfde bestuursniveau.

Het ontwerpplan wenste het economische reguleringsprincipe “de-vervuiler-betaalt” beter toe te passen via het DIFTAR-principe. Wat dat betreft, vond de MiNa-Raad dat de toewijsbare kosten volledig naar de vervuiler moeten gaan.

De Raad wou de niet toewijsbare kosten gefinancierd zien uit de algemene middelenbegroting van het Vlaams Gewest of van de gemeente of door een bovenlokale huisvuilheffing. De financiering van niet toewijsbare kosten heeft immers

“De niet toewijsbare kosten kunnen gefinancierd worden uit de algemene middelenbegroting van het Vlaamse Gewest of van de gemeente of door een boven-gemeentelijke huisvuilheffing.”

een regressief en niet regulerend karakter waardoor sociale correcties aan te bevelen waren. Om in lijn te blijven met het principe “de-vervuiler-betaalt”, hoorden sociale correcties enkel voor de niet toewijsbare kosten. “Sociale correcties kunnen namelijk aanvaardbaar en motiveerbaar zijn, maar er moet zeer omzichtig en restrictief mee omgesprongen worden,” oordeelde de Raad. “Sociale herverdeling van inkomens is immers in de eerste plaats het voorwerp van een fiscaal beleid. Een bovenlokale huisvuilheffing zou een solidarisering tot stand kunnen brengen met steden die omwille van hun centrumfunctie een hoeveelheid extra afval aantrekken.” De taakstellingen drukt men uit in percentage selectieve inzameling (kg/inw) ten opzichte van het totale afvalaanbod en gelden per gemeente. De wijze van formulering kon echter een hypotheek leggen op hogere afvalbeheersopties of op toekomstige inzamel- en verwerkingssystemen. De MiNa-Raad verkoos daarom om per fractie eerder doelstellingen inzake maximale eindverwij-

dering (in kg/inw) op te nemen. De MiNa-Raad pleitte verder voor een algemene hervorming van het heffingensysteem voor afvalverbranding. In plaats van “tonnages verbrand afval” als heffingsgrondslag te hanteren, koos de MiNa-Raad voor een NO_x- of NO_x/EPM-heffing en een heffing op nog te storten residu's. Om te voorkomen dat huishoudelijke afvalstoffen en categorie II bedrijfsafval naar het buitenland of naar andere gewesten “weglekt”, pleitte de MiNa-Raad voor de introductie van een systeem van verwerkingscertificaten naar het voorbeeld van groenestroomcertificaten. Voor zover de risico's op “ecodumping” niet via andere instrumenten aan te pakken

waren, vroeg de MiNa-Raad om te onderzoeken in hoeverre geen vergelijkbaar systeem van verhandelbare verwerkingscertificaten in te voeren was voor de verwerking van hoogcalorische fracties.

Ten slotte pleitte de MiNa-Raad voor een betere integratie tussen de plannen, een betere sturing en afstemming van de verschillende sectorale uitvoeringsplannen vanuit de milieubeleidsplanning en voor de oprichting van één overkoepelend gewestelijk afvaloverlegorgaan. De sociaal-economische partners onthielden zich bij dit advies.

“Om te voorkomen dat huishoudelijke afvalstoffen en categorie II bedrijfsafval naar het buitenland of naar andere gewesten ‘weglekt’ om daar al dan niet na ‘sortering of voorbehandeling’ op stortplaatsen of in minder goed uitgeruste verwerkingsinstallaties te worden verwijderd, pleit de MiNa-Raad voor de introductie van een systeem van verwerkingscertificaten naar het voorbeeld van groenestroomcertificaten.”

3.2.4 Advies van 5 november 2002 over het ontwerp van Vlaams klimaatbeleidsplan 2002-2005

Het advies van de Raad werd toegelicht op een hoorzitting van de Verenigde Commissies voor Openbare Werken, Mobiliteit en Energie, voor Leefmilieu, Natuurbehoud en Ruimtelijke Ordening, en voor Economie, Landbouw, Werkgelegenheid en Toerisme van het Vlaams Parlement op 5 november 2002 (stuk 1553 (2002-2003) – Nr. 1). De doorwerking van het advies van de MiNa-Raad in het definitief goedgekeurde plan (dd. 28 februari 2003) is quasi nihil. Wel wordt in de toelichting van het plan geschreven dat “de weerslag van de adviezen voornamelijk zal terug te vinden zijn in de [...] voortgangsrapporten” van het plan (waar ook bijstellingen kunnen gebeuren). Het betekent dat de eventuele doorwerking van het advies van de Raad wordt meegenomen bij de opstelling van het eerste voortgangsrapport van het plan (dat in februari 2004 zal worden voorgesteld).

De MiNa-Raad ontving op 4 juli 2002 van de Vlaamse minister van Leefmilieu een adviesvraag over het ontwerp van Vlaams klimaatbeleidsplan 2002-2005. Dit Vlaams klimaatbeleidsplan moet een nieuw élan geven aan het Vlaamse broeikasgasreductiebeleid, en bevat maatregelen die door verschillende ministers dienen uitgevoerd te worden. Het uiteindelijke doel van het plan is te komen tot een stabilisatie van de broeikasgasemissies in 2005 t.o.v. 1990. Het advies van de Raad werd vastgesteld met onthouding van de sociaal-economische partners in de Raad.

De Raad formuleerde allereerst aanmerkingen over het engagement van de Vlaamse regering om tegen 2005 inzake broeikasgasemissies terug het niveau van 1990 te bereiken. Door de vele randvoorwaarden die de regering aan dit engagement koppelt, schuift ze teveel verantwoordelijkheid van zich af. Zo stelt de Vlaamse regering dat ze zich enkel kan verbinden op voorwaarde dat de federale overheid voldoende maatregelen zou nemen op het vlak van energie, transport en fiscaliteit. Volgens de Raad moet de Vlaamse overheid daarentegen haar eigen bevoegdheden maximaal benutten. Ook wat betreft de vermeend federale materies als transport, energie en fiscaliteit, kan de Vlaamse regering immers verder gaan dan wat op het eerste zicht schijnt het geval te zijn. Zo wees de Raad in zijn advies op verschillende economische instrumenten die het Vlaamse Gewest op de vermeend federale beleidsdomeinen kan inzetten.

Nog wat betreft de doelstelling meende de Raad dat men in principe verder moet kijken dan de tijdshorizon van 2005. De eerste verbintenisperiode van het Protocol van Kyoto legt ons land in de periode 2008-2012 immers een -7,5 % reductiedoelstelling op t.o.v. de emissies in 1990. Het aandeel van Vlaanderen in deze reducties hangt af van de lastenverdeling van de Belgische reductiedoelstelling tussen de Gewesten. Om hierin vooruitgang te boeken, herhaalde de Raad

zijn voorstel om voor bepaalde sectoren of doelgroepen een lineaire verdeling toe te passen, en voor andere groepen een verdeling op basis van kostenefficiëntie.

De Raad vond dat het, ondanks deze onduidelijkheid over lastenverdeling, reeds in het Vlaams klimaatplan 2002-2005 duidelijk zou moeten zijn of, in welke mate en onder welke randvoorwaarden, men gebruik zou maken van de flexibiliteitsmechanismen van het Kyoto-Protocol, en hoe men deze zouden financieren. Hoewel het ontwerpplan wel de intentie formuleert hierover een afzonderlijk plan op te stellen, miste de Raad de krachtlijnen hiervan in dit ontwerp.

“Tenminste zou de Vlaamse overheid in het plan een ‘verlanglijst’ moeten opstellen van de maatregelen die door de federale overheid volgens de Vlaamse overheid genomen moeten worden. Bovendien is het aan de Vlaamse overheid om in het plan in te schatten welk broeikasgasreductie-effect ze verwacht van deze federale maatregelen. Slechts in dit laatste geval kan ze immers op een zinvolle manier beslissen of het eigen Vlaamse beleid al dan niet geïntensifieerd moet worden.”

Dit ontwerpplan berust niet op een decreet, en de Raad vreesde dat dit gebrekkige statuut het Vlaamse Gewest later nog parten zal spelen. Door het plan niet te baseren op een decreet zou een volgende regering het plan in principe naast zich neer kunnen leggen, en is de jaarlijkse herziening van het plan niet gegarandeerd. Zonder fundering in een decreet kan het plan bovendien geen bindende doelstellingen voor bestuurlijke overheden vastleggen. Tenslotte is ook het maatschappelijk overleg in de fase van totstandkoming, uitvoering, evaluatie en bijsturing niet verzekerd. Tot slot screende de Raad het ontwerp klimaatbeleidsplan op horizontale (de mate waarin verschillende beleidsdomeinen samenwerken) en verticale integratie (de mate waarin verschillende beleidsniveaus samenwerken). Wat betreft de horizontale integratie stelde de Raad vast dat er alleszins vooruitgang waren gemaakt. Bij de verticale integratie merkte de Raad op dat vele projecten en maatregelen van de Vlaamse overheid niet voldoende zijn afgestemd op Europese en federale ontwikkelingen.

3.2.5. Advies van 5 november 2002 over de institutionele verankering van duurzame ontwikkeling in Vlaanderen

Dit advies werd goed ontvangen, werd toegelicht tijdens een onderhoud met het kabinet van de Minister-president en heeft de discussie over een administratieve structuur voor coördinatie inzake duurzame ontwikkeling mee gestimuleerd. Naar aanleiding van dit advies organiseerde de MiNa-Raad op 24 januari een expertenmeeting over de institutionele aspecten van duurzame ontwikkeling in Vlaanderen.

Naar aanleiding van de eigen hoorzitting duurzame ontwikkeling van 16 september 2002 formuleerde de MiNa-Raad een aanbeveling over de institutionele verankering van duurzame ontwikkeling in Vlaanderen. De Raad vergeleek de huidige stand van zaken in Vlaanderen met wat in het Implementatieplan van Johannesburg geschreven staat en legde de link naar enkele prioritaire Europese beleidsontwikkelingen. Het viel meteen op dat de verankering in Vlaanderen op verschillende punten nog niet afdoende geregeld is. Volgens de MiNa-Raad heeft de Vlaamse regering twee mogelijkheden om duurzame ontwikkeling te institutionaliseren. Ofwel wordt duurzame ontwikkeling een volwaardig aanknopingspunt voor beleidsintegratie, ofwel moet het milieubeleid functioneren als opstap naar een duurzaam ontwikkelingsbeleid. De Raad koos voor de eerste optie, maar koppelde daar wel enkele voorwaarden aan. De institutionele vormgeving van een en ander mag niet te zwaar worden en mag het bestaande beleid niet afzakken of uithollen. Bovenal moet de Vlaamse regering het begrip “duurzame ontwikkeling” politiek ernstig nemen.

Als onderbouw voor het beleid inzake duurzame ontwikkeling pleitte de Raad onder meer voor een strategie die zich beperkt tot een aantal prioritaire krachtlijnen van het Vlaams beleid (cf. de doelstellingen van het Pact van Vilvoorde). In

de tweede plaats stelde de Raad voor om duurzame ontwikkeling te erkennen als transversaal beleidsthema – en bestuurlijk op te nemen in het bevoegdhedenpakket van de minister-president. Tezelfdertijd lanceerde de MiNa-Raad de suggestie om voor duurzame ontwikkeling een brede maatschappelijke adviesraad op te richten. Deze raad zou zich voornamelijk moeten inlaten met de integratie en coherentie van de verschillende strategische beleidslijnen van de Vlaamse regering, uiteraard bekeken vanuit de principes van duurzame ontwikkeling. Bij zijn advisering hoort deze raad zich te baseren op de inbreng van de diverse strategische adviesraden en zich daarbij richten op een maximale synergie voor de samenleving in zijn geheel. De sociaal-economische partners onthielden zich bij dit advies.

“In de huidige administratieve structuur vindt de Raad vooral de Administratie Planning en Statistiek een goede plaats voor een coördinerende cel duurzame ontwikkeling; in de nieuwe structuur moet deze cel bij de diensten van de minister-president terecht komen”.

3.3. Krachtlijn Betere milieuregelgeving

Wat deze krachtlijn betreft, probeert de MiNa-Raad op te treden in de klassieke domeinen van het milieubeleid met richtinggevende commentaren en voorstellen ter verbetering van de bestaande milieuregelgeving.

3.3.1. Advies van 24 januari 2002 over de decretale milieu-audit

Midden 2002 ontving de MiNa-Raad een adviesvraag over het voorontwerp van decreet tot wijziging van het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid voor wat betreft de milieu-audit en tot aanvulling ervan met een titel milieuvoorwaarden. De adviesvraag was mede geïnspireerd op het advies van de MiNa-Raad. De adviesvraag kwam dan ook in grote mate tegemoet aan de opmerkingen van het advies van de MiNa-Raad.

De MiNa-Raad bracht op eigen initiatief een advies over de decretale milieu-audit uit. Aan de basis lagen twee elementen: een studiedocument dat het secretariaat opgesteld had over bedrijfsinterne milieuzorg en de grondige bijsturing van Vlarem I en II die er toen zat aan te komen. Reeds in 1995 had men voor de grote bedrijven per decreet de verplichting ingevoerd om interne milieu-audits te gaan uitvoeren en te gebruiken. De meerwaarde van die audits is dat er een grote hoeveelheid gevalideerde (waar verklaarde) informatie ontstaat over bedrijfsprocessen en over mogelijke verbeteringen in het milieuzorgsysteem.

De Raad zette een aantal knelpunten op een rijtje. De uiteenlopende kwaliteit van de milieuaudits, het gebrek aan toezicht op milieuverificateurs, het rapporteren van informatie waarover de overheid reeds beschikt en het feit dat oordeelkundig bodembeheer niet het voorwerp hoeft te zijn van de audit. In een derde luik van het advies gaf de MiNa-Raad een reeks aanbevelingen. De Raad was van mening dat de decretale milieuaudit nog steeds een zinvol instrument is. Zo werkt het de ontwikkeling van milieuzorgsystemen in de hand, is het een manier om de zelfcontrole door het bedrijfsleven te verhogen, geeft het een garantie dat de aangeleverde informatie en gegevens betrouwbaar, volledig en correct zijn en leidt het tot een goed inzicht in de resultaten van de milieuperformantiemetingen, het beheer, de verantwoordelijkheden en de uitrusting van het bedrijf. Om de kwaliteit van de milieu-audit te waarborgen, vroeg de Raad (bijkomende) leidraden en minimumcriteria voor de milieuaudit, en een specifieke accreditatie (incl. toezicht) voor milieuverificateurs. Het advies werd unaniem vastgesteld.

“Onder bepaalde voorwaarden is het aan te bevelen om een iso 14001-audit en emas-audit in de plaats te laten treden van een decretale milieuaudit.”

3.3.2. Advies van 7 maart 2002 over de sectorale afwijkingsaanvraag van de keramische sector

Het voorstel van de MiNa-Raad werd in grote mate overgenomen door de minister en in reglementering omgezet.

Op 24 januari 2002 ontving de MiNa-Raad van de Vlaamse minister van Leefmilieu en Landbouw een vraag tot advies over het voorstel van het VEV tot aanpassing van de emissienormering voor de keramische nijverheid en tot wijziging van de te hanteren meetstrategie. De sector baseerde zich op een “Best Beschikbare Technieken” (BBT)-studie van het VITO. De MiNa-Raad wees erop dat het voorstel van de keramische industrie tegen de internationale afspraken inging. De sector zou wellicht het afgesproken emissieplafond voor SO₂ overschrijden, en

“Vijf van de in totaal 62 ovens zijn momenteel verantwoordelijk voor 28 % van de sectorale SO₂-uitstoot.”

de streefwaarde zou ver buiten bereik blijven. Trouwens, indien men de sector zou volgen, zouden vijf ovens instaan voor 5% van de totale SO₂-uitstoot in Vlaanderen. Rekening houdend met de beperkte grootte van de keramische nijverheid zou dit niet te verantwoorden zijn ten opzichte van de andere sectoren en hun bedrijven. Verder merkte de Raad op dat de aangewende BBT-studie dateerde uit 1999 en dat het voorstel van de

sector en AMINAL geen rekening hield met de recente vergunningsdossiers waaraan halfnatte rookgasreinigingen gekoppeld zijn. Deze nieuwe methode laat toe om het Europese emissieplafond gemakkelijker en op een economisch verantwoorde manier te halen. De leverancier van de halfnatte gaswasser garandeert een maximale emissiewaarde van 400 mg /Nm³ SO₂. Deze waarde heeft men dan ook als emissiegrenswaarde opgenomen in deze vergunningen. Deze emissiegrenswaarde verschilt sterk van de emissiegrenswaarden die de sector en AMINAL

”De keramische sector zou, de verplichte doelstellingen in 2010 in acht genomen, meer dan 17% van de totale SO₂-emissie in Vlaanderen voor zijn rekening nemen terwijl de sector voor 0,15 % van de Vlaamse werkgelegenheid en 0,25 % van het BBPVL instaat. Het ontzien van de meest verontreinigende bedrijven zal m.a.w. de ontwikkelingskansen van andere bedrijven en sectoren hypothekeren. Het instandhouden van een beperkt aantal werkplaatsen dreigt een veelvoud van andere (veelal toekomstige) werkplaatsen te hypothekeren en is daarom macro-economisch niet te verdedigen.”

voorstelden, respectievelijk 2500 en 2000 mg/Nm³. De MiNa-Raad ging bijgevolg niet akkoord met het voorstel van de keramische nijverheid en AMINAL en riep de sector op zijn visie te herzien in het licht van die nieuwe evolutie. De sociaal-economische partners sloten zich echter wel aan bij het sectorale voorstel.

3.3.3. Advies van 7 mei 2002 over het voorontwerp van decreet tot regeling van de strategische adviesraden

Na advies van MiNa-Raad en SERV keurde de Vlaamse regering het voorontwerp van decreet opnieuw principieel goed op 21 juni 2002. Op 6 december 2002 werd het ontwerpdecreet goedgekeurd en neergelegd in het Vlaams Parlement.

Op 9 april 2002 ontving de MiNa-Raad een adviesvraag van de minister-president van de Vlaamse regering over de hervorming van het adviesradenlandschap. Over het geheel genomen was de Raad positief over dit voorontwerp van decreet. Met het primaat van de politiek als uitgangspunt was de Raad het eens, maar bij het vertrekpunt dat de Vlaamse regering slechts één advies zou moeten krijgen per beleidskwestie, gaf de Raad toch enkele nuances mee. Bij onderwerpen die zich over meerdere domeinen uitstrekken, moet het met name mogelijk zijn dat een strategische adviesraad “over het muurtje kan kijken” – wat kan resulteren in meerdere adviezen over één kwestie. Wat het onderbrengen betrof van kleinere adviesraden onder een overkoepelende strategische adviesraad per beleidsdomein, merkte de Raad op dat er nog een zekere mate van autonomie moest

resteren voor de afzonderlijke commissies die daaruit voortvloeien. De MiNa-Raad beklemtoonde verder de onafhankelijkheid van de adviesraden, wat neerkomt op ruimte om te adviseren zonder vooroordelen. Daartoe zou men enkele onverenigbaarheden moeten definiëren: niet alleen tussen raadlidmaatschap en ambtelijk of politiek statuut, maar eventueel ook tussen lidmaatschap en commerciële belangen. Qua samenstelling pleitte de MiNa-Raad voor “gemengde adviesraden” d.w.z. adviesraden samengesteld uit vertegenwoordigers van het maatschappelijk middenveld en onafhankelijke deskundigen. De Raad had geen definitief oordeel bij de vraag of strategische adviesraden rechtspersoonlijkheid moesten krijgen. Verder vond de Raad een adviesvraagplicht nuttig. De Raad was zelfs bereid in eerdere stadia van de beleidsvorming te adviseren, op voorwaarde dat de onafhankelijkheid van de adviesraad dan gevrijwaard blijft. Tenslotte plaatste de Raad vraagtekens bij de stelling in de memorie van toelichting dat de adviezen maar openbaar kunnen zijn nadat de bevoegde minister een standpunt ingenomen heeft. Indien men de openbaarheid van de adviezen op die manier zou willen inperken, dan hoort daartegenover een motiveringsplicht van de bevoegde minister te staan. Het advies werd unaniem aanvaard.

3.3.4. Advies van 7 mei 2002 over aanpassing Vlarebo

De aanpassing werd in het Belgisch Staatsblad gepubliceerd op 7 augustus 2002.

In 2000 werd al een uitgebreide wijziging van Vlarebo doorgevoerd. De MiNa-Raad formuleerde hierover een uitgebreid advies op 1 februari 2001. Op 19 oktober 2001 keurde de Vlaamse regering een bijkomende aanpassing principieel goed en vroeg daarop onmiddellijk het advies van de Raad van State, zonder de MiNa-Raad te raadplegen. De Raad van State vond het evenwel nodig dat de Regering toch het advies van de MiNa-Raad zou inwinnen. Het geheel of gedeeltelijk opvullen van groeven, graverijen, uitgravingen en andere putten zou volgens het voorstel vergunningsplichtig worden. De MiNa-Raad vond de vergunningsplicht een stap vooruit maar meende dat het voorliggend voorstel te veel interpretatiemogelijkheden zou laten en te veel zou doorschuiven naar een nog op te stellen code van goede praktijk. De Raad vroeg dat het standstill-beginsel niet enkel voor de eindafdek zou gelden maar voor het geheel van de uitgegraven bodem. Afwijken van de normering zou volgens de MiNa-Raad slechts mogen kunnen op voorwaarde van een studie, van het naleven van het standstill-beginsel en van het respecteren van een bovengrens van 80 % van de bodemsaneringswaarde type II. Indien het principe van een bovengrens afgewezen zou worden, vroeg de Raad dat men alle opvulactiviteiten van putten en dergelijke als klasse 1 zou classificeren, voor zover deze opvulling gebeurt met uitgegraven bodem die 80% van de bodemsaneringsnorm overstijgt. Ten slotte suggereerde de MiNa-Raad een grondige bijsturing m.b.t. het opvullen van putten en dergelijke tot een capaciteit van 1000 m² en de uitbreiding van de nieuwe Vlarebo-rubriek met het bergen van bagger- en ruimingsspecie. De MiNa-Raad had ook vragen bij de normering inzake PCB's en organochloorverbindingen en wees op het ontbreken van de motivering voor de reductie van het gehalte aan organisch materiaal naar waar men maximaal mag omrekenen. VEV, UNIZO en/of Boerenbond gingen niet akkoord bij een aantal elementen van de vooropgestelde wijziging (o.a. definitie kadastrale werkzone, grondverzet binnen kadastrale werkzone, feitelijk gebruik, rubriek organische oplosmiddelen, ...). Het ABVV en ACV onthielden zich bij dit advies.

3.3.5. Briefadvies van 26 juni 2002 over het voorontwerp van decreet betreffende de openbaarheid van bestuur

De Vlaamse regering keurde het voorontwerp van nieuw decreet inzake de openbaarheid van bestuur principieel goed op 19 juli 2002, onder voorbehoud van screening met het ontwerp van kaderdecreet Bestuurlijk Beleid voor wat betreft het toepassingsgebied en de aanstelling van de communicatieambtenaar. Momenteel wordt het ontwerpdecreet behandeld in het Vlaams Parlement in de Vlaamse Commissie Institutionele en Bestuurlijke Hervormingen en Ambtenarenzaken.

Op 14 juni 2002 ontving de MiNa-Raad van de Vlaamse minister van Binnenlandse aangelegenheden, Ambtenarenzaken en Buitenlands beleid een vraag tot advies over het ontwerp van decreet betreffende de openbaarheid van bestuur, ter vervanging van de reeds bestaande regelgeving in dat verband. De Raad had geen fundamentele opmerkingen, vermits het voorstel nauw aansluit bij de bepalingen van Europese en internationale wetgeving. De Raad was er vooral positief over dat de uitzonderingsgrond inzake commerciële en industriële informatie uitdrukkelijk niet ingeroepen kon worden voor emissiegegevens die van belang zijn voor de bescherming van milieu. De Raad ging er daarbij wel vanuit dat de emissiegegevens ook in een handhavingprocedure openbaar zijn, ten minste voor zover ze gevalideerd zijn. Verder was de Raad positief over de uitbreiding van het beroepsrecht inzake milieuvergunningbeslissingen naar rechtspersonen die zich de bescherming van het leefmilieu statutair tot doel gesteld hebben, zonder dat zij rechtstreekse hinder moeten aantonen. De Raad had eveneens positieve waardering voor de aangebrachte formele en procedurele vereenvoudigingen. Tot slot ondersteunde de Raad dat men de passieve en actieve openbaarheid van bestuur voor alle bestuursinstanties in Vlaanderen op een eenduidige wijze zou regelen. Het VEV onthield zich bij dit briefadvies.

3.3.6. Briefadvies van 18 september 2002 over het voorontwerp van decreet tot wijziging van de regelgeving inzake het overmaken van milieu-informatie en de “stilzwijgende milieuvergunning”

Op 27 juni 2002 ontving de MiNa-Raad een vraag tot advies over het overmaken van milieu-informatie en over de “stilzwijgende milieuvergunning”. In de toekomst zouden ondernemingen op gebundelde wijze aan hun informatieverplichtingen inzake milieu en natuur kunnen voldoen, door éénmaal per jaar tegen één vaste datum en via een geïntegreerd formulier een en ander over te maken aan één instantie. De MiNa-Raad oordeelde hier positief over maar vroeg om op termijn ook andere gegevensstromen (op het vlak van energieverbruik, grondstoffenverbruik, waterverbruik, mobiliteit) te koppelen aan dit informatie-systeem.

Verder zou men met dit voorontwerp het systeem schrappen van het verlenen van een “stilzwijgende vergunning” in hoger beroep – het systeem waarbij het uitblijven van een uitspraak gold als toestemming. De MiNa-Raad was reeds lang vragende partij voor deze schrapping. Maar niet alle problemen inzake het stilzitten van de overheid zijn hierdoor opgelost. In het Milieuvergunningdecreet blijven er beslissingstermijnen staan, en dit zonder sancties. Daarom vroeg de Raad aan de Vlaamse regering om dringend verschillende alternatieven voor het systeem van de stilzwijgende vergunning nader te onderzoeken.

3.3.7. Advies van 18 september 2002 over het ontwerp-MBO tot aanpassing van de MBO gasolietanks voor de verwarming van gebouwen – oprichting van het Fonds

Het ontwerp van milieubeleids-overeenkomst werd doorverwezen naar de Commissie voor Leefmilieu, Natuurbehoud en Ruimtelijke Ordening op 27 november 2002. Na behande-

Op 26 juli 2002 ontving de MiNa-Raad van de Vlaamse minister van Leefmilieu en Landbouw een adviesvraag over het “ontwerp van MBO tot aanpassing van de MBO gasolietanks voor de verwarming van gebouwen en tot oprichting van het fonds”. De oprichting van een fonds via een samenwerkingsakkoord tussen de gewesten en de federale overheid droeg de voorkeur van de MiNa-Raad weg. De ervaring leerde echter dat het afsluiten van dergelijke akkoorden veel tijd vergt.

ling in de Commissie Leefmilieu van het Vlaams Parlement, besliste de Vlaamse regering op 14 februari 2003 definitief tot wijziging van de lopende milieubeleidsovereenkomst (MBO) gasolietanks voor de verwarming van gebouwen.

Gezien de dringendheid van de uitbouw van een financieringsmechanisme apprecieerde de MiNa-Raad de inspanningen van de sector en de Vlaamse overheid om tot een versnelde oplossing te komen. Het instrument waarvoor men koos, was een aanpassing van de bestaande milieubeleidsovereenkomst. De MiNa-Raad kon in afwachting van een samenwerkingsakkoord instemmen met de voorgestelde werkwijze – een aanpassing van de bestaande MBO – op voorwaarde dat de federale overheid maatregelen zou treffen om vrijbuitergedrag te voorkomen, dat het Vlaamse Gewest mede de modaliteiten van het fonds (o.a. de hoogte van het bedrag en de uitbetalingsvoorwaarden) zou bepalen en dat men iedere gebruiker die verplicht is om een bijdrage te leveren aan dezelfde eisen (hoogte bijdrage en modaliteiten voor uitkering) zou onderwerpen. Het ABVV, de ACLVB, het ACV, de Boerenbond, de UNIZO en het VEV onthielden zich bij dit advies.

3.3.8. Advies van 3 oktober 2002 over het voorontwerp van decreet tot wijziging van het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid voor wat betreft de milieuaudit en tot aanvulling ervan met een titel milieuvorwaarden

Op 26 juli 2002 ontving de MiNa-Raad hieromtrent een adviesvraag. Het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid zal op drieërlei vlakken wijzigen. In de eerste plaats voegt men een aantal definities toe in titel “I. Algemene bepalingen”. “Titel III. Bedrijfsinterne milieuzorg” zal worden aangepast aan de EMAS II-Verordening. Tot slot vult men het decreet aan met een titel inzake milieuvorwaarden. Voor de Raad waren de voorgestelde wijzigingen uitermate belangrijk. Er zou immers een decretale basis ontstaan voor integrale milieuvorwaarden met meldingsplicht. Ook zou men het bestaande systeem van algemene en sectorale milieuvorwaarden bekrachtigen. Er zou verder voorzien worden in de afstemming van milieuvorwaarden op het effectgerichte beleid. Tegelijk zou men aan de bedrijven een zekere beleidsruimte bieden om afgesproken beleidsdoelstellingen naar eigen verantwoordelijkheid te realiseren met aandacht voor technologische innovatie.

De Raad onderschreef de grote lijnen van het voorontwerp maar had wel aanmerkingen. Zo vroeg de Raad onder meer een snelle realisatie en spoedige uitvoering van de bepalingen, ook wat betreft de beoogde pakketten integrale milieuvorwaarden. De Raad wees verder op het belang van een zo groot mogelijke reikwijdte van algemene, sectorale en integrale milieuvorwaarden. Voor de Raad was het immers essentieel dat men niet alleen de traditionele milieuhinder zou bestrijden via milieuvorwaarden. De Raad pleitte ook voor de inzet van economische instrumenten, naast de klassieke gebods- en verbodsbepalingen om de milieu-uitstoot terug te dringen. De Raad dacht hierbij onder meer aan verhandelbare rechten of regulerende heffingen.

Een belangrijke vernieuwing tot slot is dat de Vlaamse regering de voorontwerpen van besluit, die milieuvorwaarden vaststellen of wijzigen, gelijktijdig met de bekendmaking voor advies zou overmaken aan de MiNa-Raad. Volgens de memorie houdt de keuze van de MiNa-Raad als adviesorgaan rekening met de opties vervat in het ontwerp van kaderdecreet inzake het adviesradenlandschap dat de Vlaamse regering principieel goedkeurde op 29 maart 2002. De Raad oordeelde dat de voorgestelde adviesprocedure inderdaad strookt met de filosofie achter het proces van Beter Bestuurlijk Beleid. Dit neemt niet weg dat de MiNa-Raad op grond van artikel 27 van zijn huishoudelijk reglement een commissie in het leven zou roepen die zich wijdt aan de voorbereiding van de adviezen. In deze commissie zou men een bijzondere pariteit kunnen voorzien, die rekening houdt

met de aard van de voorgelegde voorontwerpen. Het ABVV, het ACLVB, het ACV, de Boerenbond, de UNIZO en het VEV onthielden zich bij dit advies.

3.3.9. Advies van 14 oktober 2002 over het voorontwerp van decreet betreffende het integraal waterbeleid

De Vlaamse regering heeft op voorstel van Vlaams minister van Leefmilieu en Landbouw Vera Dua, het voorontwerp van decreet Integraal Waterbeheer principieel goedgekeurd op 7 februari 2003. Vlaams minister Steve Stevaert en Vlaams minister Dirk Van Mechelen waren medeondertekenaars. Na het advies van de Raad van State heeft de Vlaamse regering het ontwerpdecreet definitief goedgekeurd op 9 mei 2003. Een oplossing voor de toekomst van polders en wateringen is uitgesteld door het schrappen van alle bepalingen omtrent “het waterschap met rechtspersoonlijkheid”. Overeenkomstig de beslissing van de Vlaamse regering zou een nieuw specifiek decreet binnen vier maanden hiervoor een oplossing aanreiken.

Op 23 juli 2002 vroeg Vlaams minister van Leefmilieu en Landbouw, Vera Dua, advies uit te brengen over het voorontwerp van decreet betreffende het integraal waterbeleid. De Raad toetste het voorontwerp aan de principes van integraal waterbeleid zoals hij die zelf had uitgewerkt in een advies van 21 december 1999. Deze toetsing viel positief uit. Een toetsing aan de Europese Kaderrichtlijn “Water” toonde echter aan dat het voorontwerp op een aantal punten nog niet in overeenstemming was met de Europese Kaderrichtlijn “Water”. Tijdens de toetsing kwam de Raad tot het besluit dat de uitzonderingsmogelijkheden in Vlaanderen veel ruimer waren dan wat de E.U. toelaat. De Raad stond vooral afwijzend tegenover de manier waarop het begrip “groot maatschappelijk belang” in het voorontwerp was uitgewerkt. De Raad suggereerde om de termijnen en procedures van de diverse planningsinstrumenten op elkaar af te stemmen zodat de integratie tussen de verschillende beleidsvelden kon verbeteren.

Het voorontwerp had het ook over de watertoets. De MiNa-Raad vond dat die eenvoudig hanteerbaar moest zijn en op alle niveaus toe-

“De uitzonderingsmaatregelen in Vlaanderen zijn veel ruimer dan de EU toelaat.”

pasbaar. De Raad pleitte er ook voor om, indien mogelijk, de watertoets te koppelen aan bestaande toetsen of instrumenten. De watertoets heeft het nadeel dat het alleen van toepassing is voor vergunningsplichtige activiteiten, andere soms schadelijke activiteiten laat het instrument ongemoeid. Daarom stelde de Raad voor om de waterzorgplicht als horizontale maatregel en als vangnet op te nemen in het decreet. Ook wat betreft de deelbekkens had de Raad opmerkingen. De Raad verkoos interbestuurlijke samenwerking boven intergemeentelijke samenwerking. De rol, die het Vlaamse Gewest op deelbekkenniveau zou moeten spelen, was volgens de Raad te belangrijk om in een samenwerkingsakkoord te verankeren. In het beheer van de interbestuurlijke samenwerking moeten alle partners als evenwaardig aanwezig zijn. De MiNa-Raad besloot dat de principes van het Integraal Waterbeleid in het voorontwerp vervat zijn. Maar om het voorontwerp van decreet positief te kunnen adviseren, vond de Raad dat men het eerst zou moeten afstemmen op de Europese Kaderrichtlijn Water. De sociaal-economische partners onthielden zich bij dit advies.

3.3.10. Advies van 5 december 2002 over het ontwerp van besluit van de Vlaamse regering tot uitvoering van het decreet van 15 juni 1994 betreffende de milieubeleidovereenkomsten

Op 18 november 2002 ontving de MiNa-Raad een adviesvraag van de Vlaamse minister van Leefmilieu en Landbouw i.v.m. de milieubeleidovereenkomsten (MBO). Het MBO-decreet vereiste met name nog een aantal uitvoeringsbesluiten. De MiNa-Raad onderstreepte het belang van een ruime inspraakprocedure en de openbaarmaking en onderschreef de stelling uit de toelichting bij het decreet volledig: “Een inspraakprocedure en openbaarmaking van de overeenkomst is noodzakelijk omdat deze niet alleen de private belangen van partijen maar ook het algemeen belang aangaat.” Wat de bekendmaking aangaat, achtte de Raad het opportuun om het integrale ontwerp van milieubeleidsovereenkomst digitaal in het Belgisch Staatsblad te publiceren. De Raad vroeg ook dat men in de dagbladen, naast het telefoonnummer en het emailadres, ook de webstek van de bevoegde dienst zou vermelden.

den. Het ontwerp regelde ook de vorm en voorwaarden van de jaarlijkse verslaggeving aan het Vlaams Parlement. Men kiest er voor om niet in detail te treden bij de inhoud van het rapport, omdat dit afhankelijk zou zijn van de inhoud van de milieubeleidsvereenkomst. De MiNa-Raad begreep die keuze voor flexibiliteit maar wees erop dat de bestaande milieubeleidsvereenkomsten sterk van elkaar afwijken wat de rapporterings- en evaluatiebepalingen betreft. De MiNa-Raad kon dan ook slechts akkoord gaan met de voorgestelde regeling indien men in detail de rapportage- en evaluatiebepalingen zou beschrijven in de milieubeleidsvereenkomsten. Het ABVV, de ACLVB, het ACV, de Boerenbond, de UNIZO en het VEV onthielden zich bij dit advies.

3.4. Krachtlijn Milieu en Economie

De MiNa-Raad levert gebundelde inspanningen op het vlak van milieueffingen en verwante economische instrumenten, de optimale inzet van overheidsmiddelen voor milieu, en de vergroening van het bestaand fiscaal instrumentarium. Bij uitbreiding wordt alles wat met de klimaatproblematiek samenhangt grotendeels onder deze krachtlijn ondergebracht.

3.4.1. Advies van 24 januari 2002 over het ontwerp van uitvoeringsbesluit tot regeling van de procedure bij wanbetaling van de elektriciteitsfactuur, de plaatsing van budgetmeters en de minimale levering van elektriciteit als sociale openbare dienstverlening

Op 21 december 2001 vroeg de Vlaamse minister van Mobiliteit, Openbare Werken en Energie, Steve Stevaert, de MiNa-Raad om advies over de procedure bij wanbetaling van de elektriciteitsfactuur, de plaatsing van budgetmeters en de minimale levering van elektriciteit als levering van elektriciteit als sociale openbare dienstverplichting. Het uitvoeringsbesluit moest tegemoet komen aan de nieuwe situatie die door de liberalisering van de elektriciteitsmarkt werd gecreëerd (scheiding van netbeheer en verkoop van elektriciteit). Het advies bevatte in hoofdzaak technische aanmerkingen. Ook enkele algemene lijnen werden in het advies opgenomen. Zo pleitte de Raad voor een samenhangend Vlaams beleid. Het ontwerp van uitvoeringsbesluit kon volgens de Raad immers slechts worden beschouwd als een schakel binnen een globaal armoedebeleid, en moest volgens de Raad derhalve goed worden afgestemd met de bestaande en toekomstige initiatieven terzake. Ook meende de Raad dat het ontwerp van uitvoeringsbesluit beter moest worden afgestemd met het Vlaamse beleid ter bevordering van het rationeel energiegebruik. Hij stelde daartoe een aantal instrumenten voor die zouden kunnen opgenomen worden in een specifiek plan van aanpak ten behoeve van een vermindering van het energiegebruik bij beschermde klanten.

3.4.2. Advies van 7 maart 2002 over het voorontwerp van decreet tot wijziging van de met de inkomstenbelastingen gelijkgestelde belastingen en het voorontwerp van decreet houdende de goedkeuring van het samenwerkingsakkoord in dat verband

Het decreet werd goedgekeurd in het Vlaams Parlement op 24 mei 2002.

Op 11 februari 2002 ontving de MiNa-Raad de adviesvraag over de verkeersbelasting van de Vlaamse minister van Financiën en Begroting, Innovatie, Media en Ruimtelijke Ordening. Met het ontwerp van decreet zou men een vermindering toestaan van de belasting op de in verkeersstelling (BIV) bij inschrijving van een nieuw of tweedehands voertuig, indien dat voertuig ofwel voldoet aan de euro4-norm zoals voorzien in de Richtlijn 98/69/EG van 13 oktober 1998, ofwel een LPG-voertuig is. Voor het eerste geval zou de vermindering gelden tot 31 december 2003, voor de LPG-voertuigen zou men geen einddatum opleggen. Daarnaast

zou men de BIV van tweedehands voertuigen, met een fiscale paardenkracht van hoger dan 8, aanpassen. Daar waar deze totnogtoe ieder jaar na de eerste ingebruikname van het voertuig met 10% verminderde, zou men deze vermindering in de toekomst halveren vanaf het vijfde jaar. Deze voertuigen worden dus duurder om tweedehands over te nemen. De MiNa-Raad was positief over het stimulerende, resp. ontradende effect dat van deze fiscale maatregelen uit zou gaan – enerzijds zou men milieuvriendelijker voertuigen aanmoedigen, anderzijds zou men het overnemen van “milieubezoedelender” voertuigen in zekere mate ontmoedigen. Het briefadvies werd unaniem goedgekeurd.

3.4.3. Advies van 18 april 2002 over het voorontwerp van decreet houdende bepalingen tot begeleiding van de aanpassing van de begroting 2002

De opmerking van de Raad omtrent het tevens opnemen van gewichtspercentages voor recyclageresidu's van oplosmiddelen werd door de bevoegde commissie in het Vlaamse Parlement overgenomen, en door de Vlaamse regering gevolgd. Ook werd door opmerkingen van de Raad in deze commissie een bijkomende toelichting gegeven omtrent de onderbouwing van de gewichtspercentages (zie stuk VI. Parl. 1177 (2001-2002)-Nr. 9). Ook werden enkele praktische opmerkingen inzake het Hoofdstuk “Energie” door de Vlaamse regering overgenomen. Het decreet werd definitief goedgekeurd in het Vlaams Parlement op 5 juli 2002 (B.S. 19 september 2002).

Op 2 april 2002 ontving de MiNa-Raad van de Vlaamse minister van Financiën en Begroting, Innovatie en Ruimtelijke Ordening een vraag tot advies over het voorontwerp van decreet houdende bepalingen tot begeleiding van de aanpassing van de begroting 2002. De voor de Raad relevante bepalingen in dit programmadecreet hadden betrekking op twee hoofdstukken: nl. afvalstoffen en energie.

Met betrekking tot “afvalstoffen” werd o.a. de definitie van recyclageresidu's verijnd. Voor dergelijke afvalstoffen gelden immers verlaagde heffingstarieven waardoor misbruik kan optreden. In het voorontwerp van decreet worden daarom de maximaal toelaatbare gewichtspercentages recyclageresidu's van de jaarlijks aangevoerde selectieve inzamelingen aangepast. De Raad merkte op dat dit andermaal een ad-hoc regeling was die niet kaderde binnen een fundamentele herziening van het heffingenstelsel. Bovendien miste de Raad een degelijke onderbouwing van de voorgestelde gewichtspercentages. Ook zou de regeling voor startende recyclagebedrijven volgens de Raad tot onduidelijkheid leiden, en vroeg hij daarom concretere en duidelijkere criteria voor deze bedrijven. Ook vroeg hij dat de voorgestelde gewichtspercentages continu zouden worden geëvalueerd en bijgestuurd. Tot slot vroeg de Raad dat ook recyclageresidu's van oplosmiddelen van een verlaagd heffingstarief zouden kunnen genieten.

Met betrekking tot “energie” werd o.a. voorgesteld de uiterste datum waartegen jaarlijks door de elektriciteitsleveranciers groenestroomcertificaten dienen ingeleverd te worden, te wijzigen (van 31 december naar 31 maart) waardoor ook enkele andere wijzigingen aan het

elektriciteitsdecreet dienden aangebracht te worden. Tevens werden de bepalingen omtrent de administratieve geldboetes (die kunnen worden opgelopen bij het onvoldoende voorleggen van groenestroomcertificaten) aangepast. Volgens de Raad hadden de wijzigingen aan de inleveringsdatum e.d. geen invloed op de doelstellingen die voorheen werden vastgelegd inzake de bevordering van

elektriciteitsopwekking uit hernieuwbare energiebronnen, en had hij daarom slechts enkele praktische opmerkingen. Meer algemeen wees de Raad de Vlaamse regering wel op een aantal elementen die (on)rechtstreeks te maken hadden met de voorgestelde wijzigingen aan het elektriciteitsdecreet. Zo vroeg hij dat ook het systeem van warmtekrachtcertificaten in het elektriciteitsdecreet zou worden

“Immers was het bij de opzet van het systeem van groenestroomcertificaten ook de bedoeling om natuurlijke – en rechtspersonen (waarop geen certificatenverplichting rust) in staat te stellen certificaten te kopen. Deze mogelijkheid wordt door de huidige gang van zaken echter sterk bemoeilijkt. De Raad vraagt van de Vlaamse minister maatregelen om het oorspronkelijke opzet van het systeem terug in ere te herstellen.”

opgenomen, en vond hij dat de vrije verhandelbaarheid van groenestroomcertificaten te allen tijde diende gegarandeerd te worden, wat op dat moment slechts in geringe mate het geval was.

3.4.4. Advies van 4 juli over de inpassing van economische instrumenten in het Vlaamse klimaatbeleid

Het advies bevat een grondige studie van de huidige en geplande wetgeving inzake energiefiscaliteit in Europa en België, waarnaar regelmatig wordt verwezen. Ook de nieuwe denkpiste van de Raad over de intergewestelijke lastenverdeling van de broeikasgasreductiedoelstelling werd in de pers regelmatig aangehaald, en fungeerde als één van de onderzochte scenario's van een geruchtmakende studie over de nationale verdeling van de Kyoto-verbintenissen.

Ter voorbereiding van een later advies over het ontwerp van Vlaams klimaatbeleidsplan 2002-2005 tastte de Raad in deze aanbeveling af in welke mate de Vlaamse sociaal-economische groeperingen en de milieupartners op dezelfde golflengte zaten m.b.t. de inpassing van economische instrumenten in het Vlaamse klimaatbeleid. Uit het advies blijkt dat bijna allen het eens zijn over de algemene principes, maar dat de meningen verschillen over de uitvoeringsmodaliteiten.

Zo geeft het advies bijvoorbeeld een overzicht van de bestaande indirecte belastingdruk op energiedragers in België. Uit een vergelijking met andere Lidstaten bleek dat België voor vele energiedragers (bv. elektriciteit, stookolie voor verwarmingsdoeleinden en zwavelarme diesel) de laagste indirecte belastingen voorziet. De milieupartners uit de Raad stelden daarom dat België en Vlaanderen maatregelen moeten nemen om deze ongelijkheid weg te werken, en ze verweten de Vlaamse regering dat deze te weinig aandringt bij de federale regering om hierin – los van Europese ontwikkelingen – vorderingen te maken. De andere partners uit de Raad erkenden het verschil in energiefiscaliteit, maar verwezen ofwel naar het verschil in loonlasten tussen België en de drie belangrijkste handelspartners (stelling van de werkgeversorganisaties), ofwel naar de weinig beschikbare kennis over eventuele sociaal-economische distorties (negatieve neveneffecten) die met een verhoogde inzet van energiefiscale maatregelen kunnen ontstaan (stelling van de vakbonden).

De Raad behandelde ook de relatie tussen energiefiscaliteit en de door de Vlaamse regering voorziene inzet van vrijwillige overeenkomsten, evenals de modaliteiten van een eventuele Europese CO₂-emissiehandel, en de flexibiliteitsmechanismen voorzien in het Protocol van Kyoto. De Raad vroeg bovendien dat men onderzoek zou opstarten naar de voor- en nadelen van een op Europees vlak in te voeren productheffing. Daarbij kan men de energie-inhoud van producten geproduceerd via enkele energie-intensieve productieprocessen als heffingsgrondslag gebruiken. In Europa kan dit stimulerend werken om energie-intensieve producten te vervangen door minder energie-intensieve.

Ten slotte bevatte het advies een nieuwe denkpiste voor de “vastgeroeste” onderhandelingen omtrent de intergewestelijke verdeling van de nationale broeikasgasreductiedoelstelling in België.

3.4.5. Briefadvies van 18 september 2002 over het voorontwerp van decreet houdende bepalingen tot de herstructurering van de Vlaamse Milieuholding

Op 25 juli 2002 vroeg de Vlaamse minister van Leefmilieu en Landbouw advies over de herstructurering van de Vlaamse Milieuholding. Het was de bedoeling te komen tot “een hervorming van de Vlaamse Milieuholding via een dubbel spoor”. De participaties in Aquafin, Indaver, CEEEIF, SEV en VMH Asset Management zou men bij de Participatiemaatschappij Vlaanderen (PMV) onderbrengen; de overige participaties van de Vlaamse Milieuholding zou men “valoriseren”. Voor deze laatste participaties moest men dan ook private investeerders zoeken. De MiNa-Raad merkte hierbij op dat men Aquafin en Indaver in een structuur zou brengen die uitsluitend economische accenten zou leggen. Bij zowel het “parkeren” van grote

milieubedrijven bij de PMV als bij het verkopen van de participaties in kleinere bedrijven, stelde de MiNa-Raad toch de vraag of de overheid hiermee feitelijk niet alle instrumenten uit handen gaf om stimulerend op te treden in de milieusector en – indien zo – of dit wenselijk was. De Raad vroeg zich af of men de opdracht van de PMV niet zou moeten verbreden met een milieuaspect en of er naast expansiesteun geen andere organisatorische onderbouwing nodig was voor ondernemingsgerichte initiatieven in de richting van meer eco-efficiëntie. De Raad uitte ook de twijfel of er geen gevaar bestond op het ontstaan van privé-monopolies, wanneer de overheid zijn belangen in grotere milieubedrijven van de hand doet. Tot slot stemde de MiNa-Raad in met het geuite voornemen om, bij een eventuele verkoop van de aandelen in milieubedrijven, de opbrengsten ervan te bestemmen ter financiering van het milieubeleid. De Raad vroeg daarbij om een begroting van deze opbrengsten. De sociaal-economische partners onthielden zich bij dit advies.

3.4.6. Advies van 24 september 2002 over het voorontwerp van benchmarkingconvenant inzake energie-efficiëntie in de industrie

De Raad lichtte zijn advies grondig toe tijdens een hoorzitting in het Vlaamse Parlement over het benchmarkingconvenant (Stukken VI. Parl. 1430 (2002-2003) – Nr.1). Op basis van deze toelichting en het advies werden in de convenanttekst enkele wijzigingen aangebracht. Bovendien zal het Verificatiebureau bij haar opvolging van het benchmarkingconvenant met een aantal door de Raad vermelde aandachtspunten rekening houden.

De Raad ontving op 22 augustus 2002 van de minister bevoegd voor energie een adviesvraag over het voorontwerp van benchmarkingconvenant inzake energie-efficiëntie in de industrie. De Vlaamse overheid heeft er immers voor gekozen om in zijn klimaatbeleid t.a.v. de industrie een belangrijke rol toe te kennen aan het instrument “convenanten”. M.b.t. de energie-intensieve industrie koos men, naar Nederlands voorbeeld, voor het instrument “benchmarkingconvenant”. Dergelijke convenant is erop gericht dat zoveel mogelijk grote energie-intensieve procesinstallaties wat energie-efficiëntie aangaat zo snel mogelijk, doch uiterlijk in 2012 tot de “Wereldtop” zullen behoren. Door enkel verplichtingen op te leggen inzake energie-efficiëntie garandeert men dat de deelnemende bedrijven/sectoren in hun groei niet worden belemmerd, indien deze tenminste energie-efficiënt gebeurt. De sociaal-economische partners van de Raad onthielden zich bij dit advies.

De Raad onderzocht het voorontwerp van benchmarkingconvenant grondig, en moest vaststellen dat het gebrek aan integratie van het convenant het succes en de milieudoeltreffendheid ervan ernstig in het gedrang zou kunnen brengen. Het alsnog uitblijven van een federale

CO₂/energieheffing was volgens de Raad een belangrijk voorbeeld van dat gebrek aan integratie. Die heffing op het verbruik van energieproducten zou de bedrijven juist moeten aanzetten om het benchmarkingconvenant te ondertekenen en na te leven. Het convenant voorziet immers een vrijstelling van deze heffing voor de deelnemende

bedrijven. Deze “stok achter de deur” is momenteel echter afwezig. De Raad vroeg daarom aan de Vlaamse overheid inspanningen te leveren om deze energie-fiscaliteit op federaal niveau te doen realiseren. In dit verband vond de Raad dat de Vlaamse overheid te verregaande engagementen zou aangaan wanneer hij deelnemende bedrijven volledig zou vrijstellen van een mogelijke CO₂/energieheffing. Volgens de Raad kan immers enkel sprake zijn van een gedeeltelijke vrijstelling van een dergelijke heffing. Een volledige vrijstelling zou volgens hem in strijd zijn met het principe van “de vervuiler betaalt”.

“Een volledige vrijstelling van CO₂/energieheffing als wederprestatie van de overheid, zorgt ervoor dat de milieukost die het aanzienlijke energiegebruik (en de daarmee gepaard gaande uitstoot van broeikasgasen) van deze bedrijven met zich meebrengt, niet wordt geïnternaliseerd in de energieprijzen, wat in strijd is met het principe ‘de vervuiler betaalt’.”

Tot slot suggereerde de Raad dat men in het benchmarkingconvenant een absoluut indicatief plafond zou inschrijven voor de totale emissies van alle deelnemende bedrijven of sectoren, zodat er geen voorafnamen zouden gebeuren in het voordeel van bepaalde sectoren, wanneer men overgaat tot een sectorale verdeling van de gezamenlijke broeikasgasreductiedoelstelling voor Vlaanderen.

3.4.7. Advies van 14 oktober 2002 over het voorontwerp van CO₂/REG-decreet

De tweede principieel goedgekeurde versie van het voorontwerp van decreet (dd. 4 april 2003) heeft enkele opmerkingen van de Raad overgenomen (bv. formulering bepalingen omtrent “flexibiliteitsmechanismen”. Het Vlaams Parlement moet zich over het ontwerp nog uitspreken.

De Raad ontving op 5 augustus 2002 van de Vlaamse minister van Mobiliteit, Openbare Werken en Energie een adviesvraag omtrent het voorontwerp van decreet tot vermindering van de CO₂-uitstoot in het Vlaamse Gewest door het bevorderen van het rationeel energiegebruik (REG), het gebruik van hernieuwbare energiebronnen en de flexibiliteitsmechanismen uit het Protocol van Kyoto. In het voorontwerp wordt de decretale basis voorzien voor de toekomstige subsidieprogramma's van de Vlaamse regering ter bevordering van het rationeel energiegebruik en de hernieuwbare energiebronnen. Ook worden bepalingen opgenomen omtrent energiebeleidsovereenkomsten, het opleggen van verplichtingen inzake rationeel energiegebruik aan de brandstofleveranciers en het gebruik van de flexibele mechanismen, voorzien in het Protocol van Kyoto. Ten slotte voorziet het voorontwerp de oprichting van een Energieraad Vlaanderen als autonome commissie binnen de Milieu- en Natuurraad van Vlaanderen. De sociaal-economische partners van de Raad onthielden zich bij dit advies.

De Raad formuleerde in zijn advies eerst een aantal algemene opmerkingen. Zo meent hij dat het decreet te weinig kadert binnen een allesomvattend (geïntegreerd) Vlaams energiebeleid, waardoor een beleid dat stoelt op een optimale mix van beleidsinstrumenten niet gegarandeerd kan worden. De Raad stelde ook vast dat hierdoor diverse bepalingen inzake REG in verschillende decreten zouden worden opgenomen, wat de overzichtelijkheid, toegankelijkheid en onderlinge samenhang van de regelgeving zou bemoeilijken.

Met betrekking tot de financiering van het energiebeleid (en de uitvoering van dit CO₂/REG-decreet) meende de Raad dat de geldende financieringspiste (waarbij een deel van de inkomsten afkomstig zou zijn van een federale heffing op het

“Om een structurele financiering van het REG- en het sociale energiebeleid in het Vlaamse Gewest te garanderen, meent de Raad dan ook dat moet voorzien worden in een alternatieve financiering binnen de bevoegdheden van het Vlaamse Gewest.”

transmissienet van elektriciteit zou worden doorgestort naar het Vlaamse Gewest) definitief moest verlaten worden wegens een negatief advies van de Raad van State. De Raad stelde daarom twee alternatieve financieringspistes voor.

Wat betreft de voorziene subsidieprogramma's stelde de Raad vragen bij het criterium van de kostenefficiëntie dat als enige leidraad zou worden gebruikt voor het al dan niet opstarten en/of voortzetten van de subsidieprogramma's. Ook deed de Raad een oproep tot een breder spectrum aan soorten tegemoetkomingen (in het voorontwerp wordt immers vooral verder gedaan met bestaande subsidieprogramma's). De Raad merkte bovendien op dat de procedurele bepalingen inzake de energiebeleidsovereenkomsten zeer mager waren uitgewerkt. Ook vond de Raad de tegenprestatie van de Vlaamse overheid bij dergelijke beleids-overeenkomsten (zoals bij het benchmarkingconvenant) te onduidelijk.

De Raad vroeg tevens om de verplichtingen die in het voorontwerp worden voorzien voor brandstofleveranciers niet te beperken tot brandstofleveranciers van stationaire installaties, maar ook aan brandstofverdelers in de transportsector

gelijkaardige verplichtingen op te leggen. Ook vroeg de Raad het hoofdstuk over de “flexibele mechanismen” veel duidelijker te maken, en hierin een link te voorzien met het benchmarkingconvenant.

Ten slotte apprecieerde de Raad het vertrouwen dat de Vlaamse regering stelde in de Milieu- en Natuurraad van Vlaanderen door de oprichting van een Energieraad Vlaanderen als autonome commissie binnen de Raad. Hij deed daarbij enkele suggesties omtrent de mogelijke samenstelling van deze Energieraad.

3.4.8. Advies van 5 november 2002 over de programmadecreten bij de derde aanpassing van de begroting 2002 en bij de begroting 2003

De suggestie van de Raad om de doelstelling binnen het systeem van groenestroomcertificaten in 2010 te verhogen naar 6 % werd overgenomen door de bevoegde Commissie in het Vlaams Parlement (zie stuk VI. Parl. 1438 (2002-2003) – Nr. 5), en plenair goedgekeurd.

Op 15 oktober 2002 ontving de Raad van de Vlaamse minister van Financiën en Begroting, Innovatie, Media en Ruimtelijke Ordening een adviesvraag omtrent het voorontwerp van decreet houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 2003 en het voorontwerp van decreet houdende bepalingen tot begeleiding van de derde aanpassing van de begroting 2002. Enkel het eerste voorontwerp bevatte bepalingen die (on)rechtstreeks met milieu en/of natuur te maken hadden (Hoofdstuk III. Leefmilieu, Hoofdstuk IX. Energie en Hoofdstuk xv. Financiën) waardoor het advies zich daartoe beperkte.

Met betrekking tot “Leefmilieu” worden opnieuw enkele verlaagde heffingstarieven opgenomen, deze keer voor recyclageresidu’s afkomstig van scheidingsinrichtingen die de delaminatietechniek toepassen en van bedrijven die zeezand reinigen. In tegenstelling tot de andere verlaagde heffingstarieven voor recyclageresidu’s wordt geen maximaal uitvalpercentage vooropgesteld. De Raad suggereerde om daarom deze heffingstarieven slechts voor een proefperiode van 2 jaar te voorzien. De Raad was bovendien positief over het feit dat de overheid via andere wijzigingen in het afvalstoffendecreet initiatieven nam om de oneigenlijke uitvoer van Vlaams afval te ontmoedigen.

Met betrekking tot “Energie” werd via het voorontwerp voorgesteld om het volledige artikel 23 van het elektriciteitsdecreet te wijzigen. Dit artikel bepaalt hoeveel, door wie en vanaf wanneer groenestroomcertificaten dienen ingeleverd te worden. Door de wijzigingen zou de doelstelling in de eerste jaren van de certificatenverplichting verlaagd worden (zodat certificaatplichtingen minder groenestroomcertificaten dienen voor te leggen), zou de groep “certificaatplichtingen” worden uitgebreid met “leveranciers die elektriciteit leveren aan eindafnemers op het transmissienet”, en zouden enkele bepalingen omtrent de mogelijkheid groenestroomcertificaten op te sparen (te “banken”) worden gewijzigd. De Raad had tal van opmerkingen omtrent deze voorstellen, zowel over het in de eerste jaren verlagen van de doelstelling (de Raad achtte een verhoging van de doelstelling in 2010 opportuun om tegemoet te komen aan de Europese Richtlijn terzake), als over de mininkomsten hierdoor in het Fonds Hernieuwbare Energiebronnen. Ook somde de Raad enkele niet ingeschatte nadelen omtrent de voorgestelde wijzigingen inzake het opsparen van groenestroomcertificaten op, waarna hij enkele mogelijke oplossingspistes voorstelde om deze te vermijden.

Met betrekking tot “Financiën” merkte de Raad op dat opnieuw wijzigingsbepalingen werden voorgesteld inzake de onroerende voorheffing. De Raad wees er nogmaals op dat het instrument van een verhoging, verlaging of vrijstelling van de (gewestbijdrage) in de onroerende voorheffing zou moeten gekaderd worden in een bredere instrumentenmix, en niet ad-hoc zou mogen worden gehanteerd via programmadecreten.

3.4.9. Ontwerpadvies van 5 december 2002 over het samenwerkingsakkoord klimaat

Gezien de late fase waarin de MiNa-Raad om advies werd gevraagd (iets waarover de Raad opmerkingen formuleerde), is het bijna uitgesloten dat het advies enige wijzigingen zou induceren op de eigenlijke tekst van het samenwerkingsakkoord. De bepalingen in het advies over de – later vast te stellen – intergewestelijke verdeling van de nationale reductiedoelstelling hebben echter wel een discussie losgeweekt over de beperkte gevolgen van deze verdeling (t.o.v. het volgens de Raad belangrijker en controversiëler onderwerp van het opstellen van een nationaal allocatieplan binnen het Europees systeem van verhandelbare CO₂-emissierechten).

De MiNa-Raad ontving op 25 oktober 2002 van de Vlaamse Minister van Leefmilieu en Landbouw een adviesvraag over het voorontwerp van decreet houdende goedkeuring van het samenwerkingsakkoord klimaat. Het samenwerkingsakkoord voorziet o.a. in de oprichting van een Nationale Klimaatcommissie, die de opvolging van het samenwerkingsakkoord en het Nationaal Klimaatplan dient te verzekeren. Tevens voorziet het in een juridisch kader voor de gegevensverzameling van broeikasgasemissies, en bevat het bepalingen die de Partijen verbinden tot uitvoering van maatregelen opgenomen in het Nationaal Klimaatplan. Tenslotte moet het samenwerkingsakkoord België op korte termijn in staat stellen gebruik te maken van de flexibiliteitsmechanismen die voorzien zijn in het Protocol van Kyoto. De Raad formuleerde zijn advies met onthouding van de sociaal-economische partners. In de eerste plaats had de Raad opmerkingen over de laattijdige adviesvraag: hij meende dat men – in het geval van samenwerkingsakkoorden – moest zoeken naar een oplossing om de Vlaamse adviesraden vroeger in dit soort besluitvormingsprocessen te betrekken.

De Raad vond het positief dat men met dit samenwerkingsakkoord tracht een einde te maken aan het – wegens “de complexe en onduidelijke institutionele structuur” – blijven uitstellen van dringend noodzakelijke maatregelen. Wat betreft de maatregelen achtte de Raad het logisch dat de Vlaamse overheid na ondertekening van het samenwerkingsakkoord, snel duidelijk zou maken welke maatregelen ze van de federale overheid verwacht. Bovendien vroeg de Raad zich af of men met dit akkoord eindelijk een oplossing gevonden heeft voor het vermijden van het doorschuiven van verantwoordelijkheden. Hij stelde immers vast dat men, op basis van dit samenwerkingsakkoord, nog steeds de geschillen tussen de contracterende partijen op de lange baan zou kunnen schuiven.

Ten slotte probeerde de Raad aan te tonen dat niet zozeer de verdeling van de nationale broeikasgasreductiedoelstelling van 7,5 % een moeilijke opgave zal blijken, maar wel het opstellen van het nationaal allocatieplan binnen het Europees systeem van verhandelbare CO₂-emissierechten. Volgens de Raad diende men daarom snel werk te maken van een akkoord over de verdeling van de nationale reductiedoelstelling, waarna men over zou moeten gaan tot een samenwerkingsakkoord inzake flexibiliteitsmechanismen. Daarin moeten immers zowel het systeem van handel in broeikasgasemissies ingesteld door de Europese Unie, als de flexibiliteitsmechanismen in het kader van het Protocol van Kyoto hun basis vinden.

3.5. Krachtlijn Natuurbeleid

Op grond van deze krachtlijn behoudt en ontwikkelt de MiNa-Raad zijn profiel van maatschappelijk overleg tussen alle gebruikers en functies binnen de open ruimte: boseigenaars, landbouwers, natuurbeschermers, recreanten en ontginners.

3.5.1. Advies van 24 januari 2002 over de toekomstvisie duurzame landbouw

Vlaams minister van Leefmilieu en Landbouw Dua vroeg de MiNa-Raad op 23 oktober 2001 om advies over de visietekst “Elementen voor een toekomstvisie m.b.t. een duurzame land- en tuinbouw”. De Raad bereidde het advies voor in samenwerking met enkele betrokken organisaties m.n. WERVEL, Vredeseilanden, Gaia en VELT. De Raad vond het immers positief dat voorliggende visietekst de start betekende van het debat over duurzame landbouw op Vlaams niveau. Maar de Raad

stelde ook vast dat de voorliggende visietekst niet was goedgekeurd door de Vlaamse regering. De Raad had diverse bedenkingen bij het planningsproces. Hij toonde onder meer aan dat de visietekst onvoldoende was afgestemd met de milieubeleidsplanning. Daarenboven wees de Raad erop dat een langetermijnvisie in essentie het uitgangspunt moest vormen voor het vastleggen van doelstellingen, maatregelen, instrumenten en financiële middelen. Ook hieromtrent gaf de visietekst geen verduidelijking. De Raad vond dat er onder meer onvoldoende aandacht was voor het ruime kader van duurzame ontwikkeling. Hij wees eveneens op het belang van de mondiale dimensie en het langetermijnperspectief; en op de correcte prijszetting van voedsel als belangrijk element in het ontwikkelen van duurzame landbouw. De Raad ging verder in op de integratie van milieu en natuur met een maximale synergie tussen de economische, ecologische en sociale componenten van duurzame landbouw. Ten slotte benadrukte de Raad het belang van het tot stand brengen van een duurzame landbouw in Vlaanderen zelf. De toekomstige omvang van de agrarische sector (en de deelsectoren), de diversificatie, multifunctionaliteit en regionale specificiteit vormden daarbij de aandachtspunten. De sociaal-economische partners onthielden zich.

3.5.2. Advies van 21 maart 2002 over de wijzigingen van het decreet Natuurbehoud

Op 28 maart 2002 lichtte de Raad het advies toe in de Vlaamse Commissie Leefmilieu. Het voorstel van decreet werd goedgekeurd in het Vlaams Parlement op 9 juli 2002.

Op 27 februari 2002 ontving de MiNa-Raad een uitnodiging van de voorzitter van de Vlaamse Commissie voor Leefmilieu, Natuurbehoud en Ruimtelijke ordening om de visie van de Raad toe te lichten over het voorstel van decreet ter wijziging van het decreet Natuurbehoud. Daarop stelde de Raad een advies op eigen initiatief op. Het voorstel tot decreetswijziging omvatte de implementatie van de Vogel- en Habitatrichtlijn in het Natuurdecreet, met daarnaast nog enkele bijkomende aanpassingen zoals bv. het Integraal Verwevings- en Ondersteunend Netwerk (IVON), de regeling van toegankelijkheid van natuurreservaten, de natuurvergunning en de natuurinrichting. De Raad stelde vast dat met voorliggend voorstel in het Natuurdecreet een degelijke basis zou geschapen worden voor de uitvoering van de twee belangrijkste Europese natuurrichtlijnen, zij het wel acht jaar te laat. Niettemin waardeerde de Raad het voorstel dat in principe moest leiden tot procedurele vereenvoudiging. Ook de afstemming met het ruimtelijk beleid apprecieerde de Raad. De Raad wees evenwel op de complexiteit van het proces. Volwaardige uitvoering vereiste naast de aanpassing van het Natuurdecreet ook wijzigingen in vele andere decreten. Het Natuurdecreet is voor een groot deel een kaderdecreet. De Raad stelde vast dat een belangrijk deel van de nodige uitvoeringsbesluiten nog niet uitgewerkt is. Ook heeft men nog niet het voornemen gerealiseerd om alle besluiten van het Natuurdecreet samen te brengen. De Raad benadrukte dat het voorstel van decreet de lijst van noodzakelijke uitvoeringsbesluiten aanzienlijk uit zou breiden. De Raad vroeg daarom te onderzoeken in hoeverre men deze lijst uitvoeringsbesluiten beperkter zou kunnen houden. De Raad stond erop dat het beleid hier dringend werk van zou maken. De sociaal-economische partners onthielden zich bij dit advies.

3.5.3. Advies van 26 juni 2002 over twee ontwerpbesluiten tot uitvoering van het decreet van 14 juli 1993 tot oprichting van het Grindfonds en tot regeling van de grindwinning

De Vlaamse regering keurde de twee ontwerpbesluiten goed op 27 september 2002.

Op 28 mei 2002 ontving de MiNa-Raad een adviesvraag van de Vlaamse regering betreffende twee ontwerpbesluiten ter uitvoering van het Grinddecreet van 14 juli 1993. De Raad onderschreef de krachtlijnen van het eerste, algemene uitvoeringsbesluit, dat immers aansloot bij de algemene lijnen van het Grinddecreet. In het advies van 14 september 1999 betreffende het gewijzigd Grinddecreet had de

Raad onder meer het belang benadrukt van een planmatige en geleidelijke afbouw van de grindwinning in Limburg tegen 1 januari 2006, de noodzaak tot afstemming van de verschillende planningsdocumenten én de werking van het sociaal comité. Toch stelde de Raad zich bij voorliggend uitvoeringsbesluit de nodige vragen rond de ruime bevoegdheid van de minister van Economie. De Raad vroeg dat men in artikel 3 §1 en §2 van het uitvoeringsbesluit zou toevoegen dat het grindcomité (respectievelijk de subcomités) de beslissingen die betrekking hebben op milieu en ruimtelijke ordening (art 9,6° en art.10, 5e lid, 1° en 2° van het Grinddecreet) ter goedkeuring zouden voorleggen aan de Vlaamse regering.

Bij het specifiek uitvoeringsbesluit ter uitvoering van het waarborgfonds formuleerde de MiNa-Raad grondige bedenkingen. De Raad had allereerst ernstige bezwaren bij de voorliggende piste ter invulling van artikel 15bis (met name keuze voor een beperkt uitvoeringsbesluit met verschuiving van de belangrijkste beslissingen naar een overeenkomst). De Raad wees bovendien op de complexe en onduidelijke financiële implicaties, op de onvoldoende garanties voor een goede afwerking van de ontginningsgebieden en complementair hieraan op het gebrek aan garanties voor een goede uitrusting van de ontginningsgebieden. Het VEV onderschreef de in het besluit voorgestelde regeling alsmede de overeenkomst met de grindsector.

3.5.4. Advies van 18 september 2002 over het voorontwerp van decreet tot wijziging van het Mestdecreet

Na het advies van de Raad van State keurde de Vlaamse regering eind januari een bijgestuurd ontwerpdecreet goed. Het ontwerp werd ingediend bij het Vlaams Parlement.

Op 26 juli ontving de MiNa-Raad van de Vlaamse minister van Leefmilieu en Landbouw de vraag om te adviseren over het voorontwerp van decreet tot wijziging van het Mestdecreet. Het voorontwerp omvatte enkele structurele wijzigingen. De belangrijkste waren de doorwerking van de politieke afspraken m.b.t. de kwetsbare gebieden, de aanpassing van de normering en de mogelijkheid om bedrijven samen te voegen of te verplaatsen. De MiNa-Raad pleitte ervoor dat de regering heel Vlaanderen zou inkleuren als kwetsbaar gebied, waarbinnen dan een gedifferentieerde aanpak mogelijk zou blijven. Alleen moest de Vlaamse regering dan voorafgaand – via een in de nitraatrichtlijn voorziene derogatieprocedure voor de Europese Commissie – kunnen aantonen dat men met de afwijkende bemestingsnormen toch de doelstellingen zou kunnen halen. De Raad wees erop dat de Vlaamse regering zich op glad ijs begaf met de uitzonderingsregeling op de fosfaatbemestingsnormen. Volgens de Raad beantwoordde dit niet aan het milieukundig voorzorgsprincipe.

Mits men zou voldoen aan een aantal voorwaarden, bood het voorontwerp van decreet wel meer mogelijkheden voor evolutie in de bedrijfsstructuur van de Vlaamse veehouderij. Meer in het bijzonder maakt men samenvoegingen tussen twee verschillende bedrijven mogelijk, op voorwaarde dat men 25% van de productie van de overgenomen inrichting zou “afromen”

en dit zowel in de milieuvergunning als de nutriëntenhalte. Een andere eis is dat het uit te breiden bedrijf niet in ruimtelijk kwetsbaar gebied mocht liggen. De MiNa-Raad waardeerde de intentie om met deze aanpassing de mestproductie op

“De Raad sluit zich aan bij het advies van de wetenschappers dat – ingeval de beperkte fosfaatbemesting in de praktijk in sommige gebieden toch tot opbrengstderving zou leiden – hiervoor veeleer een vergoeding op zijn plaats is, in plaats van uitzonderingen op wetenschappelijk vastgestelde normen toe te staan die aanleiding geven tot waarschijnlijke overschrijdingen van de milieukwaliteitsnormen.”

een sociaal verantwoorde manier af te romen. Toch formuleerde de Raad enkele aanmerkingen. In de eerste plaats leek het volgens de MiNa-Raad beter om de 25% afroming toe te passen op de gesommeerde vergunde productie en nutriëntenhalt van de samengevoegde inrichtingen. Daarnaast vroeg de MiNa-Raad van de samenvoegingen gebruik te maken om de vergunde productie van de nieuwe inrichting meteen af te stemmen op de nieuwe nutriëntenhalt. Tenslotte waarschuwde de Raad voor een mogelijke interferentie tussen de mogelijkheid tot samenvoeging en de opkoopregeling uit het stopzettingdecreet. Wat de verplaatsing van veeteeltinrichtingen betrof, pleitte de Raad om deze maatregel te oriënteren in de richting van de gewenste ruimtelijke structuren in Vlaanderen. De Boerenbond nam een minderheidsstandpunt in, het ABVV, de ACLVB, het ACV, de UNIZO en het VEV onthielden zich bij dit advies.

3.5.5. Briefadvies van 18 september 2002 over het voorontwerp van decreet tot invoering van een vrijstelling van successierechten voor bossen en voor gronden gelegen in het Vlaams Ecologisch Netwerk

Op 19 augustus 2002 ontving de MiNa-Raad de adviesvraag van de Vlaamse minister van Financiën en Begroting, Innovatie, Media en Ruimtelijke ordening over het voorontwerp van decreet over de vrijstelling van successierechten voor bosgebieden en VEN-gronden. De Raad stond in het algemeen positief tegenover het ontwerpdecreet. Reeds eerder had de Raad gepleit voor een verlaging van de successierechten voor duurzaam beheerde bossen. De Raad maakte evenwel enkele aanmerkingen t.a.v. de invulling van de maatregel voor bossen gelegen buiten het Vlaams Ecologisch Netwerk. De Raad benadrukte dat het bosbeheersplan zou moeten voldoen aan de criteria voor duurzaam bosbeheer. De MiNa-Raad stelde daarom voor om de eerste voorwaarde van het ontwerpdecreet, dat sloeg op de minimumoppervlakte van 50 a, te laten vallen. Deze eis was immers al opgenomen in de criteria voor duurzaam bosbeheer. Bovendien vond de Raad dat men de derde voorwaarde, die betrekking had op het openstellen van wandelwegen, beter anders zou formuleren, zodat het zou beantwoorden aan de sociale functies van het bos. Wat de vrijstelling van de successierechten en van het gewestaandeel in de onroerende voorheffing betrof, suggereerde de MiNa-Raad om deze fiscale instrumenten ook voor andere milieudoelinden in te zetten, zoals bv. de vrijwillige sanering van verontreinigde gronden of de inrichting van gronden als overstromingsgebieden. De sociaal-economische partners onthielden zich bij dit briefadvies.

3.5.6. Briefadvies van 3 oktober 2002 inzake het ter beschikking stellen van gegevens in verband met de afbakening van het Vlaams Ecologisch Netwerk – eerste fase

Naar aanleiding van het openbaar onderzoek voor de eerste afbakeningsfase van het Vlaams Ecologisch Netwerk (VEN) stelde de MiNa-Raad een aanbeveling vast i.v.m. de beschikbaarheid van de gegevens. Tijdens de eerste fase van de afbakening lag de “consensus” voor van twee werkdocumenten: de Gewenste Agrarische Structuur (GAS) en de Gewenste Natuur- en Bosstructuur (GNBS). Aan het openbaar onderzoek was een campagne van actieve openbaarheid verbonden, waarbij de overheid relatief aanzienlijke inspanningen had geleverd. De Raad drukte zich hierover positief uit. De Raad werd echter geconfronteerd met heel wat vragen van particulieren. Sommige mensen vroegen de voorbereidende kaarten van de GNBS, anderen wilden over een digitale versie van de ontwerpkaarten van de VEN-afbakening (eerste fase) beschikken. De Raad vroeg zich af waarom het beleid deze informatie niet ter beschikking gesteld had. Was hier één van de uitzonderingsmaatregelen van het Decreet van 18 mei 1999 betreffende de open-

baarheid van bestuur aan de orde? De Raad pleitte er alvast voor dat men de kaarten van de GNBS zou vrijgeven aan de geïnteresseerden, weliswaar met een goede duiding van de achtergrond en het gebruik dat men van deze kaarten kan maken. Als motivatie haalde de Raad aan dat men de kaarten van het GAS ook al gedeeltelijk bekend had gemaakt, terwijl het nochtans ook om werkdocumenten ging, net als bij het GNBS. Inzicht in de GNBS achtte de MiNa-Raad trouwens noodzakelijk om de beoogde samenhang van het VEN beter te kunnen beoordelen. Wat de digitale versies van de ontwerpkaarten betrof, pleitte de Raad ervoor om die ook vrij te geven, vermits digitale versies her en der officieus toch al de ronde deden. De sociaal-economische partners onthielden zich bij dit advies.

3.5.7. Advies van 14 oktober 2002 over het ontwerp van decreet houdende maatregelen tot behoud van de erfgoedlandschappen

De Vlaamse regering keurde op 7 februari 2003, na aanpassing aan het advies van de MiNa-Raad, de SERV en de Kruispuntencommissie van het departement Leefmilieu en Natuur, principieel een voorontwerp van decreet goed betreffende maatregelen tot het behoud van erfgoedlandschappen. Het werd ter advies voorgelegd aan de Raad van State.

Op 25 juli 2002 ontving de Raad een adviesvraag van de Vlaamse minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Cultuur, Jeugd en Ambtenarenzaken over erfgoedlandschappen. Het ontwerp van decreet verruimt de doelstellingen van het decreet betreffende de landschapszorg en tot het behoud van erfgoedlandschappen. Het ontwerp ging ervan uit dat het cultuurhistorisch of erfgoedaspect van het landschap danig belangrijk is, dat men het voor de toekomstige generaties zou moeten behouden en zelfs zou moeten herstellen. De Raad erkende het belang van de cultuurhistorische waarde van landschappen. De Raad was daarom ook voorstander van de integratie van het landschapsbeleid in de ruimtelijke ordening. Dit mocht evenwel niet ten koste gaan van de bescherming van landschappen op zich. In het algemeen vond de Raad dat er nood is aan meer verduidelijking van de doelstellingen van het landschapsdecreet. Ook de afstemming met andere wetgeving in het buitengebied was voor de Raad onvoldoende doorgevoerd. Het ABVV, het ACLVB, het ACV, de UNIZO en het VEV onthielden zich bij dit advies. De Boerenbond formuleerde eigen standpunten.

3.5.8. Adviezen over regionale landschappen

In de eerste plaats gaf de MiNa-Raad op 24 januari 2002 een advies over de aanvraag tot uitbreiding van de perimeter van het Regionaal Landschap Vlaamse Ardennen, met name met de gemeente Zingem. De MiNa-Raad had geen opmerkingen bij het voorliggende dossier en had voldoende elementen ter beschikking om de uitbreiding te accepteren. De Raad stelde in de marge wel de vraag of het de bedoeling is dat men de hele oppervlakte van Vlaanderen zou bedekken met regionale landschappen. De Raad vroeg daarom aan de Vlaamse regering zich hierover te beraden. Het briefadvies werd unaniem aanvaard.

Op 26 juni 2002 adviseerde de MiNa-Raad over de aanvraag tot uitbreiding van de perimeter van het Regionaal Landschap Haspengouw met de gemeente Voeren. De gemeente Voeren voldoet aan alle substantiële voorwaarden om als regionaal landschap beschouwd te worden, maar heeft een te beperkte oppervlakte. Daarom zocht de gemeente aansluiting bij het Regionaal Landschap Haspengouw. Dit laatste diende een heel degelijke aanvraag in, wat de MiNa-Raad positief apprecieerde. In het dossier omschreef men heel duidelijk de gebiedskenmerken, de aanduiding van de ecologische waarden, de invulling van de doelstellingen van het regionaal landschap en de financiële gevolgen. Hoewel het territorium van een regionaal landschap aanéengesloten moet zijn, adviseerde de Raad toch positief op het uitbreidingsvoorstel. Het advies werd unaniem goedgekeurd.

Op 4 juli 2002 gaf de MiNa-Raad dan advies over de aanvraag tot voorlopige erkenning van het Regionaal Landschap Houtland. Het was de eerste maal dat de MiNa-Raad zich uitsprak over de aanvraag tot voorlopige erkenning van een regionaal landschap. De Raad kon evenwel niet onverdeeld positief adviseren over deze aanvraag tot voorlopige erkenning. De MiNa-Raad was immers niet zeker of het aangeduide gebied beantwoordde aan de gestelde criteria, en of de te ontplooiën activiteiten in overeenstemming waren met wat men van een regionaal landschap kan verwachten. De Raad vroeg dan ook dat het regionaal landschap – bij een eventuele voorlopige erkenning – inspanningen zou leveren om hieraan te voldoen. De MiNa-Raad merkte tot slot op dat het toegezonden dossier geen enkele toetsing of voorlopige appreciatie bevatte door de afdeling Natuur. Het advies werd unaniem aanvaard.

Tot slot gaf de MiNa-Raad een overzichtsadvies, m.n. het advies van 4 juli 2002 over de werkingsverslagen 2001 van de acht erkende regionale landschappen. Op 10 juni 2002 ontving de MiNa-Raad hierover een adviesvraag van de Vlaamse administratie, afdeling Natuur – in opdracht van de Vlaamse minister van Leefmilieu en Landbouw. De Raad waardeerde het dat de administratie de evaluatieverslagen grondig had opgemaakt op basis van de relevante criteria. De Raad adviseerde telkens positief bij het verlengen van de respectieve erkenningen. Enkel bij het Regionaal Landschap Meetjesland formuleerde de Raad enig voorbehoud op basis van de opmerkingen uit het eigen advies van 1 maart 2001. Omdat de administratie voor formele aspecten vaak niet kon opmaken of de dossiers in orde waren, beval de Raad aan dat men in elk evaluatieverslag een doorlichting zou maken van deze formele kwesties. Tenslotte herhaalde de Raad de opmerking die hij al in het advies van 5 juli 2001 gemaakt had i.v.m. de verruimde rol die regionale landschappen vervullen. De Raad stelde vast dat diverse regionale landschappen zich profileren als een streekforum en een coördinerende rol vervullen in het bijeenbrengen van verschillende doelgroepen. In afzonderlijke gevallen stelt men zelfs de verankering in het natuurbeleid in vraag. Daarom vroeg de Raad een goede onderlinge afstemming tussen de diverse taakstellingen, vooral met landschapsbehoud en toerisme. Ook dit advies werd unaniem goedgekeurd door de Raad.

3.6. Krachtlijn Ruimtelijk beleid

De inhoud van deze krachtlijn bestaat erin dat de MiNa-Raad zich vanuit milieuhoeek buigt over de grote afwegings- en integratievragen die zich rond ruimtelijke ordening en mobiliteit aandienen.

3.6.1. Advies op hoofdlijnen van 7 mei 2002 over de langetermijnvisie voor het Vlaams havenbeleid – Strategisch Plan Havens

De Vlaamse minister van de Mobiliteit, Openbare Werken en Energie Steve Stevaert en de Administratie Waterwegen en Zeewezen (AWZ) werden op de hoogte gebracht van deze opmerkingen, maar de mate van doorwerking van het advies is onbekend.

De MiNa-Raad gaf een aanbeveling op hoofdlijnen over de langetermijnvisie voor het Vlaams havenbeleid. De Raad stelde vast dat er op Vlaams niveau nood was aan een samenhangend strategisch kader voor de havenontwikkelingen. Want zowel de Vlaamse overheid als de verschillende havens zelf waren bezig met het uitwerken van respectievelijk een Vlaamse langetermijnvisie voor de havens en strategische havenplannen. De MiNa-Raad ontwaarde daarbij twee problemen: enerzijds waren enkele strategische havenplannen ver voor op de Vlaamse langetermijnvisie en anderzijds bleken de havenplannen onderling van elkaar te verschillen, zodat ze in wezen moeilijk vergelijkbaar waren. De MiNa-Raad pleitte daarom voor een hiërarchie in het havenbeleid, waarbij de Vlaamse langetermijn-

visie als uitgangspunt zou gelden. De Raad stelde evenwel dat men de inspanningen van de verschillende havens om een strategisch plan op te maken niet zou mogen negeren, maar ook dat de Vlaamse langetermijnvisie geen optelsom zou mogen worden van de individuele verlangens van de havens. Dat zou kunnen leiden tot overcapaciteit en nodeloze concurrentie. Om dat te voorkomen achtte de Raad een inhoudelijke afstemming tussen de strategische plannen als noodzakelijk.

“De initiatieven van de individuele havens mogen geen hypotheek leggen op het Vlaams havenbeleid”.

Daarnaast merkte de MiNa-Raad nog op dat havenbeleid meer is dan economie en ruimtelijke ordening alleen. Sociale en milieukundige aspecten verdienen ook voldoende aandacht. De strategische havenplannen houden nu alvast onvoldoende tot geen rekening met de schaarse milieugebruiksruimte of met de Europese richtlijn inzake nationale emissieplafonds. Dit zou de ontwikkelingsmogelijkheden van de Vlaamse havens kunnen belasten. De MiNa-Raad bracht het advies unaniem uit.

3.6.2. Advies van 24 september 2002 over het voorontwerp van decreet houdende wijziging van het decreet Ruimtelijke Ordening

Na advies van de SERV, de MiNa-Raad en de Vlaamse Commissie voor Ruimtelijke Ordening (VLACORO) keurde de Vlaamse regering op 14 februari 2003 opnieuw principieel een voorontwerp van decreet goed tot wijziging van het decreet Ruimtelijke Ordening. Het voorontwerp van decreet werd voor advies voorgelegd aan de Raad van State.

Op 29 juli ontving de MiNa-Raad van Dirk Van Mechelen, Vlaams minister van Financiën en Begroting, Innovatie, Media en Ruimtelijke Ordening de vraag om te adviseren over een reeks wijzigingen van het decreet van 19 mei 1999 houdende de organisatie van de Ruimtelijke Ordening en van het decreet betreffende de Ruimtelijke Ordening, gecoördineerd op 22 juli 1996. De Raad besprak in dit advies niet systematisch elk artikel van het voorontwerp van decreet maar beperkte zich tot de meer ingrijpende artikels ervan. Zo achtte de Raad het niet wenselijk dat een ruimtelijk uitvoeringsplan dat slechts één aspect zou regelen, de bestemming van een (a.h.w. onderliggend) gewestplan of BPA zou annuleren. Dit zou kunnen leiden tot een cascade aan plannen die allemaal gelden voor een specifiek gebied wat de transparantie over welke voorschriften op die bepaalde plaats zullen gelden, niet ten goede zou komen. De Raad vroeg daarom om de voorschriften van (oude) plannen van aanleg die relevant blijven (zoals bestemmingen) steeds in nieuwe ruimtelijke uitvoeringsplannen mee over te nemen. De Raad onderschreef verder het voornemen om wat betreft de toepassing van het planbatensysteem de BPA's en de ruimtelijke uitvoeringsplannen op dezelfde leest te schoeien. De huidige positieve discriminatie van BPA's vertraagt de overschakeling – op gemeentelijk niveau – naar de nieuwe aanpak van het ruimtelijk beleid. De Raad is er geen voorstander van om de toepassing van het planbatensysteem verder uit te stellen, omdat dit het verdelingsmechanisme blokkeert waarbij gemeenten die aandacht hebben voor open ruimte een financiële stimulans krijgen.

”De Raad erkent dat uitwerking van de planbatenregeling niet eenvoudig is maar stelt vast dat voor andere eveneens complexe aspecten van het ruimtelijk beleid wel een snelle regeling mogelijk is. De Raad dringt ook voor de planbaten aan op een snellere toepassing dan het voorontwerp van decreet nu voorstelt en vraagt om deze toepassing niet via allerlei uitzonderingen uit te hollen”.

Ook in het invoeren van een financiële waarborg, voor een betere preventie van bouwmisdrijven, ziet de Raad mogelijkheden. De Raad betwijfelt echter of het wel goed is deze financiële waarborg voor alle vergunningsplichtige werken en handelingen in te stellen. Hij stelt voor om de toepassing van deze waarborg te beperken tot die werken en handelingen die wegens hun omvang aan een open-

baar onderzoek onderworpen zijn en die dus een grote potentiële impact hebben op de ruimtelijke kwaliteit van de omgeving. Ten slotte heeft de Raad moeite met het idee dat – in het oude vergunningssysteem – het advies van de Gemachtigde Ambtenaar zonder meer zou wegvallen. Dit komt er feitelijk op neer dat gemeenten die niet aan de gestelde eisen beantwoorden, toch reeds naar het nieuwe vergunningssysteem zouden kunnen overstappen. De Raad ziet dit als een overgangsmaatregel die enkel geoorloofd is als ook een ander element uit het nieuwe vergunningssysteem zou gelden: met name dat derden de mogelijkheid zouden hebben om tegen een afgeleverde vergunning in beroep te gaan.

3.6.3. Advies van 3 oktober 2002 over de partiële herziening van het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen

Na de voorlopige vaststelling van de herziening van het RSV was in eerste instantie in het voorjaar van 2003 een openbaar onderzoek voorzien. Voorlopig is dit nog niet aangekondigd. Op dit ogenblik is het nog onduidelijk in welke mate het advies in het verdere proces zal doorwerken en of de Vlaamse regering zal ingaan op de vraag om de voorliggende herziening te koppelen aan de aangekondigde algemene evaluatie van het RSV.

Op 2 augustus 2002 ontving de MiNa-Raad van de Vlaamse minister van Financiën en Begroting, Innovatie, Media en Ruimtelijke Ordening de vraag om te adviseren over een partiële herziening van het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen. In de eerste plaats had de MiNa-Raad vragen bij de procedure van de herziening. De MiNa-Raad stelde vast dat op het ogenblik dat het RSV – overeenkomstig de wettelijk voorziene termijn van vijf jaar – zelf een tussentijdse evaluatie voorzag, de Vlaamse regering slechts een heel partiële herziening voorlegde en een volledige evaluatie voor zich uitschoof. Daarom vroeg de Raad de uitgetekende procedure op te schorten tot een algemene evaluatie van het RSV beschikbaar was. Daarnaast drong de Raad ook aan op het gelijkwaardig benaderen van alle maatschappelijke actoren die in het debat een legitieme rol hebben.

Vervolgens sprak de Raad zich uit over de ontwikkelingsperspectieven van het RSV inzake wonen. De Raad vroeg betere garanties voor het buitengebied van stedelijke gebiedsgemeenten, benadrukte het belang van woonbehoeftenstudies en beklemtoonde de nood aan een selectieve intensivering van het aanbodbeleid van woningen. Tot slot behandelde de Raad de planologische regularisatie van zonevremde bedrijven. De Raad stelde dat de opportuniteit van de wijziging betwistbaar was, maar drong vooral aan om het onderscheid tussen effectieve en reservegebieden voor bedrijven te respecteren. Verder pleitte de Raad voor het verscherpen van de criteria voor het gefaseerd aansnijden van reservegebied en om waar nodig, de zonevremde bedrijven te herlokalisieren. Het ABVV, de ACLVB, het ACV, de UNIZO en het VEV onthielden zich bij dit advies.

”De toewijzing van 60% van de bijkomende woongelegenheden aan de stedelijk gebiedsgemeenten in plaats van aan de strikte afbakening van stedelijke gebieden, zorgt er wellicht voor dat de bouwdruk op het buitengebied van de stedelijk gebiedsgemeenten significant zal toenemen”.

3.7. Krachtlijn Doelgroepen en gemeenten

De MiNa-Raad levert inzake maatschappelijke participatie een bijdrage op theoretisch niveau; de Raad profileert zich met voorbeeldactiviteiten en uitvoeringsgerichte voorstellen; het lokale niveau is hierbij het uitgangspunt.

3.7.1. Advies van 26 juni 2002 over het kerntakendebat: naar een kwaliteitsvolle organisatie van het bestuur op alle beleidsniveaus

De Vlaamse regering stelde geen adviesvraag aan de MiNa-Raad betreffende het kerntakendebat over de verdeling van de taken tussen Vlaanderen, de provincies en de gemeenten. Daarom formuleerde de MiNa-Raad een eigen aanbeveling.

Vermits ook geïnteresseerde burgers of middenveldgroepen niet aan dit debat konden deelnemen, pleitte de MiNa-Raad in de eerste plaats voor meer democratie, inspraak en participatie. De Raad stelde daarenboven vast dat men in het kerntakendebat zélf evenmin aandacht besteedde aan het doelgroepenbeleid. De mogelijkheid tot participatie of inspraak gold klaarblijkelijk niet als criterium om een taak al dan niet aan het Vlaams Gewest, provincies of gemeenten toe te wijzen. In dit kerntakendebat beschouwt men de burger dus vooral als een klant, die enkel kan oordelen over wat aan het loket gebeurt. De Raad vond bovendien het bereik van het kerntakendebat onvoldoende. De vraag of een taak wel een overheidstaak was, kwam te weinig aan bod en de vraag of de overheid dan wel als actor of als regisseur moest optreden kwam helemaal niet ter sprake. Ook de timing liet te wensen over. Eerdere en recente beslissingen in andere dossiers over de onderlinge verhouding tussen openbare besturen doorkruisten het kerntakendebat – iets wat de geloofwaardigheid van het kerntakendebat ondergraven heeft. Bv. op grond van de “Synthesenota leefmilieu en ruimtelijke ordening” wees de Vlaamse regering specifieke taken van afvalverwijdering toe aan de verschillende niveaus. Ook omgekeerd kon het kerntakendebat een verstoring opleveren voor de uitvoering van dossiers waar het kerntakendebat nog niet voldoende gevoerd was, bv. het decreet PPS, de intergemeentelijke samenwerking, enz. Wanneer de MiNa-Raad het kerntakendebat in zijn geheel beschouwde, vond hij vooralsnog geen aanwijzingen dat dit debat een meerwaarde kon bieden voor het milieubeleid.

“Een proces zonder inspraak leidt tot een product waar inspraak niet aan bod komt. De logica in de processturing is niet duidelijk: er gebeur(d)en nogal wat voorafnamen op het proces”.

3.7.2. Decreet betreffende het facilitair kader voor publiekprivate samenwerking

Na advies van de SERV en de MiNa-Raad keurde de Vlaamse regering het voorontwerp van decreet opnieuw principieel goed op 19 juli 2002. Het voorontwerp van decreet ligt voor advies voor bij de Raad van State.

Op 27 februari 2002 ontving de MiNa-Raad van de minister-president van de Vlaamse regering de vraag om te adviseren over het facilitair kader voor publiekprivate samenwerking, kortweg PPS. Met dit voorontwerp van decreet zet de regering een eerste stap in de richting van een wetgevend kader voor PPS in Vlaanderen. Dit voorontwerp versoepelde de mogelijkheid om een PPS-constructie op te starten door de belemmeringen op te heffen die bestonden in de klassieke domeinleer. Hoewel men in de memorie van toelichting reeds dieper ingegaan was op een aantal aspecten van PPS, meende de Raad dat men met dit voorontwerp geen volwaardig kader aanreikte om een goede PPS op te zetten. In de eerste plaats was het niet duidelijk op welke PPS-constructies dit voorontwerp van toepassing was. Ervaringen en expertise met dergelijke samenwerkingsverbanden toonden bovendien aan dat er een aantal gevaren verbonden zijn aan dergelijke formules. De Raad stelde daarom voor aan de Vlaamse regering om een samenhangend pakket te ontwikkelen van duidelijke PPS-criteria die als leidraad moeten dienen bij de invulling van elk PPS-project. Ook voor de lokale besturen vond de Raad een soortgelijk kader nodig. Verder wees de Raad op de nood aan transparante en duidelijke procedures. Tot slot benadrukte de Raad verder dat publiekprivate samenwerkingsverbanden niet los mogen staan van het debat over de kerntaken. Het advies werd unaniem aanvaard.

3.7.3. Adviezen betreffende erkenningen van milieuverenigingen

In de eerste plaats gaf de MiNa-Raad op 18 april 2002 advies over de erkenningsaanvraag van het Vogel Opvang Centrum (VOC) Heusden-Zolder als regionale vereniging, na een adviesvraag hierover ontvangen te hebben op 4 maart 2002. De

Raad had enkele aanmerkingen bij de toepassing van de notie “vormingsactiviteit” en bij de eigenaardige constructie dat de raad van beheer de stemgerechtigde leden aanduidt – maar voor het overige kon de MiNa-Raad akkoord gaan met de aangereikte positieve diagnose van AMINAL. De MiNa-Raad wees er wel op dat een eventuele erkenning van deze kandiderende vereniging volgens het Erkenningbesluit nog niet onmiddellijk recht gaf op subsidies in het werkjaar 2002, vermits men voor 1 november van het jaar voorafgaand aan het werkjaar een subsidieaanvraag moest ingediend hebben op basis van een bestaande erkenning.

In de tweede plaats adviseerde de MiNa-Raad op 7 mei 2002 over de erkenningsaanvraag van de vzw “Werkgroep voor een rechtvaardige en verantwoorde landbouw” (WERVEL), naar aanleiding van een adviesvraag van 16 april 2002. Het was pas de tweede keer dat een vereniging een erkenning aanvroeg als thematische vereniging. De Raad oordeelde dat de vzw WERVEL een gedreven en actieve vereniging was met een brede inspiratie gericht op duurzame landbouw. Toch adviseerde de MiNa-Raad de erkenning en subsidiëring vanuit een regeling voor de milieu- en natuurverenigingen negatief. Een fundamenteel bezwaar betrof de doelstellingen. Milieu en natuur stonden noch in theorie noch in praktijk op de voorgrond. Ten tweede voldeed de vereniging niet aan bepaalde vormvereisten. Het leek erop dat de 1200 of 1700 abonnees geen “leden” of zelfs maar betalende “abonnees” waren, en dat anderzijds de echte leden met inspraak in de algemene vergadering slechts een heel klein aantal uitmaakten. Bij nader onderzoek stelde de Raad vast dat de vereniging niet altijd de vereiste omvang van het tijdschrift (120 pagina’s per jaar) en van de algemene vergadering (20 deelnemers) behaalde. Het negatieve advies werd aldus unaniem goedgekeurd.

3.8. Krachtlijn Europees en internationaal beleid

Op grond van deze krachtlijn profileert de MiNa-Raad zich als een plaats waar men op eenvoudige wijze op de hoogte kan blijven van de Europese en internationale milieudebatten; waar nodig wordt in de MiNa-Raad een advies gemaakt waarin argumenten aangebracht worden bij deze debatten.

3.8.1. Advies van 7 maart 2002 over Vlaanderen en de wereldtop voor Duurzame Ontwikkeling

Het advies heeft geen directe beleidsdoorwerking gekend maar was wel de basis voor de meer specifieke advisering van de Raad aangaande de Wereldtop (cf. adviezen van 7 mei en 5 november 2002).

Op 7 maart bracht de Raad een advies uit met enkele algemene overwegingen en aanbevelingen naar aanleiding van de Wereldtop voor duurzame ontwikkeling in Johannesburg. Het advies ging in op de rol die Vlaanderen zou kunnen spelen in het internationale beleidsproces inzake duurzame ontwikkeling. De Raad was van oordeel dat er genoeg argumenten zijn die ervoor pleiten om Vlaanderen in deze omgeving een voortrekkersrol te laten spelen. Vooral de vaststelling dat Vlaanderen door niet duurzame productie- en consumptiepatronen bijdraagt aan milieuproblemen elders in de wereld en aan de vaak onrechtvaardige verdeling van natuurlijke rijkdommen was daarbij doorslaggevend. Daarenboven is Vlaanderen voor veel aspecten van duurzame ontwikkeling rechtstreeks bevoegd. Om de voortrekkersrol in internationale besluitvormingsprocessen geloofwaardig te maken, zou Vlaanderen ook in het eigen beleid duurzame ontwikkeling ter harte moeten nemen. Dat zou in de eerste plaats moeten gebeuren door van duurzame ontwikkeling de leidraad te maken voor alle besluitvorming in de verschillende Vlaamse beleidsdomeinen. Problematisch is de verhouding met de federale overheid. De Raad pleitte op dit vlak voor degelijke samenwerkingsstructuren waarbij men per cluster van samenhangende beleidsdomeinen vaste afspraken zou maken, o.m. wat betreft de vertegenwoordiging van België in multilaterale

beleidsdiscussies. De Raad meende overigens dat men ook maatschappelijke groepen en politieke mandatarissen beter bij dergelijke beleidsprocessen zou moeten betrekken. Wat betreft de voorbereiding van de wereldtop zelf vroeg de Raad er over te waken dat milieubescherming een evenwaardige prioriteit zou krijgen als armoedebestrijding. Beide zijn immers noodzakelijke voorwaarden voor een effectieve duurzame ontwikkeling. De Raad was verder van oordeel dat er op de Wereldtop vooral aandacht moest zijn voor institutionele versterking van het internationaal milieubeleid, bv. via een slagkrachtig Global Ministerial Environment Forum, via een verduidelijking van de positie van milieuafspraken ten opzichte van vrijhandelsregels en via een effectief en efficiënt controle- en sanctiemechanisme in dit verband. Ten slotte vroeg de Raad dat de Vlaamse regering Johannesburg zou aangrijpen als een kans om duurzame ontwikkeling bij een ruimer publiek te promoten. Duurzame ontwikkeling is immers een maatschappelijk project dat een brede participatie en betrokkenheid vereist.

“Om tot een duurzame ontwikkeling te komen, is de integratie van milieudoelen en -maatregelen in alle beleidsdomeinen noodzakelijk. Men houdt in de plannen en de beslissingen nog te weinig rekening met de effecten op het milieu. Duurzame ontwikkeling wordt in Vlaanderen gewoonlijk nog als een verantwoordelijkheid van het Ministerie van Leefmilieu alleen gezien.”

3.8.2. Advies van 7 mei 2002 over het ontwerp van decreet houdende instemming met de “Cotonou-Verdragen”

Het Vlaams Parlement stemde in met het partnerschapsovereenkomst en het intern akkoord op 27 november 2002.

Op 12 april 2002 ontving de MiNa-Raad de adviesvraag vanwege de administratie Buitenlands Beleid die ressorteert onder de Vlaamse minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Ambtenarenzaken en Buitenlands Beleid. De Cotonou-verdragen zijn de opvolgers van de Lomé-akkoorden – een verdragstelsel tussen de EG en zijn voormalige koloniën, gericht op een bevoorrechte relatie inzake handel, politiek overleg en ontwikkelingssamenwerking. Dit verdragstelsel heeft ook gevolgen voor een eventueel Vlaams ontwikkelingsbeleid, doordat de EU-lidstaten onderling een bijverdrag gesloten hebben, op grond waarvan ze elkaar op de hoogte zouden brengen van alle toekomstige samenwerkingsverdragen die voor het Cotonou-stelsel relevant zijn. In de Cotonou-verdragen zijn een aantal principes opgenomen betreffende duurzame ontwikkeling, milieu en de integratie van milieu in alle initiatieven. De MiNa-Raad stond vanzelfsprekend achter deze principes. Milieu en duurzame ontwikkeling zijn extra belangrijk voor landen in ontwikkeling, vermits deze landen in een zeer grote mate afhangen van de exploitatie van natuurlijke rijkdommen. Wanneer er overexploitatie optreedt, leidt dat bijna in alle gevallen tot een nettoverlies voor de betrokken landen. Indien Vlaanderen dus een eigen ontwikkelingsbeleid zou willen tot stand brengen, dan was het zeker nodig zich een goede visie te vormen over het verband tussen milieu en ontwikkeling. De MiNa-Raad ging in het bijzonder in op het voorbeeld van exploitatie van de bossen, vermits daarin alle elementen verenigd waren die te maken hebben met milieu en duurzame ontwikkeling. Meer in het algemeen stelde de MiNa-Raad vast dat men pas van een goede integratie van handel en milieu zou kunnen spreken, als men milieunormen op een eenduidige manier zou kunnen inbrengen als kenmerk van producten en processen. Daartoe is een geloofwaardige certificatie vereist, wat op zijn beurt afhangt van een degelijk overheidsapparaat ter plekke. De MiNa-Raad pleitte er dan ook voor om aan deze problematiek voldoende aandacht te besteden bij toekomstige ontwikkelings-samenwerking. Het advies werd unaniem vastgesteld.

3.8.3. Oriëntatienota van 7 mei 2002 naar aanleiding van PrepCom IV te Bali ter voorbereiding van de wereldtop duurzame ontwikkeling in Johannesburg

De inhoud van deze oriëntatienota was een belangrijke inspiratiebron voor de organisatie en het opzet van de hoorzitting duurzame ontwikkeling georganiseerd door MiNa-Raad in Vlaams Parlement op 16 september 2002.

Naar aanleiding van de laatste voorbereidende vergadering op de wereldtop duurzame ontwikkeling in Johannesburg en de Europese standpuntbepaling op de Europese Top in Sevilla bracht de MiNa-Raad op eigen initiatief een oriëntatienota uit. De MiNa-Raad hechtte veel belang aan het integreren van de volgende elementen in de politieke verklaring van Johannesburg: duurzame ontwikkeling als rode draad bij elke maatschappelijke ontwikkeling en de integratie ervan op elk beleidsniveau. Daarnaast hoorde duurzame ontwikkeling te steunen op drie pijlers: een economische, een sociale en een ecologische. De Raad pleitte daarom voor een beter samengaan tussen deze verschillende componenten. De Raad vond dat de politieke verklaring het ook moest hebben over de versterking van de internationale structuren. Op internationaal niveau is de milieudimensie van duurzame ontwikkeling slechts zwak geïnstitutionaliseerd en vooral versnipperd.

De MiNa-Raad pleitte voor een opwaardering van de UNEP (United Nations Environmental Programme) tot een meer volwaardige VN-structuur, zoals bv. WHO en FAO. Ook de GEF (Global Environment Facility) verdiende volgens de Raad bijkomende ondersteuning. Dit betekent een verruiming van de financieringsbasis en van het toepassingsmandaat. Daarbij is een betere coördinatie van de GEF met UNEP noodzakelijk. Om dit te realiseren zou een krachtig GMEF

(Global Ministerial Environment Forum) een goede stap zijn. De MiNa-Raad stelde dat er nood was aan een nieuwe stimulus om een wettelijk kader te creëren voor een mondiaal milieubeleid. Het derde luik van PrepCom IV ging over de Type II-uitkomsten. Dit zijn vrijwillige, grensoverschrijdende samenwerkingsverbanden tussen allerlei publieke en/ of private partners die passen binnen het kader van duurzame ontwikkeling. De Raad erkende dat vrijwillige samenwerkingsverbanden zinvol konden zijn, maar benadrukte dat het moest gaan om nieuwe, aanvullende initiatieven boven op de formele internationale afspraken en akkoorden. De Type II-partnerships mochten onder geen beding als alternatief voor de noodzakelijke beleidsvorming fungeren.

”Strategieën om fundamentele milieubedreigingen aan te pakken hebben slechts een kans op slagen als ze rekening houden met de sociale dimensie van duurzame ontwikkeling. Zeker in ontwikkelingslanden geldt dat het behoud van natuurlijke hulpbronnen niet kan worden losgekoppeld van en zelfs onmogelijk is zonder het verlenen van de nodige rechten aan de lokale bevolking om de eigen hulpbronnen in voldoende mate voor hun basisbehoeften te kunnen aanwenden (no ecology without equity).”

3.8.4. Briefadvies van 6 juni 2002 over de ontwerpen van decreet houdende instemming met de stabilisatie- en associatieovereenkomsten tussen de EG en Macedonië resp. Kroatië

Op 7 mei 2002 vroeg de administratie Buitenlands Beleid advies in opdracht van de Vlaamse minister voor Binnenlandse aangelegenheden, Ambtenarenzaken en Buitenlands beleid over de stabilisatie- en associatieovereenkomsten met de Voormalige Joegoslavische Republiek Macedonië en de republiek Kroatië. De MiNa-Raad was positief over het tot stand komen van deze kaderverdragen en over de aanknopingspunten die deze verdragen bevatten voor samenwerking op het vlak van milieu. De moeilijke sociaal-economische en politieke toestand waarin deze twee republieken verkeren, kan ertoe leiden dat de aandacht voor het milieubeleid marginaal blijft. Tegelijk plaatst de op termijn voorziene toetreding tot de EU deze Balkanstaten voor heel grote uitdagingen op milieuvlak. De Raad

merkte bovendien op dat een milieubeleid maar kan slagen voor zover de civiele maatschappij dit beleid ook ondersteunt en voor zover de politieke en maatschappelijke cultuur van een land die beleid ook verinnerlijkt. Daarom stelde de Raad dat Vlaanderen contacten moet leggen en informatie-uitwisseling moet ondersteunen tussen enerzijds geïnteresseerde Vlaamse beroepsfederaties, vakbonden en milieu-NGO's en anderzijds vergelijkbare organisaties die in de toetredingslanden actief zijn. Het advies werd unaniem aanvaard.

3.8.5. Briefadvies van 4 juli 2002 over het voorontwerp van decreet houdende instemming met het Verdrag van Aarhus

Het Vlaams Parlement stemde in met het Verdrag van Aarhus op 27 november 2002.

Op 1 juli 2002 vroeg de Vlaamse minister van Leefmilieu en Landbouw advies over de goedkeuring van het Verdrag van Aarhus. De Vlaamse overheid zette al belangrijke stappen voor wat de eerste twee pijlers – openbaarheid en inspraak – van het verdrag betreft. Voor wat de derde pijler – toegang tot het gerecht – betreft, moest de federale regering nog de nodige aanpassingen doorvoeren. De Raad vroeg daarom aan de Vlaamse regering om hierop aan te dringen bij de federale regering. De MiNa-Raad vond het positief dat het Vlaamse Gewest het decreet snel wou stemmen om de ratificatie van het Verdrag van Aarhus mogelijk te maken. De Raad keurde het advies unaniem goed.

3.8.6. Briefadvies van 3 oktober 2002 over het ontwerp van decreet houdende instemming met het samenwerkingsverdrag met Zuid-Afrika

Op 5 september 2002 diende de administratie Buitenlands Beleid in opdracht van de Vlaamse minister van Binnenlandse aangelegenheden, Jeugd, Cultuur en Ambtenarenzaken een adviesvraag in i.v.m. het samenwerkingsverdrag tussen Vlaanderen en Zuid-Afrika. Men breidt nu dit verdrag uit tot alle bevoegdheidsdomeinen van de Vlaamse regering. De MiNa-Raad stond positief tegenover de uitbreiding omdat er zo ook een werkveld milieu ontstond. De Raad merkte wel op dat het toegevoegde milieuartikel nevensgeschikt was aan allerlei andere vormen van samenwerking. De MiNa-Raad vond dit een goede zaak, maar stipte aan dat aan vele van deze andere samenwerkingsvormen ook milieuaspecten verbonden kunnen zijn. De MiNa-Raad raadde daarom aan in alle gevallen te streven naar een goede milieukwaliteit en het gebruik van de milieukundig best beschikbare technologieën aan te moedigen. Bij belangrijke projecten moet men de milieueffecten bovendien toetsen via een MER. Tegen de achtergrond van het Implementatieplan van Johannesburg waarin sprake was van duurzame ontwikkeling voor Afrika, vroeg de Raad of het niet mogelijk was één of meerdere van de Afrikaanse prioriteiten op te nemen in het verdrag en dit tot een horizontaal thema te verklaren voor het Vlaams buitenlands en ontwikkelingsbeleid inzake milieu. De sociaal-economische partners onthielden zich bij dit briefadvies.

3.8.7. Briefadvies van 14 oktober 2002 betreffende de ontwerpvoorstellen van de nieuwe verdragen voor de bescherming van de Schelde en de Maas

De verdragen werden op 3 december 2002 plechtig ondertekend in Gent, zonder enige herziening van de teksten. Op 7 januari 2003 interpelleerde Vlaams volksvertegenwoordiger André-Emiel Bogaert Vlaamse minister Vera

Op 10 oktober 2002 ontving de MiNa-Raad een adviesvraag van Vlaams minister voor Leefmilieu en landbouw Vera Dua over de nieuwe verdragen voor de bescherming van de Schelde en de Maas. De Raad oordeelde dat de voorontwerpen geen enkele garantie boden voor een krachtdadig, grensoverschrijdend integraal waterbeleid. De Raad stelde vast dat men de geest en de doelstellingen van de Europese Kaderrichtlijn af zou vlakken tot het minimum. De twee internationale beschermingscommissies, IMC (Maas) en ISC (Schelde) zouden hierdoor

Dua hierover in de Commissie voor Buitenlandse en Europese Aangelegenheden. De minister verzekerde dat de verdragspartijen zich akkoord verklaard hebben om de voorstellen van de MiNa-Raad te behandelen op het eerstvolgende delegatieleidersoverleg in het voorjaar van 2003 (VP, Comm.verg. – Nr.85 – 7 januari 2003).

verworden tot fora voor informatie-uitwisseling of in het beste geval tot adviesorganen. De Raad verwees naar de verdragteksten van andere internationale stroomgebiedsdistricten, zoals dat van de Donau, waarin men in de eerste plaats uitvoerig en krachtdadig ingegaan is op de verplichtingen van de betrokken partijen. De Raad merkte eveneens op dat de NGO's misschien niet meer willen investeren in het adviseren van een Commissie die zelf niet veel meer voorstelt dan een veredeld adviesorgaan. Ten slotte stelde de MiNa-Raad zich vragen rond de passage in het Scheldeverdrag, waar men bepaalt dat “de coördinatie binnen het internationaal stroomgebiedsdistrict al naargelang de gebieden, multilateraal, bilateraal of nationaal moet zijn”. Dit sloeg op de toevoeging van het stroomgebied van de Somme aan het ISC. De Raad begreep niet waarom men het stroomgebied van de Somme zou toevoegen aan het stroomgebiedsdistrict van de Schelde, en niet aan dat van de Seine. De Raad vroeg zich daarbij af wat de gevolgen daarvan zullen zijn voor het beheer van de “Brugse Polders”, die men immers ook zou toevoegen aan het ISC. De Raad was ervan overtuigd dat de Vlaamse onderhandelaars noch de Vlaamse beleidsvoerders verantwoordelijk zijn voor het povere eindresultaat, maar was er niettemin ontevreden over. De sociaal-economische partners onthielden zich bij dit advies.

“Deze voorstellen van verdragen bieden geen garantie voor een krachtdadig grensoverschrijdend integraal waterbeleid”.

3.8.8. Adviezen betreffende Euromediterrane overeenkomsten

Op 18 april 2002 stelde de MiNa-Raad een eerste advies van dit type vast, met name over het ontwerp van decreet houdende instemming met de Euromediterrane Overeenkomst waarbij een associatie tot stand wordt gebracht tussen de Europese Gemeenschappen en hun lidstaten enerzijds, en de Arabische Republiek Egypte anderzijds, en dit op verzoek van de administratie Buitenlands Beleid. De MiNa-Raad vond het positief dat dit verdrag heel wat kansen biedt voor de Vlaamse exporteurs. Tegelijk stelde de Raad dat het Vlaamse Gewest niet alleen belust moest zijn op exportkansen, maar ook ethische verplichtingen heeft ten aanzien van landen in ontwikkeling. De Raad vond het goed dat dit type verdragen een kader schept om ook hierop in te spelen. De MiNa-Raad raadde ten slotte aan om bij de totstandkoming van de samenwerkingsverbanden te waken over het streven naar een goede milieukwaliteit en het gebruik van de best beschikbare technologieën aan te moedigen. De Raad stond erop dat men bij belangrijke projecten de milieueffecten ervan zou toetsen via een MER of via procedures die gelijkwaardige waarborgen bieden. Het briefadvies werd unaniem goedgekeurd.

In een briefadvies van 6 juni 2002 stelde de MiNa-Raad gelijkaardige zaken over het ontwerp van decreet houdende instemming met de Europees-mediterrane Overeenkomst waarbij een associatie tot stand wordt gebracht tussen de EG en haar lidstaten enerzijds, en de Democratische Volksrepubliek Algerije anderzijds.

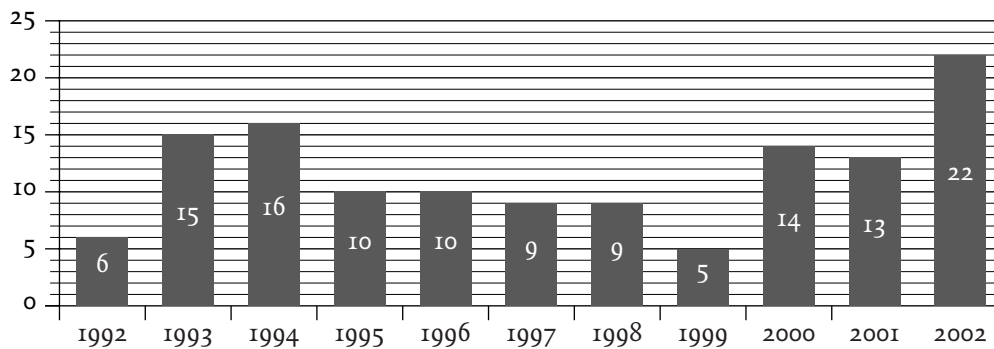
IV. Nevenactiviteiten

4.1. Communicatie

4.1.1. Persberichten

Tot en met 7 mei 2002 waren de persberichten van de MiNa-Raad slechts overzichten van wat op de Raad vastgesteld werd. Sindsdien is de Raad overgeschakeld op thematische persberichten. Tezelfdertijd werd een standaardlay-out ingevoerd. In 2002 werden 22 persberichten verstuurd naar alle kranten, tijdschriften en vakbladen.

Aantal persberichten 1992-2002

4.1.2. Website

De website is het medium bij uitstek voor informatieverwerking en infoverspreiding. De MiNa-Raad speelde daar op in. De website – www.minaraad.be – ondersteunde de pers-

werking. Het secretariaat plaatste alle persberichten, adviezen, activiteiten aankondigingen en -verslagen systematisch op het web. In alle documenten die de Raad voortbracht, werd verwezen naar de website. Onder de rubriek “Persberichten” kon de geïnteresseerde zich abonneren op zowel de persberichten als op overzichten van recent vastgestelde adviezen. Om de twee dagen werkt het secretariaat de website bij. Om de vaste bezoekers te ondersteunen voerde het secretariaat de rubriek “Nieuw” in. Daar staan alle recente aanpassingen met bijbehorende links opgesomd. Het aantal links naar ver-

wante websites is verdubbeld. Sinds december 2002 kan men ook de recentste adviesvragen op de startpagina van de website inkijken. Via de knop “reageren” kunnen organisaties en particulieren opmerkingen geven bij deze adviesvragen. Het secretariaat neemt die dan mee naar de werkgroepen, waar de meest relevante suggesties in de discussies aan bod kunnen komen.

4.1.3. Publicaties

In 2002 bracht de Raad vier uitgebreide publicaties uit. Veruit het lijvigst was het verslag van de “9th Annual Conference of European Environmental Advisory Councils (EEAC)”, die de MiNa-Raad organiseerde tussen 15 en 18 november 2001 in Gent. Onder de titel “Environmental indicators and sustainable development trends” bundelde dit boek de 23 verschillende bijdragen, geïllustreerd met slides, grafieken, tabellen en foto’s.

Het verslag van de Hoorzitting Zeevisserij die op 9 juli 2002 doorging in de MiNa-Raad, werd enkel digitaal op de website ter beschikking gesteld. Het bundelde de bijdragen van de vier sprekers, net als de reacties van de overige aanwezigen.

Samen met het advies van 5 november 2002 over de institutionele verankering van duurzame ontwikkeling in Vlaanderen bracht de Raad een verslag uit van de hoorzitting duurzame ontwikkeling (16 september 2002). Het verslag bundelde de bijdragen van de sprekers, het uitgebreide debat en de reacties uit het publiek.

Digitaal werd eveneens een studie van adjunct van de directeur Francis Noyen ter beschikking gesteld met als titel “Bedrijfszorg: normering, certificatie, accreditatie en decretale milieuaudit”. Dit document kan gedownload worden op www.minaraad.be onder de rubriek studies.

4.2. Hoorzittingen

In 2002 ontving de MiNa-Raad enkele lijvige adviesvragen. Dit resulteerde in een verhoogd aantal hoorzittingen, georganiseerd door de Raad. De inbreng van de uitgenodigde experts leverde meestal goede informatie op voor de verdere advisering. In totaal organiseerde de Raad acht hoorzittingen in 2002. Hier volgt een chronologisch overzicht:

Hoorzitting Milieubeleidsplan; 19 april 2002 in het Instituut voor Natuurbehoud

Op 19 april organiseerde de MiNa-Raad een hoorzitting over het ontwerp Milieubeleidsplan 2003-2007. Naast een uitgebreide uiteenzetting over het ontwerpplan door de planningsgroep, hebben vertegenwoordigers van de Europese Commissie en van het Nederlandse ministerie VROM ook de grote lijnen van het 6de Europese Milieuactieprogramma en het Nederlandse NMP4 voorgesteld. Het overwegingsdocument van de planningsgroep na het openbaar onderzoek vermeldt expliciet dat de boodschappen van deze hoorzitting in de adviezen van het overwegingsdocument zijn verwerkt.

Hoorzitting Kerntakendebat; 23 april 2002 op de MiNa-Raad

Op 23 april 2002 werd een hoorzitting over het kerntakendebat georganiseerd. Deze hoorzitting moest een advies over het kerntakendebat helpen onderbouwen. De heer G. De Coster van de Administratie Binnenlandse Aangelegenheden (ABA) kwam de uitgangspunten en het proces van het kerntakendebat toelichten. Prof. Rudolf Maes formuleerde

enkele kritische bedenkingen bij de uitgangspunten en de doelstellingen van het kern-takendebat.

Hoorzitting Beter Bestuurlijk Beleid; 23 april 2002 op de MiNa-Raad

Op 23 april 2002 werd een hoorzitting georganiseerd over Beter Bestuurlijk Beleid (BBB). Bedoeling was om een antwoord te krijgen op een aantal vragen zoals de filosofie achter de nieuwe 13 beleidsdomeinen, het onderscheid tussen departementen, IVA's en EVA's en vragen betreffende de transversale (of horizontale) bevoegdheden en de adviesraden. Werner Hens, adjunct van de directeur, directe medewerker van secretaris-generaal Stroobants en Chris Steenwegen, kabinetschef van Vera Dua gaven over dit ruimer kader van BBB een toelichting. De hoorzitting diende als aanzet voor de adviesvraag over het kaderdecreet adviesraden.

Hoorzitting Mobiliteitsplan; 3 mei 2002 op de MiNa-Raad

Op 3 mei 2002 organiseerde de MiNa-Raad een hoorzitting over het ontwerp van Mobiliteitsplan. Vier sprekers gaven een toelichting. Marleen Govaerts (mobiliteitscel) lichtte de inhoud van het ontwerpplan toe. Professor R. Verheyen en Kathleen Smolders (UIA) gingen dieper in op de strategische MER, die tegelijkertijd met het ontwerpplan werd opgemaakt. Etienne Poelvoorde en Nico Milo (SERV) gaven een uiteenzetting over de aanbevelingen van de SERV m.b.t. dit ontwerpplan. Het verloop van het verdere beleidsproces werd geschetst door Cor Dierckx (kabinet Stevaert). Deze hoorzitting diende als aanzet voor een advies op eigen initiatief over het ontwerp van Mobiliteitsplan.

Hoorzitting Zeevisserij; 9 juli 2002 op de MiNa-Raad

Deze hoorzitting op 9 juli 2002 werd aanzien als aanzet tot advisering rond zeevisserij en andere activiteiten met impact op het mariene milieu. Voor de hoorzitting op 9 juli 2002 nodigde de MiNa-Raad vier sprekers uit. J. Haelters van BMM had het over de invloed van de visserij op het ecosysteem. J.-F. Verhegghen van de Dienst voor zeevisserij gaf toelichting bij de Belgische regelgeving inzake zeevisserij. J. Verborgh van de DG Visserij van de EU lichtte de hervorming van het Gemeenschappelijk visserijbeleid toe. Tot slot plaatste R. De Clerck van het Departement Zeevisserij de problematiek van de visserijbiologie en de exploitatie van de bestanden.

Hoorzitting Duurzame Ontwikkeling; 16 september 2002 in het Vlaams Parlement

Twee weken na de Wereldtop van Johannesburg organiseerde de MiNa-Raad een eerste evaluatiemoment. De resultaten van de Wereldtop in Johannesburg en de gevolgen voor België werden door federaal Staatssecretaris Olivier Deleuze en Jan De Smedt (FRDO) toegelicht.

Hoorzitting Johannesburg

In een panelgesprek onder leiding van Dirk Barrez (VRT Ter Zake) evalueerden de Euro-parlementariërs Nelly Maes, Dirk Sterckx en Kathleen Van Brempt de Top op Europees niveau. Prof. dr. Hans Bruyninckx zorgde daarbij voor de academische inbreng. De dag werd afgesloten door Vlaams minister Vera Dua en Hubert David (MiNa-Raad) die beiden de effecten voor Vlaanderen overliepen.

Studienamiddag IFEST-beurs over economische instrumenten in het Vlaamse klimaatbeleid; 24 oktober 2002 in Flanders Expo Gent

Op 24 oktober 2002 organiseerde de MiNa-Raad voor 92 deelnemers een studienamiddag over de inpassing en onderlinge afstemming van economische instrumenten in het Vlaamse klimaatbeleid. Het was de bedoeling de instrumenten, die momenteel op de verschillende beleidsniveaus worden uitgewerkt voor het klimaatbeleid, kort te situeren, de stand van zaken te schetsen, alsook de afstemming met andere beleidsinstrumenten te onderzoeken. Aan de orde waren de CO₂/energieheffing, het benchmarkingconvenant, de richtlijn verhandelbare emissierechten en de flexibiliteitsmechanismen van het Protocol van Kyoto. Vooraf werd het ontwerp van Vlaams klimaatbeleidsplan geschetst en nadien werd een debat gevoerd over de al dan niet wenselijkheid van bepaalde van deze economische instrumenten. Sprekers en/of discussanten waren o.a. Marco Sereno en Hugues Latteur (kabinet Deleuze), Tomas Wyns (taskforce klimaatbeleid), Aviel Verbruggen (UIA), Marc Van den Bosch (VEV), Bart Martens (Bond Beter Leefmilieu), Hubert Vanden Bergh (VITO), Dirk Van Evercooren (VREG), Willem Van Ierland (Price Waterhouse Coopers) en Mark Looman (FEVIA).

Hoorzitting Vlarea; 18 november 2002 op de MiNa-Raad

Op 18 november 2002 organiseerde de MiNa-Raad een hoorzitting over het ontwerp-Vlarea. Werner Annaert (kabinet leefmilieu) en Jan Vermoesen (OVAM) lichtten de inhoud van het ontwerp toe. Centraal hierbij stond de nieuwe regeling inzake aanvaardingsplichten. Vertegenwoordigers van de verschillende beheersorganismen (Recytyre, Febelauto, Federauto) en belangengroepen (BBL, vVSG, Indaver, Natuurpunt) gaven hun visie op het voorliggende ontwerp. Deze hoorzitting diende als aanzet voor het advies over Vlarea.

4.3. Externe vertegenwoordiging

In naam van de MiNa-Raad geven raadsleden en/of secretariaatsleden ook extern toelichtingen bij vastgestelde adviezen en studies. Dergelijke externe vertegenwoordiging betreft vooral de deelname aan overlegtaken die gevraagd wordt door de Vlaamse regering of door andere instanties.

4.3.1. Parlementaire commissies

In 2002 trad de MiNa-Raad vijf maal op in Commissies van het Vlaams Parlement. Op 14 maart lichtten Prof. Dr. Rudi Verheyen en Jan Verheeke de samenstelling, de werking en het belang van de MiNa-Raad toe in de Commissie Leefmilieu, Natuurbehoud en Ruimtelijke Ordening. Deze presentatie paste binnen de geplande hervormingen van de adviesraden.

Het Vlaams Parlement startte op 7 januari 2002 met de bespreking van een voorstel van decreet tot wijziging van het decreet van 21 oktober 1997 betreffende het natuurbehoud en het natuurlijk milieu. De MiNa-Raad werd uitgenodigd voor een toelichting over het voorstel van decreet in de Commissie voor Leefmilieu, Natuurbehoud en Ruimtelijke Ordening

op 28 maart 2002. Voorzitter Rudi Verheyen, Jan Verheeke en Bea Kayaerts gaven tekst en uitleg bij de door de Raad ingenomen standpunten.

De Vlaamse Commissie voor Openbare Werken, Mobiliteit en Energie hield op 22 oktober 2002 een hoorzitting over energie-efficiëntie in de industrie, naar aanleiding van het voorontwerp van Benchmarkingconvenant. Bart Martens (BBL) zette het standpunt van de MiNa-Raad hieromtrent uiteen, daarbij bijgestaan door Tomas Velghe.

Op 5 november presenteerde Prof. dr. Rudi Verheyen, bijgestaan door Bart Martens (BBL) en Tomas Velghe, de visie van de MiNa-Raad over het Vlaams Klimaatbeleidsplan 2002-2005. Dit gebeurde voor de Gemengde Commissie Openbare werken, Mobiliteit en Energie; Economie, Landbouw, Werkgelegenheid en Toerisme; Leefmilieu, Natuurbehoud en Ruimtelijke ordening in het Vlaams Parlement. Op 25 november 2002 werd de Raad opnieuw uitgenodigd voor het tweede deel van de besprekingen. Tomas Velghe en Bart Martens (BBL) vertegenwoordigden toen de MiNa-Raad.

4.3.2. Overlegcommissies

De MiNa-Raad wordt in de overlegcommissies in principe vertegenwoordigd door de Voorzitter of zijn afgevaardigde. In de praktijk zijn het meestal leden van de Raad of van het secretariaat die de vertegenwoordiging waarnemen. De vertegenwoordiger van de MiNa-Raad krijgt het mandaat te spreken namens de MiNa-Raad voor materie waarover de MiNa-Raad reeds een standpunt heeft ingenomen. In geval dat standpunt niet unaniem was, moet de vertegenwoordiger het meerderheidsstandpunt verdedigen, maar de minderheidsstandpunten kenbaar te maken. In geval de MiNa-Raad over bepaalde materie nog geen standpunt heeft geformuleerd, hoort de vertegenwoordiger te spreken vanuit een algemeen milieu- en natuuroogpunt. De MiNa-Raad is niet gebonden door het standpunt van het overlegorgaan of inzake materies waarover de MiNa-Raad nog geen standpunt heeft ingenomen. In 2002 was de MiNa-Raad aanwezig op verschillende overlegstructuren: onder meer op de stuurgroepen bij het MIRA (Milieurapport), het NARA (Natuurrapport), het Doelgroepenbeleid en Methodologie Sectorstudies; in het overlegplatform Uitvoeringsplan Huishoudelijk Afval, in het Biomassaplatform en in de klankbordgroep NME-studie.

4.3.3. Studiedagen

Ook dit jaar was het secretariaat vertegenwoordigd op verschillende externe studiedagen. In totaal werden er 48 bezocht. Het schriftelijk verslag van deze activiteiten wordt telkens meegedeeld aan de plenaire vergadering van de MiNa-Raad.

4.3.4. EEAC

De MiNa-Raad is medeoprichter (1993) van een overlegplatform voor de milieuadviesraden uit de verschillende EU-Lidstaten. Dit overleg draagt als naam de *European Environmental Advisory Councils (EEAC)*. De MiNa-Raad was ook in 2002 lid van de stuurgroep van dit overlegplatform. Jan Verheeke vertegenwoordigde de Raad op verschillende stuurgroepvergaderingen gespreid over het jaar. Dirk Uyttendaele nam deel aan een EEAC Workshop in Lissabon tussen 7 en 10 maart 2002. De workshop werd geleid door de CNADS, de Portugese Raad voor duurzame ontwikkeling. Het resultaat was een standpuntnota omtrent het geïntegreerd beheer van kustzonegebieden. Luc Goeteyn was aanwezig in Berlijn van 27 tot 28 september om er deel te nemen aan de EEAC Workshop over Governance. Tussen 16 en 19 oktober vond de jaarlijkse plenaire zitting van het EEAC plaats. De tiende editie ging door in Kilkenny (Ierland). Voor de MiNa-Raad waren Jan Verheeke en Dirk Uyttendaele aanwezig. De EEAC-werkgroep voor geïntegreerd beheer van kustzonegebieden en zeevisserij aanvaardde er de eindtekst van de workshop in Lissabon en plande de komende werkzaamheden.

4.3.5. VEN-infomarkten

Naar aanleiding van het openbaar onderzoek over de eerste fase van de afbakening van het Vlaams Ecologisch Netwerk organiseerde afdeling Natuur in elke provincie twee infomarkten. De MiNa-Raad bemande steeds een infostand en gaf uitleg over de manier waarop bezwaarschriften konden ingediend worden. Veel vragen hadden te maken met de verwerkingsprocedure na het openbaar onderzoek – telkens bood de vertegenwoordiger van de MiNa-Raad hierop een antwoord.

VEN-infomarkten

V. Interne milieu- en energiezorg

5.1. Situering

Reeds van bij zijn ontstaan in 1992 probeert het secretariaat van de MiNa-Raad aandacht te besteden aan interne milieu- en energiezorg. Sinds 2001 werd deze aandacht echter verhoogd. Zo trachtte het secretariaat meer gestructureerd te werk te gaan, zorgde het ervoor dat er veel meer overleg was met de andere gebruikers van het gebouw (= het Instituut voor Natuurbehoud), en besteedde het meer aandacht aan de interne communicatie van de maatregelen. In totaal werden in 2002 een 20-tal bijkomende maatregelen inzake interne milieu- en energiezorg genomen.

5.2. Overzicht van de maatregelen in 2002

De maatregelen die in 2002 door het secretariaat van de MiNa-Raad werden genomen, zijn opgesomd in de volgende tabel. Deze tabel bevat heel wat informatie.

De projectnummers in de tabel verwijzen enerzijds naar het soort project:

- AAN: verwijst naar een project inzake “milieuvriendelijker aankopen”
- AFV: verwijst naar een project i.v.m. afvalbeheer of –preventie
- ENE: verwijst naar een project inzake rationeel energiegebruik
- EXT: verwijst naar een project inzake externe communicatie of extern overleg
- MOB: verwijst naar een project inzake mobiliteit
- ORG: verwijst naar een project inzake organisatorische aanpak
- SEN: verwijst naar een project inzake sensibilisering en communicatie personeelsleden
- WAT: verwijst naar een project inzake rationeel watergebruik

en anderzijds geven ze een inschatting van wat voorheen reeds m.b.t. dit onderwerp werd gerealiseerd: zo geeft bv. AFV-008 aan dat vóór 2002 reeds 7 projecten inzake afvalbeheer of –preventie werden gerealiseerd.

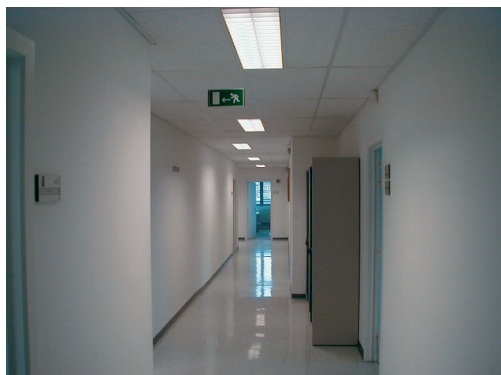

De datum van realisatie geeft aan wanneer het project werd gerealiseerd en/of gecommuniceerd, en het toepassingsgebied geeft aan of het project voor het hele gebouw werd gerealiseerd ofwel enkel op het secretariaat van de MiNa-Raad.

Vermijden sluimergebruik via plaatsen I/O-stekkerdozen

Tabel: Overzicht van de maatregelen genomen inzake interne milieu- en energiezorg in 2002 op het secretariaat van de MiNa-Raad

ID	Projectn°	Projectomschrijving	Datum realisatie	Toepassingsgebied
1	AAN-006	Invoeren aankoop melk in flessen	28 feb. 02	MINA
2	AFV-008	Optimaliseren selectieve inzameling glasafval	21 feb. 02	IN/MINA
3	AFV-009	Optimaliseren selectieve inzameling PMD-afval	21 feb. 02	IN/MINA
4	AFV-010	Invoeren selectieve inzameling kurkafval op MiNa-Raad	01 juli 02	MINA
5	AFV-011	Vermijden reclamefolders in brievenbus	20 aug. 02	IN/MINA
6	AFV-012	Optimaliseren selectieve inzameling batterijen	19 nov. 02	IN/MINA
7	AFV-013	Optimaliseren selectieve inzameling defecte TL-lampen	25 nov. 02	IN/MINA
8	AFV-014	Optimaliseren selectieve inzameling printcartridges	02 dec. 02	IN/MINA
9	ENE-004	Vermijden sluimerverbruik digitale kopiemachine & printerserver	18 feb. 02	MINA
10	ENE-005	Invoeren "professionele" energieboekhouding	01 aug. 02	IN/MINA
11	ENE-006	Buitengebruikstellen oude, niet veel gebruikte, energieverslindende kopiemachines	01 sep. 02	MINA
12	ENE-007	Buitengebruikstellen energieverlindende en overbodige koelkast	01 sep. 02	MINA
13	ENE-008	Opsplitsen schakelapparatuur 4 bureau's	13 sep. 02	MINA
14	ENE-009	Vermijden elektriciteitsverbruik overbodige TL-lampen gang MiNa-Raad	27 sep. 02	MINA
15	ENE-010	Vermijden elektriciteitsverbruik overbodige TL-lampen Raadszaal MiNa-Raad	27 sep. 02	MINA
16	ENE-011	Vermijden elektriciteitsverbruik andere overbodige TL-lampen MiNa-Raad	01 okt. 02	MINA
17	ENE-012	Uitvoeren "algemene" energie-audit Kliniekstraat 25	13 dec. 02	IN/MINA
18	MOB-002	Overzichtelijk plannetje voor bereikbaarheid MiNa-Raad met openbaar vervoer	06 aug. 02	MINA
19	ORG-002	Aanduiden verantwoordelijke voor algemene coördinatie interne milieu- en energiezorg	28 aug. 02	IN/MINA
20	SEN-002	Sensibilisering verlichting gang MiNa-Raad	03 juni 02	MINA
21	SEN-003	Toelichting project interne milieu- en energiezorg aan personeelsleden	17 dec. 02	IN/MINA
22	WAT-001	Aankoop milieuvriendelijke vaatwastabletten	16 aug. 02	MINA

Vermijden elektriciteitsverbruik van overbodige TL-lampen

5.3. Inpassing van de aandacht van het secretariaat van de MiNa-Raad binnen de projecten geïnitieerd door de Vlaamse overheid

Ook de Vlaamse overheid in zijn geheel tracht via een tweetal (grootschalige) projecten de milieudruk van zijn activiteiten te verminderen. Het secretariaat van de MiNa-Raad wil actief meedenken bij deze projecten, en zijn eigen ervaringen met de projectleiders delen. Meer in het bijzonder gaat het om actieve inbreng in het project “Interne milieuzorg in de Vlaamse overheid” (via regeringsbeslissing van 8 mei 2002) en het project “Voorbeeldrol Vlaamse overheid met betrekking tot energiebesparing” (geïnitieerd door een resolutie gestemd in het Vlaamse Parlement op 23 mei 2001).

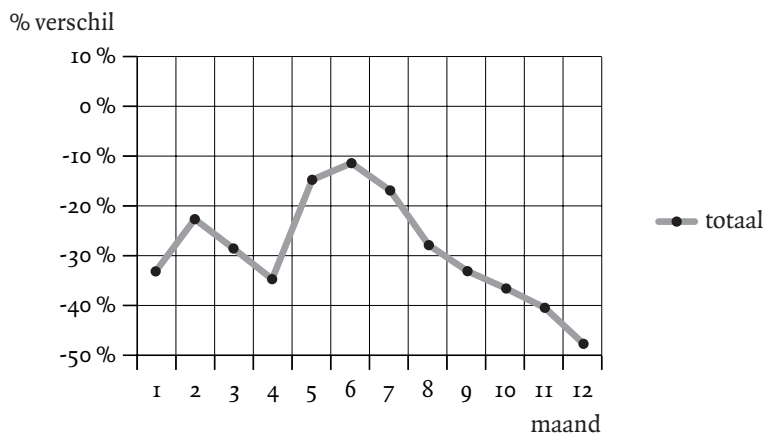
5.4. Effecten van de genomen maatregelen

Het secretariaat van de MiNa-Raad noch het Instituut voor Natuurbehoud (IN) hebben veel indicatoren ter beschikking ter bepaling van de effecten van de gerealiseerde projecten. Het uitwerken van meerdere indicatoren is daarom ook één van de aandachtspunten voor een verdere invoering van de interne milieu- en energiezorg in 2003. Het secretariaat van de MiNa-Raad heeft wel een zicht op het elektriciteitsverbruik van haar verdieping in Kliniekstraat 25. Door de genomen maatregelen is er procentueel gezien zeer veel elektriciteit bespaard, zonder bijna één enkele euro extra uit te geven. De maatregelen inzake energiezorg werden genomen met gezond verstand, en rekening houdende met het feit dat “goed beheer” en “het uitlokken van gedragswijzigingen” op termijn de grootste invloed hebben. Het secretariaat bewijst hiermee dat energiezorg (althans in een eerste fase) geen geld moet kosten.

In onderstaande figuur is een vergelijking gemaakt tussen het elektriciteitsverbruik vóór en ná de gerealiseerde projecten. Interne energiezorg is midden 2001 beginnen leven op het secretariaat. Naast de onderstaande figuur, zijn vele andere statistieken beschikbaar: deze zijn echter vooral van belang voor interne evaluatie van maatregelen. De onderstaande figuur is het meest “extern gericht”.

Bij de interpretatie van de figuur dient rekening gehouden te worden met een verhoging in 2002 t.o.v. 2000 met 21 % van de personeelsbezetting. Een verantwoording voor de significante procentuele dalingen zijn te vinden in de beschrijving van de “gerealiseerde projecten” inzake interne energiezorg op www.minaraad.be. De besparingen op elektriciteitsverbruik in 2002 t.o.v. 2000 bedroegen meer dan 800 euro (op een totaal in 2002 van 2.853 euro).

Elektriciteitsverbruik 2002 t.o.v. 2000 (in %)

VI. Financieel beheer 2002

In 2002 beschikte de MiNa-Raad over een dotatie van 917.000 € (Administratieve Begroting, Programma 61.1, begrotingsartikel 4102, “Dotatie aan de Milieu- en Natuurraad van Vlaanderen”). De feitelijke inkomsten waren als volgt samengesteld:

- Er was een positief overgedragen saldo voor 2001 en voorgaande jaren van 78.171,59 €.
- De dotatie werd volledig uitbetaald: 917.000 €, na aanvraag en voorlegging van jaarverslag en financieel verslag van het voorgaande jaar, en na verantwoording en toelichting bij de actuele financiële toestand.
- Er werd een extra dotatie uitbetaald van 97.200 € in het kader van de VEN-werkzaamheden. De MiNa-Raad diende tegen eind maart 2003 advies te geven over het Vlaams Ecologisch Netwerk en daarvoor waren extra middelen nodig zoals bijkomende computers en personeel. Het grootste gedeelte van deze dotatie werd overgedragen naar 2003 omdat de werkzaamheden gesitueerd zijn tussen december 2002 en april 2003.
- De bijkomende inkomsten bedroegen 1.260 € en hebben betrekking op de inschrijvingsgelden voor de studienamiddag op IFEST over de inpassing en onderlinge afstemming van economische instrumenten in het Vlaamse klimaatbeleid.

De totale feitelijke inkomsten bedroegen aldus 1.015.460 €.

De werkelijk gedane uitgaven in 2002 bedroegen 935.691,94 €. Het verschil met de inkomsten (79.768,06 €) is de overdracht van het grootste deel van de VEN-dotatie voor 2003. Het resterende positief saldo van voorgaande jaren wordt principieel in mindering gebracht bij de uitbetalingruimte m.b.t. de dotatie van 2003.

Omdat de MiNa-Raad, als overheidsorgaan, op een relatief autonome wijze omspringt met zijn budget, wordt jaarlijks een verslag opgemaakt door een onafhankelijk revisor. Het huishoudelijk reglement van de MiNa-Raad (goedgekeurd bij besluit van de Vlaamse regering van 16 februari 1993) bepaalt immers: “De financiële rekeningen worden nagezien en goedgekeurd door een revisor die door de Raad is aangesteld”. Dit revisorverslag vindt u als bijlage terug onder hoofdstuk 7.5.

Voor het overige dient opgemerkt te worden dat de raadsleden sinds 1992 besloten hebben af te zien van de zitpenningen die hen uitbetaald zouden moeten worden (ten gevolge van het besluit van de Vlaamse regering van 14 december 1983 houdende sommige maatregelen tot harmonisatie van de presentiegelden en vergoedingen van adviesorganen). Voor de deelname aan de vergaderingen (bijzondere werkgroep en bilaterale) i.v.m. de VEN-werkzaamheden werden echter wel zitpenningen uitbetaald.

VII. Bijlagen

7.1. Oprichtingsdecreet

29 april 1991. - Decreet tot instelling van een Milieu- en Natuurraad van Vlaanderen en tot vaststelling van de algemene regelen inzake de erkenning en de subsidiëring van de milieu- en natuurverenigingen (1)

De Vlaamse Raad heeft aangenomen en Wij, Executieve, bekrachtigen hetgeen volgt:

Hoofdstuk I. – Algemeen

Artikel 1. Dit decreet regelt een aangelegenheid als bedoeld in artikel 107 *quater* van de Grondwet.

Hoofdstuk II. - De Milieu- en Natuurraad van Vlaanderen

Art.2. Er wordt een Milieu- en Natuurraad van Vlaanderen ingesteld, hierna te noemen de Raad.

Art.3. § 1. De Raad is samengesteld uit één voorzitter, één ondervoorzitter, tweeëntwintig leden en zeven leden-deskundigen, allen benoemd door de Vlaamse Executieve.

De voorzitter, de ondervoorzitter en de tweeëntwintig leden zijn stemgerechtigd.

§ 2. De voorzitter en de ondervoorzitter worden door de Vlaamse Executieve benoemd onder de personen die deskundig zijn in de milieu- of de natuursector.

De voorzitter of de ondervoorzitter moeten op het ogenblik van de benoeming lid zijn van een § 3, punt 1, van dit artikel bedoelde vereniging.

§ 3. De leden worden als volgt aangewezen:

1. Twaalf vertegenwoordigers uit de voordracht van verenigingen, opgericht op particulier initiatief in de vorm van een vereniging zonder winstoogmerk of een instelling van openbaar nut, met zetel in het Vlaams Gewest of in het tweetalig gebied Brussel-Hoofdstad, met uitsluitend als doelstelling het leefmilieu of het natuurbehoud, ledenverenigingen of afdelingen tellen en die actief zijn in het gehele Vlaamse Gewest, na advies van hun koepelorganisatie.

Het in het eerste lid bedoelde advies vervalt voor de vertegenwoordigers die rechtstreeks door een koepel-organisatie worden voorgedragen.

Onder “koepelorganisatie” in de zin van dit decreet wordt een organisatie met rechtspersoonlijkheid verstaan, die een aantal verenigingen, eventueel bestaand uit verschillende afdelingen en al dan niet met rechtspersoonlijkheid, als aangesloten leden telt, die via een coördinatiestructuur tot gezamenlijke standpunten en acties komen waarbij de koepelorganisatie als spreekbuis voor de ledenverenigingen optreedt.

2. Zes vertegenwoordigers uit de voordracht van de organisaties die vertegenwoordigd zijn in de Sociaal Economische Raad van Vlaanderen.

3. Telkens één vertegenwoordiger uit de voordracht van de volgende sectorraden: de Vlaamse Hoge Raad van Natuurbehoud, de Vlaamse Hoge Jachtraad, de Vlaamse Hoge Raad van de Riviervisserij en de Vlaamse Hoge Bosraad.

§ 4. De leden-deskundigen worden aangewezen enerzijds één uit de voordracht van de Vereniging van Provincies en één uit de voordracht van de Vereniging van Belgische Steden en Gemeenten en anderzijds vijf uit de voordracht van de Vlaamse Raad voor Wetenschapsbeleid, uit de universitaire en wetenschappelijke instellingen, zodanig gekozen dat de wetenschappelijke disciplines inzake de milieuhygiëne en het natuurbehoud in de Raad vertegenwoordigd zijn.

§ 5. De Vlaamse Executieve benoemt, uit de voordracht van de respectieve verenigingen, organisaties en raden, voor elk lid een plaatsvervanger die aan de werkzaamheden van de Raad deelneemt bij afwezigheid van het effectief lid.

§ 6. De duur van het mandaat bedraagt vier jaar en is hernieuwbaar. Het lid dat voortijdig ophoudt zijn mandaat uit te oefenen, wordt vervangen door zijn plaatsvervanger, die zijn mandaat voltooit.

Het lidmaatschap van de leden eindigt evenwel op de datum, waarop de organisatie, de vereniging of de instelling die de voordracht deed, aan de Vlaamse Executieve meldt dat het betrokken lid niet langer haar vertegenwoordiger is, waarbij terzelfder tijd een nieuw lid wordt voorgedragen.

§ 7. De leidende ambtenaren van de Diensten van de Vlaamse Executieve, die een hoofdopdracht hebben inzake het leefmilieu of het natuurbehoud, van de wetenschappelijke instellingen van het Vlaamse Gewest, die een hoofdopdracht hebben inzake het leefmilieu of het natuurbehoud en van de publiekrechtelijke rechtspersonen onder het gezag of de controle van het Vlaamse Gewest, die een hoofdopdracht hebben inzake het leefmilieu of het natuurbehoud, of hun plaatsvervangers, kunnen op vraag van de Voorzitter de vergaderingen van de Raad met raadgevende stem bijwonen.

Art. 4. § 1. De Raad heeft een algemene bevoegdheid inzake studie, aanbeveling en advies, op eigen initiatief of op vraag van [het Vlaams Parlement of (*ing. decr. 18 mei 1999, art. 4, I: 25 juli 1999*)] de Vlaamse Executieve, in verband met alle aangelegenheden die betrekking hebben op het leefmilieu of het natuurbehoud.

§ 2. De Vlaamse Executieve wint het advies van de Raad in over:

1° voorontwerpen van decreet die betrekking hebben op het leefmilieu of het natuurbehoud, met uitzondering van het begrotingsdecreet;

2° het te voeren begrotingsbeleid inzake het leefmilieu en het natuurbehoud;

3° de krachtlijnen van het te voeren beleid inzake het leefmilieu en het natuurbehoud;

4° het ontwerp van besluit van de Vlaamse Executieve tot vaststelling van de regels met betrekking tot de erkenning en subsidiëring van de milieu- en natuurverenigingen, zoals bepaald in artikel 16 van dit decreet.

[5° voorontwerpen van decreet en ontwerpen van reglementair besluit die betrekking hebben op mobiliteit, verkeersinfrastructuur of op sterk mobiliteitsgenererende activiteiten, met uitzondering van voorontwerpen van begrotingsdecreet, zoals bedoeld in artikel 55, § 3, 1°, van het decreet van 20 april 2001 betreffende de organisatie van het personenvervoer over de weg en tot oprichting van de Mobiliteitsraad van Vlaanderen;

6° de krachtlijnen van het te voeren beleid inzake mobiliteit, met uitzondering van het beleid inzake de havens en de luchthavens zoals bedoeld in artikel 55, § 3, 3°, van het in 5° genoemde decreet;

7° alle ontwerpen inzake beleidsondersteuning, zoals bedoeld in artikel 55, § 3, 4°, van het in 5° genoemde decreet. (ing. decr. 20 april 2001, art. 69, I: te bepalen door Vlaamse regering)]

§ 3. De Raad brengt advies uit binnen de termijn vermeld in de adviesaanvraag. Die termijn mag [wat het Vlaams Parlement betreft, niet korter zijn dan dertig dagen en, wat de Vlaamse regering betreft, (ing. decr. 18 mei 1999, art. 4, I: 25 juli 1999)] niet minder dan tien werkdagen bedragen.

Indien het advies binnen de voormelde termijn niet is uitgebracht, kan de betrokken aangelegenheid verder worden behandeld.

§ 4. De voorzitter van de Raad kan omtrent de aangelegenheden waarover de Raad op eigen initiatief of op verzoek van [het Vlaams Parlement of (ing. decr. 18 mei 1999, art. 4, I: 25 juli 1999)] de Vlaamse Executieve adviseert, vooraf het advies inwinnen van de in artikel 3, § 3, 3, genoemde sectorraden.

§ 5. De Raad legt jaarlijks aan de Vlaamse Executieve en aan de Vlaamse Raad een verslag over van zijn werkzaamheden.

§ 6. De adviezen van de Raad zijn openbaar nadat ze medegedeeld zijn aan [het Vlaams Parlement of (ing. decr. 18 mei 1999, art. 4, I: 25 juli 1999)] de Vlaamse Executieve.

Art. 5. De Raad stelt zijn bureau samen en kan werkgroepen oprichten.

Art. 6. De Raad stelt zijn huishoudelijk reglement op, dat minstens regelt:

- 1° de bevoegdheden van de voorzitter en de ondervoorzitter;
- 2° de bevoegdheden en de werkwijze van het bureau;
- 3° de wijze van bijeenroeping en beraadslaging;
- 4° de frequentie van de vergaderingen;
- 5° de bekendmaking van de handelingen;
- 6° de voorwaarden waaronder de Raad een beroep kan doen op deskundigen of op permanente of tijdelijke werkgroepen.

Dit reglement wordt ter goedkeuring aan de Vlaamse Executieve voorgelegd.

Art. 7. De Raad kan, voor het onderzoek van bijzondere vraagstukken, een beroep doen op derden, onder de voorwaarde bepaald in het huishoudelijk reglement.

- Art. 8.** De Raad beschikt over een dotatie ten laste van de begroting van de Vlaamse Gemeenschap.
- Art. 9.** De Vlaamse Executieve stelt de Raad een permanent secretariaat ter beschikking, dat naast personeel met een administratieve opleiding eveneens personeel met een wetenschappelijke opleiding omvat.
- De Vlaamse Executieve kan hiervoor onder meer een beroep doen op contractueel in dienst genomen personeel. Ter zake stelt zij het aantal, de loopbaan en de bezoldigingsregeling vast, in overeenstemming met de aard van de functie en de gevraagde kwalificaties.
- Art. 10.** Aan de voorzitter, de ondervoorzitter en de leden van de Raad en de werkgroepen worden presentiegelden, reis- en verblijfkosten toegekend onder door de Vlaamse Executieve te bepalen regels.

[Hoofdstuk III. - Erkenning en subsidiëring van verenigingen en projecten]

[Art. 11. – Art 16] [...]

Hoofdstuk IV. - Slotbepalingen

- Art. 17.** Het koninklijk besluit van 16 december 1981 houdende oprichting van de Vlaamse Raad voor het Leefmilieu wordt opgeheven op de datum van de installatie van de Raad.
- Art. 18.** De Vlaamse Executieve bepaalt voor elk artikel de datum van inwerkingtreding.

7.2. Huishoudelijk reglement van de Milieu- en Natuurraad van Vlaanderen

De MiNa-Raad,

In vergadering bijeen op 18 mei en 5 oktober 2000;

Gelet op het decreet van 29 april 1991 tot instelling van een Milieu- en Natuurraad van Vlaanderen en tot vaststelling van de algemene regelen inzake de erkenning en subsidiëring van de milieu- en natuurverenigingen, inzonderheid op artikel 6 van dat decreet;

Gelet op het feit dat de MiNa-Raad nu acht jaar gewerkt heeft, en er daarom een algemene revisie van het huishoudelijk reglement aangewezen is, ten einde het aan te passen aan de huidige werkwijze;

Legt volgende gewijzigde huishoudelijk reglement, vergezeld van memorie van toelichting, voor aan de Vlaamse regering:

I. Voorafgaande titel

- Artikel 1.** In dit huishoudelijk reglement wordt verstaan onder:
- a) “Raad” : de Milieu- en Natuurraad van Vlaanderen, opgericht bij decreet van 29 april 1991 tot instelling van een Milieu- en Natuurraad van Vlaanderen enz.;

- b) “Voorzitter” en “Ondervoorzitter” : de voorzitter en ondervoorzitter van de Raad, zoals bedoeld in art. 3 van dit decreet;
- c) “Leden” : de leden, zoals bedoeld in art. 3, par. 2 en 3 van dit decreet;
- d) “Stemgerechtigde Leden” : de leden, zoals bedoeld in art. 3, par. 2 van dit decreet;
- e) “Plaatsvervangers” : de plaatsvervangers, zoals bedoeld in art. 3, par. 4 van dit decreet, voor zover ze hun functie als zodanig waarnemen en stemgerechtigd zijn;
- f) “Bureau” : het bureau, zoals bedoeld in art. 5 van dit decreet;
- g) “Werkgroep” : een werkgroep, zoals bedoeld in art. 5 van dit decreet;
- h) “Deskundigen” : deskundigen zoals bedoeld in art. 6 van dit decreet;
- i) “directeur” en adviseur” : de leidinggevende ambtenaren van het permanent secretariaat zoals bepaald in art. 9 van dit decreet;
- j) “Derden” : andere personen dan die welke hiervoor vermeld werden.

Art. 2 De Raad oefent alle hem toegekende bevoegdheden uit, onder voorbehoud van de delegaties die door het decreet, krachtens dit reglement aan de Voorzitter, aan het Bureau, aan de werkgroepen of aan de directeur worden toegekend.

II. Vergaderingen van de Raad

Art. 3 §1. De Raad vergadert minstens tienmaal per jaar.

§2. De Voorzitter belegt de vergaderingen, na overleg met het Bureau en met inachtneming van de besluiten die de Raad daaromtrent heeft genomen. De Voorzitter bepaalt het tijdstip en de plaats van de vergaderingen.

§3. De Raad wordt eveneens binnen tien werkdagen bijeengeroepen als ten minste één derde van de stemgerechtigde leden daarom verzoekt. Dit verzoek wordt schriftelijk en gemotiveerd ingediend bij de Voorzitter.

Art. 4 §1. De Voorzitter stelt, samen met het Bureau, de agenda op voor de vergaderingen van de Raad. De leden van de Raad kunnen vooraf een schriftelijk, gemotiveerd voorstel van agendapunt indienen bij de Voorzitter.

§2. Bij de opening van de vergadering wordt de agenda door de Raad bekrachtigd.

§3. Op voorstel van een stemgerechtigd lid kan de Raad bij de opening van de vergadering spoedeisende of dringende onderwerpen aan de agenda toevoegen. De indiener wordt verzocht om een schriftelijke inleiding en eventueel een argumentatie rond het agendapunt voor te bereiden.

Art. 5 §1. De directeur zorgt ervoor dat de uitnodiging met de agenda en de stukken ten minste tien dagen voor de vergadering per brief verzonden wordt naar de leden van de Raad.

§2. De Voorzitter kan, bij het opstellen van de agenda, bij wijze van uitzondering beslissen dat deze verplichting voor bepaalde stukken niet van toepassing is. De Voorzitter motiveert deze beslissing op de eerstvolgende vergadering van de Raad.

§3. De plaatsvervangers ontvangen ten minste tien dagen voor de vergadering de stukken die nodig zijn om op de hoogte te blijven van de werkzaamheden van de Raad.

Art. 6 §1. Ieder lid tekent op de vergadering de presentielijst.

§2. Een lid dat verhinderd is een vergadering van de Raad bij te wonen, deelt dat tijdig mee aan zijn in het benoemingsbesluit aangewezen plaatsvervanger en aan de directeur.

§3. De plaatsvervanger die dan de vergadering bijwoont, heeft alle rechten van het lid dat hij vervangt. Is de plaatsvervanger eveneens verhinderd, dan meldt ook hij dat tijdig aan de directeur.

Art. 7 §1. De Voorzitter leidt de vergadering van de Raad.

§2. Als de Voorzitter verhinderd is, wordt de vergadering geleid door de Ondervoorzitter. Is ook de Ondervoorzitter verhinderd, dan wordt de vergadering geleid door het oudste stemgerechtigde lid van de Raad dat aanwezig is.

Art. 8 §1. Tijdens de vergadering van de Raad mag het woord alleen gevoerd worden na de toestemming van de Voorzitter.

§2. Als een spreker zich hieraan niet houdt, dan kan de Voorzitter hem het woord ontnemen.

§3. De Voorzitter kan de beraadslagingen sluiten wanneer hij meent dat bij de behandeling van een onderwerp geen nieuwe elementen meer naar voren worden gebracht.

Art. 9 §1. De vergaderingen zijn niet openbaar.

§2. Leden die zich op eigen kosten willen laten bijstaan door derden, vragen hiervoor voor de aanvang van de vergadering de toestemming aan de Voorzitter.

§3. De Voorzitter kan bovendien derden uitnodigen, hetzij deskundigen, hetzij leidende ambtenaren of hun plaatsvervangers van het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap, van de wetenschappelijke instellingen of van de Vlaamse openbare instellingen.

§4. Wanneer derden of deskundigen deelnemen aan de werkzaamheden van de Raad, stelt de Voorzitter deze aan de Raad voor. Deze derden of deskundigen hebben een raadgevende functie. Zij krijgen alleen maar het woord na toelating van de Voorzitter.

Art. 10 §1. De directeur zorgt voor een ontwerpverslag van elke vergadering. Hierin worden vermeld : de plaats en de datum van de vergadering; de namen van de aanwezigen en van hen die verhinderd waren; het verloop van de besprekingen; de besluitenlijst. De directeur stuurt het ontwerpverslag zo spoedig mogelijk naar de leden en hun plaatsvervangers.

§2. De Voorzitter plaatst het ontwerpverslag ter bespreking en bekrachtiging op de agenda van de eerstvolgende vergadering van de Raad.

§3. Na de bekrachtiging ondertekenen de Voorzitter en de directeur het verslag met de besluitenlijst.

- Art. 11** §1. Ontwerpen van uit te brengen adviezen worden bij de Raad aanhangig gemaakt door de Voorzitter, het Bureau, of door een werkgroep van de Raad. Andere voorstellen van beslissingen kunnen ook door raadsleden aanhangig worden gemaakt.
- §2. De voorstellen worden, bij voorkeur in de vorm van een ontwerp, schriftelijk en rekening houdend met de termijnen vermeld in artikel 5, §1 van dit reglement, ingediend bij de Voorzitter die ze op de agenda van de Raad plaatst.
- §3. Voorstellen van wijzigingen, aanvullingen of standpunten inzake bij de Raad aanhangig gemaakte ontwerpadviezen kunnen alleen gaan over thema's die reeds in het ontwerpadvies aan bod komen of in de werkgroep behandeld werden, en dienen daarbij aan te sluiten.
- §4. Voorstellen van wijzigingen, aanvullingen of standpunten worden bij voorkeur ingebracht en besproken op de laatste werkgroepvergadering in verband met het ontwerpadvies. Ze worden schriftelijk, bij voorkeur minstens vierentwintig uur voor de raadszitting ingebracht.

- Art. 12** §1. De Raad kan alleen maar geldig beslissen als bij de stemming ten minste de helft van de stemgerechtigde leden of hun plaatsvervangers aanwezig is. De Voorzitter kan om gewichtige redenen en na uitdrukkelijke motivering van deze bepaling afwijken.
- §2. De Raad beslist bij meerderheid van de aanwezige stemgerechtigde leden of hun plaatsvervangers.
- §3. Bij staking van stemmen is het voorstel verworpen. In dit geval worden de verschillende standpunten en zij die de desbetreffende standpunten steunen gelijkwaardig in het advies of het verslag opgenomen.
- §4. De Raad streeft, wat zijn adviezen betreft, naar consensus. Op de vergadering toegelichte en niet door de meerderheid ondersteunde standpunten van stemgerechtigde leden worden genoteerd en aan de bevoegde overheid meegedeeld.
- §5. Over personen wordt geheim gestemd.

III. Het Bureau

- Art. 13** §1. De Raad heeft een bureau samengesteld als volgt:
- a) de Voorzitter;
 - b) de Ondervoorzitter;
 - c) vier leden aangewezen onder de raadsleden;
 - d) de directeur.
- §2. Het Bureau wordt opnieuw samengesteld bij elke hersamenstelling van de Raad. Het lidmaatschap van het Bureau eindigt alleszins als het betrokken raads-lid eindigt lid te zijn van de Raad.
- Art. 14** §1. Het Bureau bereidt de vergaderingen van de Raad voor en staat de Voorzitter bij. Dit houdt onder meer in :
- a) De ontwerpagenda van de raadsvergaderingen vaststellen en de te nemen beslissingen of uit te brengen adviezen voorstellen;
 - b) De verslagen van de vergaderingen van de Raad vaststellen;

c) Aan de Raad voorstellen doen tot regeling van diens werkzaamheden en toezicht houden op de voortgang van de werkzaamheden van de werkgroepen;

d) Het opstellen van een ontwerpjaarverslag van de Raad;

e) Namens de Raad beslissingen nemen inzake het praktische, organisatorische, financiële en personeelsbeheer van de Raad, rekening houdend met de wettelijke en reglementaire bepalingen in dat verband.

§2. Het Bureau stelt eenmaal per jaar, na consultatie van de relevante overheden en administraties van de Vlaamse Gemeenschap, een ontwerp van strategisch werkplan en een ontwerpbegroting voor aan de Raad.

§3. Wat betreft het ontwerpen van het strategisch werkplan of het ontwerpen van een beleid inzake uit te brengen adviezen en te ondernemen activiteiten, kan het Bureau zich laten bijstaan door een ad hoc werkgroep die openstaat voor alle raadsleden en plaatsvervangers.

Art. 15 §1. Het Bureau vergadert minstens tienmaal per jaar op initiatief van de Voorzitter. De Voorzitter van de Raad is tevens Voorzitter van het Bureau.

§2. De Voorzitter stelt in overleg met de directeur, de agenda op voor de vergadering van het Bureau.

§3. Het Bureau beslist met unanimiteit. Indien deze niet wordt bereikt, wordt het probleem voorgelegd aan de Raad.

§4. De directeur zorgt er voor dat een ontwerpverslag van de vergadering opge maakt wordt; hij kan zich daartoe laten bijstaan door een personeelslid van het secretariaat. De directeur stuurt het ontwerpverslag met de bijbehorende besluitenlijst zo vlug mogelijk naar de leden van het Bureau. Het verslag en de besluitenlijst worden op de eerstvolgende vergadering bekrachtigd.

IV. De Voorzitter en de directeur

Art. 16. De Voorzitter en de directeur zijn belast met de uitvoering van wat de Raad beslist. Zij ondertekenen alle verslagen, beslissingen en adviezen. De Voorzitter kan de directeur richtlijnen en opdrachten geven bij het uitvoeren van de beslissingen van de Raad.

Art. 17 §1. De directeur assisteert de Voorzitter, het Bureau en de Raad bij de uitvoering van hun opdracht. Hijzelf, de adviseur en de andere leden van het secretariaat kunnen zonder stemrecht de vergaderingen van de Raad bijwonen.

§2. Bij afwezigheid van de directeur neemt de adviseur deze functie over.

Art. 18 §1. De directeur is, namens de Raad, hoofd van het personeel dat aan de Raad ter beschikking wordt gesteld. Hij houdt zich hierbij aan het Vlaams personeelsstatuut en aan de richtlijnen die hem gegeven worden door de Voorzitter en het Bureau. Hij rapporteert regelmatig aan het Bureau.

§2. Voor het opmaken van functiebeschrijvingen en het beoordelen van de proeftijd van nieuw aangeworven personeelsleden, is de directeur verantwoordelijk, binnen de krijtlijnen die gegeven zijn door het Vlaams personeelsstatuut en na overleg met het Bureau.

§3. Voor het aanwerven van nieuwe personeelsleden en de opvolging van het prestatie management van de personeelsleden is de directeur verantwoordelijk,

binnen de krijtlijnen die gegeven zijn door het Vlaams personeelsstatuut en na overleg met de Voorzitter.

§4. Voor wat de aanwerving en opvolging van prestatie management van directeur en adviseur aangaat, is de Voorzitter namens de Raad verantwoordelijk, binnen de krijtlijnen die gegeven zijn door het Vlaams personeelsstatuut.

V. De Werkgroepen

Art. 19 §1. De Raad beslist over het oprichten van permanente werkgroepen. Deze werkgroepen stellen op vraag van de Raad of op eigen initiatief een ontwerpadvies of voorstel van beslissing op. De Raad kan ook tijdelijke werkgroepen instellen met het oog op het voorbereiden van specifieke ontwerpadviezen.

§2. Tijdelijke werkgroepen zijn van rechtswege ontbonden als hun opdracht vervuld is. Permanente werkgroepen worden jaarlijks uitdrukkelijk herbevestigd naar aanleiding van de bespreking en de goedkeuring van het werkplan voor het komende jaar.

§3. De werkgroepen hebben tot taak alle zaken te behandelen die hen door of namens de Raad zijn opgedragen.

§4. De werkgroepen werken, naar gelang het geval, in opdracht en onder toezicht van de Raad. De werkgroepen brengen via hun voorzitter regelmatig verslag uit van hun werkzaamheden.

Art. 20 §1. Een werkgroep bestaat in beginsel uit leden van de Raad en / of hun plaatsvervangers. Ieder lid en iedere plaatsvervanger kan op zijn / haar verzoek deel uitmaken van een werkgroep, of de vergaderingen ervan bijwonen.

§2. Ieder stemgerechtigd lid van de Raad kan in zijn plaats één afgevaardigde aanwijzen in de vergaderingen van een werkgroep. Het stemgerechtigd lid van de Raad brengt de voorzitter van de werkgroep op de hoogte van deze volmacht.

§3. De voorzitters van de werkgroepen worden door de Raad aangewezen, en zijn in elk geval leden van de Raad of plaatsvervangers. De Raad kan ook ondervoorzitters aanwijzen bij bepaalde werkgroepen; deze vervangen de voorzitter van de werkgroep bij diens afwezigheid.

§4. De werkgroepvoorzitters en de leden hebben zitting in de werkgroepen voor maximaal de duur van hun lidmaatschap van de Raad.

§5. De voorzitter van de werkgroep kan, bij delegatie van de Raad, personen die geen lid kunnen zijn van de werkgroep, op grond van hun deskundigheid uitnodigen op de vergadering ervan. Raadsleden en plaatsvervangers die zich in de werkgroep willen laten bijstaan door derden, vragen hiervoor voor de aanvang van de vergadering de toestemming aan de voorzitter van de werkgroep.

§6. De vergaderingen van de werkgroep zijn niet openbaar. De werkgroep kan evenwel passieve waarnemers toelaten, op voorstel van de voorzitter van de werkgroep.

Art. 21 §1. De directeur van de Raad wijst, na overleg met de voorzitter van de werkgroep, een medewerker van het secretariaat aan als secretaris van de werkgroep.

§2. De voorzitter van de werkgroep belegt de vergaderingen, en bepaalt er het tijdstip, de plaats en de agenda van, na overleg met de leden van de werkgroep.

§3. Vijf dagen voor de vergadering van de werkgroep stuurt de secretaris ervan de agenda en stukken naar de leden.

§4. De agenda wordt bij de opening van de vergadering door de leden van de werkgroep bekrachtigd. Zij kunnen op dat moment bijkomende punten voorstellen, mits hiertoe een schriftelijke inleiding verstrekt wordt. De voorzitter van de werkgroep beslist over de behandeling hiervan.

§5. Ieder lid van de werkgroep tekent op de vergadering een presentielijst.

§6. Een werkgroep kan subwerkgroepen instellen, met het oog op de voorbereiding van voorontwerpadvies of andere voorontwerpen. De werkgroepsecretaris neemt ook het secretariaat waar van de subwerkgroep. De subwerkgroepen bezorgen de resultaten van hun werkzaamheden aan de voorzitter van de werkgroep.

Art. 22 §1. De voorzitter van de werkgroep leidt de vergadering. Is hij verhinderd, dan wordt nagegaan of een eventuele ondervoorzitter, een ander lid, een andere plaatsvervanger of een lid van het secretariaat het voorzitterschap van de werkgroep voor deze vergadering kan waarnemen. Zoniet wordt de vergadering van de werkgroep verdaagd.

§2. Tijdens de vergadering mag het woord alleen gevoerd worden na toestemming van de voorzitter. Als een spreker zich hieraan niet houdt, dan kan de voorzitter hem het woord ontnemen.

§3. De voorzitter kan de beraadslagingen sluiten wanneer hij meent dat bij de behandeling van een onderwerp, geen nieuwe elementen meer naar voor worden gebracht.

§4. De secretaris van de werkgroep is verantwoordelijk voor de verslaggeving van de vergaderingen van de werkgroep. De voorzitter plaatst het ontwerpverslag ter bespreking en bekrachtiging op de agenda van de eerstvolgende vergadering van de werkgroep.

Art. 23 §1. Een werkgroep streeft, wat de voor te leggen ontwerpadvies betreft, naar consensus. Indien een werkgroep geen consensus kan bereiken, worden alle ingenomen standpunten genoteerd en in elk geval aan de Raad meegedeeld.

§2. Een werkgroep bezorgt zijn ontwerpadvies aan de Voorzitter van de Raad. De voorzitter van een werkgroep licht het ontwerpadvies in de Raad toe.

§3. Een werkgroep bezorgt de Raad, bij het ontwerpadvies dat het voorstelt, een beknopt verslag van de werkzaamheden die tot het ontwerpadvies geleid hebben en een lijst van de raadsleden, plaatsvervangende leden en experts die aan de werkzaamheden deelgenomen hebben.

§4. Een ontwerpadvies van de werkgroepen wordt niet verspreid voor het door de Raad is uitgebracht.

VI. Budget

Art. 24 §1. Binnen de beperkingen van de toegekende dotatie stelt de Raad jaarlijks, op voorstel van het Bureau, zijn begroting vast en keurt de rekeningen goed.

§2. De financiële rekeningen worden nagezien en goedgekeurd door een revisor die door Raad is aangesteld.

§3. De directeur gaat contractuele en financiële verbintenissen aan namens en voor de Raad. Bij bedragen boven de 100.000 fr. wordt de betaling vooraf gemeld aan de Voorzitter of aan de Ondervoorzitter.

VII. Openbaarmaking en vertegenwoordiging

- Art. 25** §1. Een advies wordt zo spoedig mogelijk na de goedkeuring verzonden naar de Vlaamse regering en het Vlaams Parlement.
- §2. De adviezen zijn openbaar nadat ze meegedeeld zijn aan de Vlaamse Regering. Andere documenten zijn openbaar en de directeur kan ze ter beschikking stellen aan derden zodra ze door de Raad zijn bekrachtigd.
- §3. Na bekrachtiging wordt het jaarverslag voorgelegd aan de Vlaamse Regering en aan het Vlaams Parlement.
- §4. De Voorzitter en de directeur verzorgen namens de Raad de publiciteit over of naar aanleiding van adviezen of andere publicaties. Er wordt een zo ruim mogelijke bekendheid aan gegeven.
- Art. 26.** §1. Voor externe vertegenwoordiging van de Raad op eigen initiatief is de Voorzitter verantwoordelijk. Hij kan de Ondervoorzitter, een werkgroepvoorzitter, de directeur of een lid van het secretariaat machtigen in zijn plaats op te treden voor bepaalde materies.
- §2. Indien op grond van een decreet, een besluit, enige andere reglementaire bepaling of op eenvoudig verzoek aan de Raad gevraagd wordt iemand af te vaardigen in een gespreksforum of op een vergadering, dan beslist het Bureau wie deze externe vertegenwoordiging opneemt en met welk mandaat, nadat de directeur informatie ingewonnen heeft over het gevraagde mandaat en over de aard van de vertegenwoordiging die gevraagd wordt.
- §3. Voor zover de externe vertegenwoordiging betrekking heeft op een materie waarover de Raad reeds advies uitbracht, en er wordt gevraagd in naam van de Raad standpunt in te nemen, dan wordt het mandaat en de inhoud van deze vertegenwoordiging door dat advies bepaald, in die zin dat de vertegenwoordiging niet strijdig mag zijn met de inhoud van dit advies, en dat desgevallend de verschillende in het advies ingenomen standpunten moeten weergegeven worden.
- §4. Voor zover de externe vertegenwoordiging betrekking heeft op een materie waarover de Raad nog geen advies uitgebracht heeft, en er wordt gevraagd standpunt in te nemen in naam van de Raad, dan wijst de betrokken vertegenwoordiger erop dat de Raad nog geen standpunt heeft ingenomen, en dat hij of zij geen uitspraken kan doen in naam van de Raad. Het Bureau wijst een permanente of tijdelijke werkgroep aan die de verslaggeving inzake de vertegenwoordiging zal bespreken en desgevallend de inhoud van het mandaat verder zal toespitsen.
- §5. Aan de Raad wordt verslag uitgebracht over de externe vertegenwoordiging in naam van de Raad. Alle raadsleden kunnen inzake vragen van de documenten die bekomen worden via de vertegenwoordigingsopdracht.

VIII. Andere werkzaamheden

- Art. 27** §1. Als hij dit nuttig acht, dan wel op verzoek van de Vlaamse regering of het Vlaams parlement, kan de Raad bijeenkomsten of andere werkzaamheden organiseren ter bevordering van de gedachtevorming op het terrein van het milieu- en natuurbeleid.

§2. Deze bijeenkomsten of werkzaamheden kunnen een publiek of semi-publiek karakter hebben – m.n. de vorm aannemen studiedagen, colloquia of hoorzittingen – dan wel een besloten karakter – m.n. de vorm aannemen van een bijzonder overleg tussen een beperkt aantal partners.

§3. Voor zover het over een besloten overleg gaat tussen een beperkt aantal partners, waarbij op permanente basis gebruik gemaakt wordt van de diensten van het secretariaat, wordt een bij dit huishoudelijk reglement aanvullend protocol gesloten betreffende de regeling van deze werkzaamheden. Dit protocol wordt goedgekeurd door de Raad.

§4. De resultaten van de aldus georganiseerde werkzaamheden hebben een informatief karakter in verhouding tot de normale adviesactiviteiten van de Raad. Voor zover deze resultaten aanleiding zouden kunnen geven tot het ontwerpen van adviezen, wordt de Voorzitter daar zo snel mogelijk van op de hoogte gebracht. Deze neemt de nodige initiatieven zodat het dossier doorgeleid kan worden naar de meest geschikte werkgroep.

IX. Diverse bepalingen

Art. 28 §1. De Raad kan wijzigingen in dit reglement doorvoeren als een twee derden meerderheid ermee akkoord gaat. Hierover wordt beslist op de tweede vergadering na het indienen van de aanvraag tot wijziging.

§2. De Raad legt de voorgestelde wijzigingen ter goedkeuring voor aan de Vlaamse Regering.

Art. 29. Het werkjaar van de Raad loopt van 1 januari tot 31 december.

Art. 30. De zetel van de Raad is gevestigd op volgend adres : Kliniekstraat 25, 1070 Brussel.

7.3. Samenstelling secretariaat in 2002

Naam	Telefoonnummer	E-mail	Functies
Jan Verheeke	02/558.01.36	jan.verheeke@minaraad.be	Algemene leiding
Ignace Decancq	02/558.01.32	ignace.decancq@minaraad.be	Communicatieverantwoordelijke
Luc Goeteyn	02/558.01.42	luc.goeteyn@minaraad.be	Werkzaamheden rond Europa, Duurzame Ontwikkeling, Mobiliteit, Ruimtelijke en andere planning
Bea Kayaerts	02/558.01.41	bea.kayaerts@minaraad.be	Werkzaamheden rond Natuurbeleid, Bosbeleid, Open ruimte, Recreatie
Francis Noyen	02/558.01.38	francis.noyen@minaraad.be	Werkzaamheden rond Afvalbeleid, Hinder, Bedrijfsinterne milieuzorg, Industrieel milieubeleid, GGO's
Dirk Uyttendaele	02/558.01.37	dirk.uyttendaele@minaraad.be	Werkzaamheden rond Waterbeleid, Mariene milieu, Plaatselijk niveau, Slib
Tomas Velghe	02/558.01.39	tomas.velghe@minaraad.be	Werkzaamheden rond Energie- en klimaatbeleid, Economische instrumenten
Eefje Vlietinck	02/558.01.40	eefje.vlietinck@minaraad.be	Werkzaamheden rond Milieurecht en regelgeving, Mobiliteit
Vera Casteels	02/558.01.30	vera.casteels@minaraad.be	Directiesecretariaat, Onthaal, Ondersteuning van het Bureau
Patricia Pauwels	02/558.01.35	patricia.pauwels@minaraad.be	Projectmanagement, Onthaal, Ondersteuning van de Raad
Katelijne Symens	02/558.01.34	katelijne.symens@minaraad.be	Adressenbeheer, Bibliotheek, Onthaal, Algemene ondersteuning
Jurgen Sleewaegen	02/558.01.45	jurgen.sleewaegen@minaraad.be	Boekhouding, Informatica, Website

7.5. Rapport bedrijfsrevisor

Milieu- en Natuurraad van Vlaanderen

Verslag conform art. 24 van het huishoudelijk reglement

1. Opdracht

De Milieu- en Natuurraad van Vlaanderen werd opgericht bij decreet van 29 april 1991, verschenen in het Belgisch Staatsblad van 31 mei daarna. Het ontwerp van huishoudelijk reglement werd in de vergadering van 5 oktober 2000 door de MiNa-Raad goedgekeurd en werd ter goedkeuring aan de Vlaamse regering overgemaakt. Bij besluit van de Vlaamse Executieve d.d. 7 september 2001, gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad d.d. 21.10.2001 werd het huishoudelijk reglement goedgekeurd.

Door de heer Professor Doctor R. Verheyen, Voorzitter, bij monde van de heer Jan Verheeke, adviseur, werd ik verzocht de hierboven vermelde controles uit te voeren.

2. Controles

Vanaf 1995 werd de boekhouding door de administratie van de Mina-Raad gevoerd via een aangekocht boekhoudpakket.

Teneinde conform te zijn aan de algemene beginselen betreffende het houden van een begrotingsboekhouding in uitvoering van de wet van 16 maart 1954 en het Koninklijk Besluit van 7 april 1954, werden benevens de effectieve kasontvangsten en -uitgaven tevens de aangegane verbintenissen volgens het rekeningsstelsel geïncorporeerd in de u voorgelegde resultatenrekening.

Hierna vindt u een overzichtstabel van enerzijds de werkelijke betaalde inkomsten en uitgaven gedurende het kalenderjaar 2002, met de controle van de toestand van de financiële verrichtingen per 31.12.2002 en anderzijds een overzicht van de vastleggingen 2003 welke in de loop van 2002 betaald werden of nog steeds te betalen zijn.

Het positief saldo van 79.768,06 €. werd bijgeteld van de overdrachten van 2001.

Het positief overgedragen resultaat per 31.12.2002 bedraagt 157.939,64 €.

3. Vaststellingen

Vanaf begin 1997 wordt de boekhouding in eigen beheer gedaan en we moeten vaststellen dat dit op een degelijke manier wordt gedaan.

De loonadministratie wordt nu door de geëigende administratie gedaan zodat de MiNa-Raad qua boekhouding, administratieve organisatie en loonadministratie conform werkt aan de vigerende reglementering.

4. Besluit

Overeenkomstig het ontwerp van het huishoudelijk reglement van uw Raad heb ik de eer u hierbij verslag uit te brengen over de uitoefening van mijn mandaat.

Van de bestuursorganen en de aangestelden van de MiNa-Raad hebben wij de gevraagde inlichtingen verkregen, nodig voor de goede uitvoering van onze opdracht.

De interne controle en de administratieve organisatie van de MiNa-Raad is voldoende aangepast aan de aard en de omvang van de instelling.

De boekhouding is gevoerd en de resultatenrekening is opgemaakt volgens de wettelijke bepalingen.

Wij hebben geen kennis van verrichtingen gedaan of beslissingen genomen in overtreding met de statuten of met het huishoudelijk reglement.

Als besluit attesteren wij, in overeenstemming met de algemene controlenormen van het Instituut der Bedrijfsrevisoren, dat de resultatenrekening per 31.12.2002 waarvan het exploitatietotaal 1.015.460,81 € bedraagt en dat voor het boekjaar afsluit met een overschot van budgettaire inkomsten exploitatie van 79.768,06 € opgesteld is in overeenstemming met de vigerende wetgeving, en een getrouw beeld geeft van het vermogen en de financiële toestand van de MiNa-Raad.

Zulte, 23 april 2003.

B.V.B.A. Bedrijfsrevisorenkantoor
De Lille, Graré & Co.
Johan De Lille
aansprakelijk vertegenwoordiger

MiNa-Raad		2002	2001	Evolutie	
		Bedrag	Bedrag	%	
1. Betalingen van aan de instelling verbonden personen		651.549,03	532.625,37	65,5314%	0 -1,37%
					0,0000%
8.511	Bezoldiging personeel	630.100,35	511.986,82	62,9921%	-0,94%
	1. Bezoldiging kaderpersoneel *	496.903,54	400.162,89	49,2339%	-0,30%
	2. Aanvullend personeel (interim)	0,00	0,00	0,0000%	0,00%
	3. Lasten van pensioenen			0,0000%	0,00%
	4. Patroonsaandeel S.Z.	111.163,24	90.534,43	11,1389%	-0,19%
	5. Extra wettelijke sociale last	15.836,95	15.194,34	1,8694%	-0,31%
	6. Sociale dienst	3.428,78	3.424,30	0,4213%	-0,08%
	7. Beroepsvorming	127,05	678,66	0,0835%	-0,07%
	8. Vergoeding werkelijke lasten	0,00	0,00	0,0000%	0,00%
	9. Vergoeding geen werkelijke lasten	0,00	0,00	0,0000%	0,00%
	10. Maaltijdcheques	0,00	0,00	0,0000%	0,00%
	11. Vergoeding geen werkelijke last	2.640,79	1.992,20	0,2451%	0,01%
	12. Erelonen (forfaitair)	0,00	0,00	0,0000%	0,00%
					0,0000%
8.512	Andere bezoldigingen				0,00%
	1. Beheerders en commissarissen				0,0000%
	2. Leden van de commissies				0,0000%
	3. Controleorganen van de staat				0,0000%
					0,0000%

MiNa-Raad		2002	2001	Evolutie		
		Bedrag	Bedrag	%	%	
8.513	Representat/verplaatsing	21.448,68	20.638,55	2,1122%	2,5393%	-0,43%
	1. Representatie zitpenningen	0,00	0,00	0,0000%	0,0000%	0,00%
	2. Verplaatsing personeel	5.078,00	7.358,22	0,5001%	0,9053%	-0,41%
	3. Studiedagen personeel	3.491,30	1.616,96	0,3438%	0,1989%	0,14%
	4. Ontvangst gasten	4.868,13	5.025,72	0,4794%	0,6183%	-0,14%
	5. Reiskosten	8.011,25	6.637,65	0,7889%	0,8167%	-0,03%
				0,0000%	0,0000%	0,00%
	2. Betalingen aan derden voor niet-inventariseerbare goederen/diensten	236.819,11	264.719,10	0,0000%	0,0000%	0,00%
				0,0000%	0,0000%	0,00%
8.521	Lokalen en materieel	135.431,44	132.726,95	13,3369%	16,3300%	-2,99%
				0,0000%	0,0000%	0,00%
	1. Huur lokalen en lasten	107.751,34	105.110,08	10,6111%	12,9322%	-2,32%
	2. Huur materieel, meubilair, enz.	6.914,30	5.998,23	0,6809%	0,7380%	-0,06%
	3. Onderhoud en herstel lokalen	4.766,04	4.968,46	0,4693%	0,6113%	-0,14%
	4. Onderhoud en herstel materieel	14.863,90	15.607,45	1,4638%	1,9203%	-0,46%
	5. Verzekeringen	1.135,86	1.042,74	0,1119%	0,1283%	-0,02%
	6. Belastingen en taksen	0,00	0,00	0,0000%	0,0000%	0,00%
	7. Waarborgen	0,00	0,00	0,0000%	0,0000%	0,00%
8.522	Bureau onkosten	45.832,22	48.227,73	4,5134%	5,9337%	-1,42%
	1. Bureaubehoeften	2.135,18	1.875,69	0,2103%	0,2308%	-0,02%
	2. Frankeerkosten	23.388,02	20.230,24	2,3032%	2,4890%	-0,19%
	3. Telefoon/telegraaf/telefax	3.859,69	5.044,53	0,3801%	0,6207%	-0,24%
	4. Documentatie en abonnementen	6.299,50	6.969,45	0,6204%	0,8575%	-0,24%
	5. Diverse bijdragen	6.419,70	6.523,69	0,6322%	0,8026%	-0,17%
	6. Computersupplies	2.172,26	6.246,00	0,2139%	0,7685%	-0,55%
	7. Klein bureelmaterieel	411,03	92,37	0,0405%	0,0114%	0,03%
	8. Bank en pcr-kosten	0,00	0,00	0,0000%	0,0000%	0,00%
	9. fiscale zegels	0,00	0,00	0,0000%	0,0000%	0,00%
	10. Inningskosten	0,00	0,00	0,0000%	0,0000%	0,00%
	11. Diverse	57,39	0,00	0,0057%	0,0000%	0,01%
	12. Drukwerk	1.089,45	1.245,76	0,1073%	0,1533%	-0,05%
8.523	Publicaties publiciteit	50.830,92	83.457,20	5,0057%	10,2681%	-5,26%
	1. Adviezen en jaarverslag	41.544,39	44.601,99	4,0912%	5,4876%	-1,40%
	2. Nieuwsbrief en jaarboek	0,00	0,00	0,0000%	0,0000%	0,00%
	3. Opstartkosten	514,25	0,00	0,0506%	0,0000%	0,05%
	4. Organisatie studiedagen	8.772,28	38.855,20	0,8639%	4,7805%	-3,92%
	5. Overige	0,00	0,00	0,0000%	0,0000%	0,00%
8.524	Geschillen			0,0000%	0,0000%	0,00%
				0,0000%	0,0000%	0,00%

MiNa-Raad		2002	2001	Evolutie		
		Bedrag	Bedrag	%	%	
8.525	Financiële lasten	19,86	19,91	0,0020%	0,0024%	0,00%
	1. Intresten	0,00	0,07	0,0000%	0,0000%	0,00%
	2. Roerende voorheffing	0,00	0,00	0,0000%	0,0000%	0,00%
	3. Bankkosten	19,86	19,83	0,0020%	0,0024%	0,00%
	4. Boeten	0,00	0,00	0,0000%		
8.526	Anderen prestaties derden	2.486,67	287,31	0,2449%	0,0353%	0,21%
	1. Bewerkingskosten	0,00	0,00	0,0000%	0,0000%	0,00%
	2. Aansluitingskosten	0,00	0,00	0,0000%	0,0000%	0,00%
	3. Vervoerskosten	443,47	287,31	0,0437%	0,0353%	0,01%
	4. Diverse	204,00	0,00	0,0201%	0,0000%	0,02%
	5. Bezoldigde deskundigen	1.839,20	0,00	0,1811%	0,0000%	0,18%
	6. Commissies	0,00	0,00	0,0000%	0,0000%	0,00%
8.527	Kosten specifiek werking	2.218,00	0,00	0,2184%	0,0000%	0,22%
	1. Zitpenningen	2.218,00	0,00	0,2184%	0,0000%	0,22%
	2a. Verplaatsingskosten raad	0,00	0,00	0,0000%	0,0000%	0,00%
	2b. Verplaatsingskosten Werkgr.	0,00	0,00	0,0000%	0,0000%	0,00%
	3. Organisatie studiedagen	0,00	0,00	0,0000%	0,0000%	0,00%
8.528	Allerlei producten lokalen	0,00	0,00	0,0000%	0,0000%	0,00%
3. Betalingen aan derden voor de uitoefening van de statutaire opdracht		6.278,01	6.280,16	0,0000%	0,0000%	0,00%
				0,0000%	0,0000%	0,00%
8.531	Stocks en bevoorrading	6.088,35	6.280,16	0,5996%	0,7727%	-0,17%
	1. Brandstoffen	0,00	0,00	0,0000%	0,0000%	0,00%
	2. Elektrische energie	2.854,07	3.445,35	0,2811%	0,4239%	-0,14%
	3. Water	0,00	0,00	0,0000%	0,0000%	0,00%
	4. Gas	0,00	0,00	0,0000%	0,0000%	0,00%
	5. Papierwaren	3.234,28	2.834,81	0,3185%	0,3488%	-0,03%
				0,0000%	0,0000%	0,00%
8.532	Tussenkost derden			0,0000%	0,0000%	0,00%
				0,0000%	0,0000%	0,00%
8.533	Bijzondere uitgaven	189,66	0,00	0,0187%	0,0000%	0,02%
				0,0000%	0,0000%	0,00%
8.534	Ristorino's en kwade post			0,0000%	0,0000%	0,00%
				0,0000%	0,0000%	0,00%
8.535	Statutaire financiële last			0,0000%	0,0000%	0,00%
				0,0000%	0,0000%	0,00%

MiNa-Raad		2002	2001	Evolutie	
		Bedrag	Bedrag	%	%
4. Uitgaven op geldmiddelen met bijzondere aanwending		0,00	0,00	0,0000%	0,00%
				0,0000%	0,00%
8.540				0,0000%	0,00%
				0,0000%	0,00%
5. Betalingen aan derden voor aankoop van patrimoniale goederen		41.046,60	27.076,12	4,0422%	3,3313%
				0,0000%	0,00%
8.550	Aankopen	41.046,60	27.076,12	4,0422%	3,3313%
	1. Onroerende goederen	0,00	0,00	0,0000%	0,00%
	2. Roerende goederen	5.044,38	5.112,83	0,4968%	-0,13%
	3. Machines	17.169,13	13.766,42	1,6908%	0,00%
	4. Meubilair	1.647,57	16,09	0,1622%	0,16%
	5. Diensten, werk en studies	10.000,00	0,00	0,9848%	0,98%
	6. Algemene onderaannemingen	0,00	0,00	0,0000%	0,00%
	7. Bibliotheek	7.185,52	8.180,78	0,7076%	-0,30%
	8. Waarborgen	0,00	0,00	0,0000%	0,00%
				0,0000%	0,00%
6. Betalingen aan derden vanwege financiële kapitaalverrichtingen				0,0000%	0,00%
				0,0000%	0,00%
8.560	Voorschotten personeel			0,0000%	0,00%
7. Aanwending van de boni		0,00	0,00	0,0000%	0,00%
				0,0000%	0,00%
8.750	Doorstorting van de boni			0,0000%	0,00%
	1. Aan de Vlaamse Gemeenschap			0,0000%	0,00%
	2. Aan het personeel			0,0000%	0,00%
				0,0000%	0,00%
8. Terugbetaling van het kapitaal		0,00	0,00	0,0000%	0,00%
				0,0000%	0,00%
8.580	Terugbetaling kapitaal			0,0000%	0,00%
	1. Aan de Vlaamse Gemeenschap			0,0000%	0,00%
	2. Aan andere openbare machten			0,0000%	0,00%
	3. Aan particulieren			0,0000%	0,00%
				0,0000%	0,00%

MiNa-Raad		2002	2001	Evolutie	
		Bedrag	Bedrag	%	%
9. Uitgaven van orde				0,0000%	0,00%
8.590	1. Terugbetaling waarborg / borgsom			0,0000%	0,00%
	2. Terugvordering deposito's			0,0000%	0,00%
	3. Aanwending liggende gelden			0,0000%	0,00%
10. Overdracht budgettaire uitgaven		79.768,06	-17.921,96	7,8554%	-2,2050%
				0,0000%	0,00%
8.951	Overdracht budgettaire uitgaven	79.768,06	-17.921,96	7,8554%	-2,2050%
			0,0000%	0,00%	10,06%
TOTAAL UITGAVEN		1.015.460,81	812.778,79	100,0000%	0,00%
1. Opbrengsten voortvloeiend uit de uitoefening van de statutaire opdracht		0,0000%	0,00%	0,0000%	0,04%
		1.260,81	679,60	0,1242%	0,0836%
				0,0000%	0,00%
8.413	Financiële inkomsten			0,0000%	0,00%
	1. Intresten op beleggingen	0,81	0,00	0,0001%	0,00%
				0,0000%	0,00%
8.414	Uitzonderingsontvangsten			0,0000%	0,00%
	1. Diverse ontvangsten	1.260,00	679,60	0,1241%	0,04%
	2. Terugneming kostenraming	0,00	0,00	0,0000%	0,00%
2. Tussenkomen van de Vlaamse Gemeenschap		1.014.200,00	812.099,19	0,0000%	-0,04%
				0,0000%	0,00%
8.450	Tussenkomen van de gemeenschap			0,0000%	0,00%
	1. Tussenkomen van de Gemeenschap	1.014.200,00	812.099,19	99,8758%	-0,04%
				0,0000%	0,00%
TOTAAL ONTVANGSTEN		1.015.460,81	812.778,79	100,0000%	0,00%

